

www.e-rara.ch

Diodori Siculi bibliothecae historicae quae supersunt

Diodorus

Lipsiae, [17--]

ETH-Bibliothek Zürich

Shelf Mark: Rar 8145

Persistent Link: <https://doi.org/10.3931/e-rara-33647>

Biblos endekatē.

www.e-rara.ch

Die Plattform e-rara.ch macht die in Schweizer Bibliotheken vorhandenen Drucke online verfügbar. Das Spektrum reicht von Büchern über Karten bis zu illustrierten Materialien – von den Anfängen des Buchdrucks bis ins 20. Jahrhundert.

e-rara.ch provides online access to rare books available in Swiss libraries. The holdings extend from books and maps to illustrated material – from the beginnings of printing to the 20th century.

e-rara.ch met en ligne des reproductions numériques d'imprimés conservés dans les bibliothèques de Suisse. L'éventail va des livres aux documents iconographiques en passant par les cartes – des débuts de l'imprimerie jusqu'au 20e siècle.

e-rara.ch mette a disposizione in rete le edizioni antiche conservate nelle biblioteche svizzere. La collezione comprende libri, carte geografiche e materiale illustrato che risalgono agli inizi della tipografia fino ad arrivare al XX secolo.

Nutzungsbedingungen Dieses Digitalisat kann kostenfrei heruntergeladen werden. Die Lizenzierungsart und die Nutzungsbedingungen sind individuell zu jedem Dokument in den Titelinformationen angegeben. Für weitere Informationen siehe auch [Link]

Terms of Use This digital copy can be downloaded free of charge. The type of licensing and the terms of use are indicated in the title information for each document individually. For further information please refer to the terms of use on [Link]

Conditions d'utilisation Ce document numérique peut être téléchargé gratuitement. Son statut juridique et ses conditions d'utilisation sont précisés dans sa notice détaillée. Pour de plus amples informations, voir [Link]

Condizioni di utilizzo Questo documento può essere scaricato gratuitamente. Il tipo di licenza e le condizioni di utilizzo sono indicate nella notizia bibliografica del singolo documento. Per ulteriori informazioni vedi anche [Link]

ΔΙΟΔΩΡΟΥ
 ΤΟΥ ΣΙΚΕΛΙΩΤΟΥ
 ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗΣ ΙΣΤΟΡΙΚΗΣ
 ΒΙΒΛΟΣ ΕΝΔΕΚΑΤΗ.

Ingressus Diodorus prioris periodi sectionem secundam, quae quinque libris (X—XV.) res a Xerxis expeditione in Graeciam usque ad Philippum Macedoniac R. (Ol. LXXV—CIV.) persequitur, hoc undecimo libro initium illius expeditionis ad bellum Atheniensium Cyprium (Ol. LXXV. 1. — LXXXII, 2.) describit.

Constitutis itaque in Prooemio (C. 1.) Olymp. LXXV. 1. a. C. 478. his temporis terminis, suasorem belli adversus Graecos producit Mardonium, aërem iuvenem et gloriae avidum. A quo excitatus Xerxes sobrinus, Archonte Athenis Calliade, Consulibus Rom. Sp. Cassio et Proclo Verginio Tricosto, socios advocavit Carthaginienses. Quibus etsi magna erat vis copiarum bellicisque apparatus: (C. 2.) tamen utraque re Xerxes eminuit. Is postquam tricennio ante ingentem exercitum, iam a patre Dario, Atheniensibus victoribus infesto, collectum navesque longas MCC parasset: ad Cumam et Phocaeam naves cogi iussit: ipse Susis Sardes movit, praemissis in Graeciam praeconibus, inneto ponte Hellepontio, perfossoque monte Athone. Occupare Graeci transitum ad Tempe tentant, ducibus Syneto Laedaemonio et Themistocle Atheniensi; sed populis multis ad Persas deficiantibus, desperata propugnatione, damnum redeunt.

1. Ἡ μὲν οὖν πρὸ ταύτης βιβλος, τῆς ὅλης συντάξεως οὕσα δεκάτη, τὸ τέλος ἔσχε τῶν πράξεων

εἰς τὸν προηγουμένον ἐνιαυτὸν τῆς Ξέρξου διαβάσεως εἰς τὴν Εὐρώπην, καὶ εἰς τὰς γενομένας δημηγορίας ἐν τῇ κοινῇ συνόδῳ τῶν Ἑλλήνων ἐν Κορίνθῳ περὶ τῆς Γέλωνος συμμαχίας τοῖς Ἑλλήσιν. Ἐν ταύτῃ δὲ τὸ συνεχές τῆς ἱστορίας ἀναπληροῦντες, ἀρξόμεθα μὲν ἀπὸ τῆς Ξέρξου στρατείας ἐπὶ τοὺς Ἑλληνας, καταλήξομεν δὲ ἐπὶ τὸν προηγουμένον ἐνιαυτὸν τῆς Ἀθηναίων στρατείας ἐπὶ Κύπρον, ἡγουμένου Κίμωνος. Ἐπ' ἀρχοντος γὰρ Ἀθήνησι Καλλιάρχου Ῥωμαῖοι κατέστησαν ὑπάτους Σπόριον Κάσσιον καὶ Πρόκλον Οὐρεγγίνιον Τρίκοστον· ἤχθη δὲ καὶ παρ' Ἡλείοις ὀλυμπιάς πέμπτη πρὸς ταῖς ἐβδομήκοντα, καὶ ἦν ἐνίκᾳ στάδιον Ἄσυλος Συρακούσιος. Ἐπὶ δὲ τούτων Ξέρξης ὁ βασιλεὺς ἐστράτευσεν ἐπὶ τὴν Ἑλλάδα διὰ ταύτην τὴν αἰτίαν. Μαρδόνιος ὁ Πέρσης ἀνεψιὸς μὲν καὶ κηδεστὴς ἦν Ξέρξου, διὰ δὲ σύνεσιν καὶ ἀνδρείαν μάλιστα θαυμαζόμενος παρὰ τοῖς Πέρσαις. Οὗτος μετέωρος ὢν τῷ φρονήματι, καὶ τὴν ἡλικίαν ἀκμάζων, ἐπεθύμει μεγάλων δυνάμεων ἀφηγήσασθαι. Διόπερ ἔπεισε τὸν Ξέρξην καταδουλώσασθαι τοὺς Ἑλληνας, αἰὲ πολεμικῶς ἔχοντας πρὸς τοὺς Πέρσας. Ὁ δὲ Ξέρξης πεισθεὶς αὐτῷ, καὶ βουλόμενος πάντας τοὺς Ἑλληνας ἀναστὰς τοὺς ποιῆσαι, διεπρεσβεύσατο πρὸς Καρχηδονίους περὶ κοινοπραγίας, καὶ συνέθετο πρὸς αὐτοὺς, ὥστε αὐτὸν μὲν ἐπὶ τοὺς τὴν Ἑλλάδα κατοικοῦντας Ἑλληνας στρατεῦειν, Καρχηδονίους δὲ τοῖς αὐτοῖς χρόνοις μεγάλας παρασκευάσασθαι δυνάμεις, καὶ καταπολεμῆσαι τῶν Ἑλλήνων τοὺς περὶ Σικελίαν

καὶ Ἰταλίαν οἰκοῦντας. Ἀκολουθῶντες οὖν ταῖς
 συνθήκαις Καρχηδόνιοι μὲν πλῆθος χρημάτων
 ἀθροίσαντες, μισθοφόρους συνῆγον ἕκ τε τῆς Ἰτα-
 λίας καὶ Αἰγυπτιακῆς, ἔτι δὲ Γαλατίας καὶ Ἰβηρίας,
 πρὸς δὲ τοῦτοις ἕκ τῆς Λιβύης ἀπάσης καὶ τῆς Καρ-
 χηδόνης κατέγραφον πολιτικὰς δυνάμεις· τέλος δὲ
 τριετὴ χρόνον περὶ τὰς παρασκευὰς ἀσχοληθέντες,
 ἠθροίσαν μὲν ὑπὲρ τὰς τριάκοντα μυριάδας, ναῦς
 δὲ διακοσίας.

2. Ὁ δὲ Ξέρξης ἀμιλλώμενος πρὸς τὴν τῶν
 Καρχηδονίων σπουδὴν, ὑπερβάλετο πάσαις ταῖς
 παρασκευαῖς τοσοῦτον, ὅσον καὶ τῷ πλήθει τῶν
 ἐθνῶν ὑπερεῖχε Καρχηδονίων. Ἦρξατο δὲ ναυπη-
 γεῖσθαι κατὰ πᾶσαν τὴν παραθαλάττιον, τὴν ὑπὲρ
 αὐτὸν ταπτομένην, Αἴγυπτον τε καὶ Φαινίκην, καὶ
 Κύπρον, πρὸς δὲ τοῦτοις Κιλικίαν, καὶ Παμφυλίαν,
 καὶ Πισιδικὴν, ἔτι δὲ Λυκίαν, καὶ Καρίαν, καὶ
 Μυσίαν, καὶ Τρωάδα, καὶ τὰς ἐφ' Ἑλληςπόντῳ
 πόλεις, καὶ τὴν Βιθυνίαν, καὶ τὸν Πόντον. Ὁμοί-
 ος δὲ τοῖς Καρχηδονίοις τριετὴ χρόνον παρασκευ-
 ασάμενος, κατεσκεύασε ναῦς μακρὰς πλείους τῶν
 χιλίων καὶ διακοσίων. Συνεβάρητο δὲ αὐτῷ καὶ ὁ
 πατὴρ Δαρεῖος, πρὸ τῆς τελευτῆς παρασκευὰς πεποι-
 ημένος μεγάλων δυνάμεων. Καὶ γὰρ ἐκεῖνος ἡττη-
 μένος ὑπὸ Ἀθηναίων ἐν Μαραθῶνι Δάτιδος ἡγου-
 μένου, χαλεπῶς διέκειτο πρὸς τοὺς νενικηκότας
 Ἀθηναίους. Ἀλλὰ Δαρεῖος μὲν μέλλων ἤδη διαβαί-
 νειν ἐπὶ τοὺς Ἕλληνας, ἐμεσολαβήθη τελευτήσας· ὁ
 δὲ Ξέρξης διὰ τε τὴν τοῦ πατρὸς ἐπιβολήν, καὶ τὴν

τοῦ Μαρδονίου συμβουλήν, καθότι προεῖρηται, διέγνω πολεμεῖν τοῖς Ἑλλήσιν. Ὡς δ' αὐτῷ πάντα τὰ πρὸς τὴν στρατείαν ἡτοιμάστο, τοῖς μὲν ναυάρχοις παρήγγειλεν ἀθροίζειν τὰς ναῦς εἰς Κύμην καὶ Φώκαιαν· αὐτὸς δ' ἐξ ἀπασῶν τῶν σατραπειῶν συναγαγὼν τὰς πεζικὰς καὶ ἱππικὰς δυνάμεις, προῆγεν ἐκ τῶν Σούσων. Ὡς δ' ἦκεν εἰς Σάρδεις, κήρυκας ἐξέπεμψεν εἰς τὴν Ἑλλάδα, προστάξας εἰς πάσας τὰς πόλεις ἵεναι, καὶ τοὺς Ἑλλήνας αἰτεῖν ὕδωρ καὶ γῆν. Τὴν δὲ στρατιὰν διελόμενος, ἐξαπέστειλε τοὺς ἱκανοὺς ζεῦσαι μὲν τὸν Ἑλλήσποντον, διασκάψαι δὲ τὸν Ἄθω κατὰ τὸν ἀνχένα τῆς Χερσόνησου· ἅμα μὲν ταῖς δυνάμεισιν ἀσφαλῆ καὶ σύντομον τὴν διέξοδον ποιούμενος, ἅμα δὲ τῷ μεγέθει τῶν ἔργων ἐλπίζων προκαταπλήξασθαι τοὺς Ἑλλήνας. Οἱ μὲν οὖν πεμφθέντες ἐπὶ τὴν κατασκευὴν τῶν ἔργων, ταχέως ἤνυσον, διὰ τὴν πολυχροίαν τῶν ἐργαζομένων. Οἱ δ' Ἑλληνες πυθόμενοι τὸ μέγεθος τῆς τῶν Περσῶν δυνάμεως, ἐξέπεμψαν εἰς Θετταλίαν μυρίους ὁπλίτας, τοὺς καταληφόμενους τὰς ἐπὶ τὰ Τέμπη παρόδους· ἤγετο δὲ τῶν μὲν Λακεδαιμονίων Συνατός, τῶν δὲ Ἀθηναίων Θεμιστοκλῆς. Οὗτοι δὲ πρὸς τὰς πόλεις πρὸςβευτὰς ἀποστέλλαντες, ἤξιον ἀποστέλλειν στρατιώτας τοὺς κοινῇ φυλάσσοντας τὰς παρόδους· ἔσπευδον γὰρ ἀπάσας τὰς Ἑλληνίδας πόλεις περιλαβεῖν ταῖς προφυλακαῖς, καὶ κοινοποιήσασθαι τὸν πρὸς τοὺς Πέρσας πόλεμον. Ἐπεὶ δὲ τῶν Θετταλῶν καὶ τῶν ἄλλων Ἑλλήνων τῶν πλησιόχωρων ταῖς παρόδοις ἔδωκαν οἱ πλείους ὕδωρ τε καὶ

γῆν τοῖς ἀργιμένοις [ἀγγέλοις] ἀπὸ Ξέρξου, ἀπο-
γνόντες τὴν ἐπὶ τὰ Τέμπε φυλακὴν, ἐπανῆλθον εἰς
τὴν οἰκίαν.

(C. 3.) Graeci, defectionis infamia notati, recenseantur. Conci-
lium Graecorum in Isthmo, missaeque ad reliquas civitates legatio-
nes, variis illae modis exceptae. Ab Argivis callide oblata belli
societas sub conditione imperii. Interea Xerxes copias per pontem
in Thraciam ductas et apud Doriscum collectas lustravit. Navium
copiarumque et terrestrium et navalium numerus.

3. Χρήσιμον δὲ διορίσαι τῶν Ἑλλήνων τοὺς τὰ
τῶν βαρβάρων ἐλομένους, ἵνα τυγχάνοντες ὀνειδούς,
ἀποτρέπωσι ταῖς βλασφημίαις τοὺς προδότας ἂν
γενομένους τῆς κοιτῆς ἐλευθερίας. Αἰνιᾶνες μὲν
οὖν καὶ Δόλοπες καὶ Μηλικεῖς καὶ Περόραιβοι καὶ
Μάγνητες μετὰ τῶν βαρβάρων ἐτάχθησαν, ἔτι γε
παρούσης τῆς ἐν τοῖς Τέμπεσι φυλακῆς. Ἀχαιοὶ δὲ
καὶ Φθιώται καὶ Λοκροὶ καὶ Θετταλοὶ καὶ Βοιωτοὶ
οἱ πλείους τούτων ἀπελθόντων ἀπέκλιναν πρὸς τοὺς
βαρβάρους. Οἱ δ' ἐν Ἰσθμῷ συνεδρεύοντες τῶν
Ἑλλήνων ἐψηφίσαντο τοὺς μὲν ἐθελοντὶ τῶν Ἑλλή-
νων ἐλομένους τὰ Περσῶν, δεκατεῦσαι τοῖς θεοῖς,
ἐπ' αὐτῷ πολέμῳ κρατήσωσι. πρὸς δὲ τοὺς τὴν
ἡσυχίαν ἔχοντας ἐκπέμψαι πρέσβεις τοὺς παρακά-
λέσοντας συναγωνίζεσθαι περὶ τῆς κοιτῆς ἐλευθερίας.
ὧν οἱ μὲν εἶλοντο γνησίως τὴν συμμαχίαν, οἱ δὲ
παρῆγον ἐφ' ἱκανὸν χρόνον, ἀντεχόμενοι τῆς ἰδίας
μόνον ἀσφαλείας, καὶ καταδοκοῦντες τὸ τοῦ πολέ-
μου τέλος. Ἀργεῖοι δὲ πρέσβεις ἀποστείλαντες εἰς
τὸ κοινὸν συνέδριον, ἐπηγγέλοντο συμμαχήσειν, εἰ
αὐτοῖς μέρος τι τῆς ἡγεμονίας συγχωρήσωσιν. οἷς οἱ
συνεδροὶ διεσάφησαν, εἰ μὲν δεινότερον ἡγοῦνται τὸ

στρατηγὸν ἔχειν Ἕλληνα, ἥ δεσπότην βάρβαρον, ὁρθῶς αὐτοὺς ἔχειν ἡσυχίαν· εἰ δὲ φιλοτιμοῦνται λαβεῖν τὴν τῶν Ἑλλήνων ἡγεμονίαν, ἄξια ταύτης δεῖν ἔφασαν αὐτοὺς πεπραχότας, ἐπιζητεῖν τὴν τηλικαύτην δόξαν. Μετὰ δὲ ταῦτα τῶν παρὰ Ξέρξου πρέσβεων ἐπιόντων τῇ Ἑλλάδι, καὶ γῆν καὶ ὕδωρ αἰτούντων, αἱ πόλεις ἅπασαι διὰ τῶν ἀποκρίσεων ἀπεδείκνυντο τὴν περὶ τῆς κοινῆς ἐλευθερίας σπουδήν. Ξέρξης δὲ ὡς ἐπύθετο τὸν Ἑλλήσποντον ἐξεῦχθαι, καὶ τὸν Ἄθω διεσκάφθαι, προῆγεν ἐκ τῶν Σάρδεων, ἐφ' Ἑλλήσποντου τὴν πορείαν ποιούμενος· ὥς δὲ ἦκεν εἰς Ἀβυδον, διὰ τοῦ ζεύγματος τὴν δύναμιν διήγαγεν εἰς τὴν Εὐρώπην. Πορευόμενος δὲ διὰ τῆς Θορίκης πολλοὺς προσελαμβάνετο στρατιώτας καὶ τῶν Θορκῶν καὶ τῶν ὁμόρων τούτοις Ἑλλήνων. Ὡς δ' ἦκεν εἰς τὸν ὀνομαζόμενον Δορίσκον, ἐνταῦθα μετὰ πέμψατο τὸ ναυτικόν, ὥστε ἀμφοτέρως τὰς δυνάμεις εἰς ἓνα τόπον ἀθροισθῆναι· ἐποίησατο δὲ καὶ τὸν ἐξοπλισμὸν τῆς στρατιᾶς ἀπάσης. Ἡριθμῆθησαν δὲ τῆς πεζῆς δυνάμεως μυριάδες πλείους τῶν ὀγδοήκοντα· τῆς δὲ σύμπασαι μακροὶ πλείους τῶν χιλίων καὶ διακοσίων· καὶ τούτων Ἑλληνίδες τριακοσῖαι καὶ εἴκοσι, τὰ μὲν πληρώματα τῶν ἀνδρῶν παρεχόμενων τῶν Ἑλλήνων, τὰ δὲ σκάφη τοῦ βασιλέως χορηγοῦντος. Αἱ δὲ λοιπαὶ πᾶσαι βαρβαρικαὶ κατηριθμοῦντο· καὶ τούτων Αἰγύπτιοι μὲν διακοσίας παρέσχοντο, Φοίνικες δὲ τριακοσίας, Κίλικες δὲ ὀγδοήκοντα, Πάμφυλοι δὲ τετρακόκοντα, καὶ Λύκιοι τὰς ἑσάς· πρὸς δὲ τούτοις Κῆρες μὲν ὀγδοή-

κοντα, Κύπριοι δὲ ἑκατὸν καὶ πενήκοντα. Τῶν δὲ Ἑλλήνων ἔπεμψαν Δωριεῖς μὲν οἱ πρὸς τῇ Καρίᾳ κατοικοῦντες, μετὰ Ῥαδίων καὶ Κώνων, τετταράκοντα· Ἰωνες δὲ μετὰ Χίων καὶ Σαμίων, ἑκατὸν· Αἰολεῖς δὲ μετὰ Λεσβίων καὶ Τενεδίων, τετταράκοντα· Ἑλλήσπόντιοι δὲ ὀγδοήκοντα, σὺν τοῖς περὶ τὸν Πόντον κατοικοῦσι· νησιῶται δὲ πενήκοντα· τὰς γὰρ νήσους τὰς ἐντὸς Κνανέων καὶ Τριοπίου καὶ Σουνίου προσηγμένος ἦν ὁ βασιλεὺς. Τριήρεις μὲν οὖν ποσαῦται τὸ πλῆθος ὑπῆρχον· ἱππαγωγοὶ δὲ ὀκτακόσιοι πενήκοντα· αἱ δὲ τριηκόντοροι, τριεχίλιοι. Ὁ μὲν οὖν Ξέρξης περὶ τὸν ἑξετασμὸν τῶν δυνάμεων διέτριβε περὶ τὸν Δορίσκον.

(C. 4.) Græcorum classis ad Artemisium Euboeae expedita, praefecto Eurybiade: pedestres, copiae Leonida duce, Persis ad Thermopylas oppositae. Paucos secum eduxit Lechidas, animae magnae generose prodigius: quo adventante Locris a Persis ad Græcorum partes redeunt.

4. Τοῖς δὲ συνέδροις τῶν Ἑλλήνων, ἐπειδὴ πλησίον εἶναι προσηγγέλθησαν αἱ τῶν Περσῶν δυνάμεις, ἔδοξε ταχέως ἀποστελλεῖν τὴν μὲν ναυτικὴν δύναμιν ἐπὶ τὸ Ἀρτεμίσιον τῆς Εὐβοίας, εὐθετον ὁρῶσι τὸν τόπον τοῦτον πρὸς τὴν ἀπάντησιν τῶν πολεμίων· εἰς δὲ τὰς Θερμοπύλας τοὺς ἱκανοὺς ὀπλίτας, προκαταληψομένους τὰς ἐν τοῖς στενοῖς παρόδους, καὶ κωλύσαντας προάγειν ἐπὶ τὴν Ἑλλάδα τοὺς βαρβάρους. Ἐσπευδον γὰρ τοὺς τὰ τῶν Ἑλλήνων προελομένους ἐντὸς περιλαβεῖν, καὶ σῶζειν εἰς τὸ δυνατόν τοὺς συμμαχοὺς. Ἰγχείτο δὲ τοῦ μὲν στόλου παντὸς Εὐρυβιάδης ὁ Λακεδαιμόνιος, τῶν δὲ εἰς Θερμοπύλας ἐκπεμφθέντων Λεωνίδης ὁ

Dion. T. II.

S

τῶν Σπαρτιατῶν βασιλεὺς, μέγα φρονῶν ἐπ' ἀνδρείᾳ
 καὶ στρατηγίᾳ. Οὗτος δὲ λαβὼν τὴν ἐξουσίαν,
 ἐπήγγειλε χίλοις μόνον ἐπὶ τὴν στρατείαν ἀκολουθεῖν
 αὐτῷ· τῶν δὲ ἐφόρων λεγόντων ὡς ὀλίγους παντελῶς
 ἄγει πρὸς μεγάλην δύναμιν, καὶ προστατιτόντων
 πλείονας παρακαμβίκειν, εἶπε πρὸς αὐτοὺς ἐν
 ἀποδόχοις, ὅτι πρὸς μὲν τὸ κολῦσαι τοὺς βαρβά-
 ρους διεκθῆναι τὰς παρόδους, ὀλίγοι, πρὸς μὲντοιγε
 τὴν προᾶξιν ἐφ' ἣν πορεύονται νῦν, πολλοί. Δι-
 γματοδῶς δὲ καὶ ἁσαφῶς τῆς ἀποκρίσεως γενομένης,
 ἐπὶ τῇ αὐτῇ αὐτὸν εἰς πρὸς εὐτελῆ τινὰ προᾶξιν αὐ-
 τοὺς ἄγειν διανοεῖται. Ἀπεκρίθη δὲ ὅτι τῷ λόγῳ
 μὲν ἐπὶ τὴν φυλακὴν ἄγει τῶν παρόδων, τῷ δὲ ἔργῳ
 περὶ τῆς κοινῆς ἐλευθερίας ἀποθανουμένους· ὥςτις
 εἰναι μὲν οἱ χίλιοι πορευθῶσιν, ἐπιφανεστέραν ἔσε-
 σθαι τὴν Σπάρτην, τούτων τελευτησάντων· εἰάν δὲ
 πάνδημὲν στρατεύσωσι Λακεδαιμόνιοι, παντελῶς
 ἀπολείψθαι τὴν Λακεδαίμονα· οὐδένα γὰρ αὐτῶν
 τολμήσειν φεύγειν, ἵνα τύχῃ σωτηρίας. Τῶν μὲν
 οὖν Λακεδαιμονίων ἦσαν χίλιοι, καὶ σὺν αὐτοῖς
 Σπαρτιατῶν τριακόσιοι, τῶν δ' ἄλλων Ἑλλήνων τῶν
 ἅμα αὐτοῖς συνεκπεμφθέντων ἐπὶ τὰς Θερμοπύλας
 τρις χίλιοι. Ὁ μὲν οὖν Λεωνίδης μετὰ τετρακισχιλίων
 προῆγεν ἐπὶ τὰς Θερμοπύλας. Λοκοῖοι δὲ οἱ πλησίον
 τῶν παρόδων κατοικοῦντες ἐδεδώκεσαν μὲν γῆν καὶ
 ὕδωρ τοῖς Πέρσαις, κατεπαγγελλόμενοι δ' ἦσαν
 προκαταλήψεσθαι τὰς παρόδους· ὥς δ' ἐπύθοντο
 τὸν Λεωνίδην ἦκειν εἰς Θερμοπύλας, μετενόησαν,
 καὶ μετέθεντο πρὸς τοὺς Ἕλληνας. Ἦκον δὲ εἰς

τὰς Θερμοπύλας καὶ Λοκροὶ χίλιοι, καὶ Μηλιέων
 τοσοῦτοι, καὶ Φωκέων οὐ πολὺ λειπόμενοι τῶν
 χιλίων· ὁμοίως δὲ καὶ Θηβαίων ἀπὸ τῆς ἐτέρας
 μερίδος ὡς τετρακόσιοι· διεφέροντο γὰρ οἱ τὰς Θή-
 βας κατοικοῦντες πρὸς ἀλλήλους περὶ τῆς πρὸς τοὺς
 Πέρσας συμμαχίας. Οἱ μὲν οὖν μετὰ Λεωνίδου
 συναχθέντες Ἕλληνες, τοσοῦτοι τὸν ἀριθμὸν ὄντες,
 διέτριβον περὶ τὰς Θερμοπύλας, ἀναμένοντες τὴν
 τῶν Περσῶν παρουσίαν.

(C. 5.) Ad Acanthum urbem progressus Xerxes immensas co-
 pias Europaeis sociis auget, positisque ad Sperchium castris, Grae-
 cos ad Thermopylas obstantes nuntiis evocat, ut abiectis armis in
 patriam remeant, et cum Persis societatem iungant. Leonidas
 nuntiis fortiter respondet.

5. Ξέρξης δὲ μετὰ τὸν ἐξετασμὸν τῶν δυνάμεων
 προῆγεν εὐθύς μετὰ παντὸς τοῦ στρατεύματος, καὶ
 μέχρι μὲν Ἀκάνθου πόλεως τῇ περὶ στρατιᾷ πορευ-
 ομένου, συμπαρέπλει πᾶς ὁ στόλος· ἐκεῖθεν δὲ κατὰ
 τὸν διορυχθέντα τόπον διεκομίσθησαν εἰς τὴν ἐτέραν
 θάλασσαν συντόμως καὶ ἀσφαλῶς. Ὡς δ' ἦκεν ἐπὶ
 τὸν Μηλιακὸν κόλπον, ἐπύθειο τοὺς πολεμίους
 προκατειληφέναι τὰς παρόδους. Διόπερ ἐνταῦθα
 προσαναλαβὼν τὴν δύναμιν, μετεπέμψατο τοὺς ἀπὸ
 τῆς Εὐρώπης συμμάχους, οὐ πολὺ λείποντας τῶν
 εἴκοσι μυριάδων· ὥστε ἔχειν αὐτὸν τοὺς σύμπαντας
 οὐκ ἐλάττους τῶν ἑκατὸν μυριάδων, χωρὶς τῆς
 ναυτικῆς δυνάμεως. Ὁ δὲ σύμπας ὄχλος τῶν τε ἐν
 ταῖς μακραῖς ναυσὶν ὄντων καὶ τῶν τὴν ἀγορὴν καὶ
 τὴν ἄλλην παρασκευὴν κομιζόντων, οὐκ ἐλάττων ἦν
 τῶν προειρημένων ὥστε μηδὲν θαυμαστὸν εἶναι τὸ
 λεγόμενον ὑπὲρ τοῦ πλήθους τῶν ὑπὸ Ξέρξου συνα-

χθέντων. Φασὶ γὰρ τοὺς ἀννάρχους ποταμοὺς διὰ τὴν τοῦ πλήθους συνέχειαν ἐπιλιπεῖν, τὰ δὲ πελάγη τοῖς τῶν νεῶν ἰστίοις κατακαλυφθῆναι. Μέγιστα μὲν οὖν δυνάμεις τῶν εἰς ἱστορικὴν μνήμην παραδεδομένων αἱ μετὰ Ξέρξου γεγόμεναι παραδέδονται. Τῶν δὲ Περσῶν κατεστρατοπεδευκότων παρὰ τὸν Σπερχεῖον ποταμόν, ὁ μὲν Ξέρξης ἀπέστειλεν ἀγγέλους εἰς τὰς Θερμοπύλας, τοὺς ἅμα μὲν κατασκευομένους τίνα διάνοιαν ἔχουσι περὶ τοῦ πρὸς αὐτὸν πολέμου. Πρὸςέταξε δ' αὐτοῖς παραγγέλλειν ὅτι βασιλεὺς Ξέρξης κελεύει τὰ μὲν ἔπλα πάντας ἀποθέσθαι, αὐτοὺς δὲ ἀκινδύνους εἰς τὰς πατρίδας ἀπίεσαι, καὶ συμμάχους εἶναι Περσῶν· καὶ ταῦτα πράξασιν αὐτοῖς ἐπηγγείλατο δώσειν χώραν τοῖς Ἕλλησι πλείω καὶ βελτίω τῆς νῦν ὑπ' αὐτῶν κατεχομένης. Οἱ δὲ περὶ τὸν Λεωνίδαην ἀκούσαντες τῶν ἀγγέλων, ἀπεκρίναντο, ὅτι καὶ συμμαχοῦντες τῷ βασιλεῖ, χρησιμώτεροι μετὰ τῶν ὀπλῶν ἔσονται, καὶ πολέμειν ἀναγκαζόμενοι, μετὰ τούτων γενναϊότερον ὑπὲρ τῆς ἐλευθερίας ἀγωνιοῦνται· περὶ δὲ τῆς χώρας, ἣν ὑπισχρεῖται δώσειν, ὅτι πάτριόν ἐστι τοῖς Ἕλλησι, μὴ διὰ κακίαν, ἀλλὰ δι' ἀρετὴν κτῆσθαι χώραν.

(6. 6.) Contempta Demarati Spartani admonitione, Xerxes ad Thermopylarum angustias pergit, ac primo Medos, Marathonias adadis memores, impetum facere in Græcos iubet.

6. Ὁ δὲ βασιλεὺς ἀκούσας παρὰ τῶν ἀγγέλων τῆς τῶν Ἑλλήνων ἀποκρίσεως, προσεκαλέσατο Δημάρaton Σπαρτιάτην, ἐκ τῆς πατρίδος πεφηνότα πρὸς αὐτόν· καταγλάσας δὲ τῶν ἀποκρίσεων, ἐπη-

Sac
Per

βα

ρώτησε τὸν Λάκωνα, πότερον οἱ Ἕλληνες ὀξύτερον
 τῶν ἐμῶν ἵππων φεύξονται, ἢ πρὸς τηλικαύτας
 δυνάμεις παρατάξασθαι τολμήσουσι. Τὸν δὲ Δι-
 μάρατον εἰπεῖν φασίν, ὥς οὐδ' αὐτὸς σὺ τὴν ἀνδρίαν
 τῶν Ἑλλήνων ἀγνοεῖς· τοὺς γὰρ ἀφισταμένους τῶν
 βαρβάρων Ἑλληνικαῖς δυνάμεσι καταπολεμεῖς· ὥστε
 μὴ νόμιζε τοὺς ὑπὲρ τῆς σῆς ἀρχῆς ἄμεινον τῶν
 Περσῶν ἀγωνιζομένους, ὑπὲρ τῆς ἰδίας ἐλευθερίας
 ἦτιον κινδυνεύσειν πρὸς τοὺς Πέρσας. Ὁ δὲ Ξέρξης
 καταγελάσας αὐτοῦ, προσέταξεν ἀκολουθεῖν, ὅπως
 ἴδῃ φεύγοντας τοὺς Λακεδαιμονίους. Τὴν δὲ δύνα-
 μιν ἀναλαβὼν, ἦκεν ἐπὶ τοὺς ἐν Θερμοπύλαις
 Ἕλληνας, προτάξας ἀπάντων τῶν ἐθνῶν Μήδους·
 εἴτε δι' ἀνδρίαν προκρίνας αὐτούς, εἴτε καὶ βουλό-
 μενος ἅπαντας ἀπολέσαι. Ἐνῆν γὰρ ἔτι φρόνημα
 τοῖς Μήδοις τῆς τῶν προγόνων ἡγεμονίας οὐ πάλαι
 καταπεπονημένης. [Συνέβη δὲ ἐν τοῖς Μήδοις εἶναι
 καὶ τῶν ἐν Μαραθῶνι τετελευτηκότων.] Συνυπέταξε
 δὲ τοῖς Μήδοις καὶ τῶν ἐν Μαραθῶνι τετελευτηκό-
 των ἀδελφοὺς καὶ υἱούς, νομίζων τοὺς ἐκθυμό-
 τατα τιμωρήσεσθαι τοὺς Ἕλληνας. Οἱ μὲν οὖν
 Μῆδοι τοῦτον τὸν τρόπον συνταχθέντες, προσέπεσον
 τοῖς φυλάττουσι τὰς Θερμοπύλας· ὁ δὲ Λεωνίδης εὖ
 παρεσκευασμένος, συνήγαγε τοὺς Ἕλληνας ἐπὶ τὸ
 στενότερον τῆς παρόδου.

(C. 7.) Post atrox proelium acies Medorum inclinat: Cissii et
 Sacae, qui in pugna succedebant, facilius caeduntur: ipsi denique
 Persae, qui immortales vocantur, ingenti caede repelluntur.

7. Γενομένης δὲ μάχης καρτερῶς, καὶ τῶν μὲν
 βαρβάρων θεατὴν ἐχόντων τῆς ἀρετῆς τὸν βασιλέα,

τῶν δὲ Ἑλλήνων μνηστικῶν τῆς ἐλευθερίας, καὶ
 παρακαλουμένων ὑπὸ τοῦ Λεωνίδου πρὸς τὸν ἀγῶνα,
 θαυμαστὸν συνέβαινε γίνεσθαι τὸν κίνδυνον. Συ-
 στάδην γὰρ οὔσης τῆς μάχης, καὶ τῶν πληγῶν ἐκ
 χειρὸς γινομένων, ἔτι δὲ τῆς συστάσεως πεπνυκνωμέ-
 νης, ἐπὶ πολὺν χρόνον ἰσόρροπος ἦν ἡ μάχη. Τῶν
 δ' Ἑλλήνων ὑπερχόντων ταῖς ἀρεταῖς καὶ τῷ μεγέ-
 θει τῶν ἀσπίδων, μόγις ἐνέδωκαν οἱ Μῆδοι. Πολ-
 λοὶ μὲν γὰρ αὐτῶν ἔπεσον, οὐκ ὀλίγοι δὲ κατετραυ-
 ματίσθησαν. Τοῖς δὲ Μήδοις ἐπιτεταγμένοι Κίσσιοι
 καὶ Σάκαι, κατ' ἀρετὴν ἐπὶλεκτοὶ, διεδέξαντο τὴν
 μάχην, καὶ νεοχοὶ πρὸς διαπεπονημένους συμβα-
 λόντες, ὀλίγον μὲν χρόνον ὑπέμενον τὸν κίνδυνον,
 κτεινόμενοι δ' ὑπὸ τῶν περὶ τὸν Λεωνίδην καὶ
 βιασθέντες ὑπεχώρησαν. Ἀσπίσι γὰρ καὶ πέλταις
 μικραῖς οἱ βάρβαροι χρώμενοι, κατὰ μὲν τὰς εὐρυ-
 χωρίας ἐπλεονέκτου, ἐκκίνητοι γινόμενοι, κατὰ δὲ
 τὰς στενοχωρίας τοὺς μὲν πολεμίους οὐκ εὐχερῶς
 ἐτίτρωσκον, συμπεφραγμένους καὶ μεγάλαις ἀσπίσι
 σκεπαζομένους ὅλον τὸ σῆμα, αὐτοὶ δὲ διὰ τὰς
 κονφότητας τῶν σκεπαστηρίων ὅπλων ἐλαττούμενοι,
 πυκνοῖς τραύμασι περιέπιπτον. Τέλος δὲ ὁ Ξέρξης
 πάντα μὲν τὸν περὶ τὰς παρόδους τόπον νεκρῶν
 ὄσων ἐστρωμένον, τοὺς δὲ βαρβάρους οὐχ ὑπομένον-
 τας τὰς τῶν Ἑλλήνων ἀρετάς, προσέπεμψε τοὺς τῶν
 Περσῶν ἐπιλέκτους, ὀνομαζομένους ἀθανάτους,
 καὶ δοκοῦντας ταῖς ἀνδραγαθίαις πρωτεύειν τῶν
 συστρατιευμένων. Ὡς δὲ καὶ οὗτοι βραχὺν ἀντι-
 στήντες χρόνον ἔφυγον, τότε μὲν τῆς νυκτὸς ἐπιλα-

βούσας διελύθησαν, παρὰ μὲν τοῖς βαρβάροις πολλῶν ἀνηρημένων. παρὰ δὲ τοῖς Ἕλλησιν ὀλίγων πεπτωκότων.

(C. 8.) Postridie tertio proelio superato Persae, tandem perfidia Trachinii cuiusdam, qui per montana circumducere agmen, Gaucosque a tergo adorigi docebat, sublevantur quod per transugam Leonidas comperit.

8. Τῇ δ' ὑστεραίᾳ Ξέρξης μὲν, παρὰ προσδοκίαν αὐτῷ τῆς μάχης λαβούσης τὸ τέλος, ἐξ ἀπάντων τῶν ἔθνων ἐπέλεξε τοὺς δοκοῦντας ἀνδρία καὶ θράσει διαφέρειν, καὶ πολλὰ δεηθεὶς αὐτῶν, προσεῖπεν ὅτι βιασαμένοις αὐτοῖς τὴν εἰσοδὸν δωρεὰς ἀξιολόγους δώσει, φεύγουσι δὲ θάνατος ἔσται τὸ πρόστιμον. Τούτων δὲ μετὰ μεγάλης συστοφῆς καὶ βίας ἐπιρροαζάντων τοῖς Ἕλλησιν, οἱ περὶ Λεωνίδην τότε συμφράξαντες, καὶ τείχει παραπλησίαν ποιησάμενοι τὴν σύστασιν, ἐκθύμως ἡγωνίζοντο. Ἐπὶ τοσοῦτο δὲ προσέβησαν ταῖς προθυμίαις, ὥστε τοὺς εἰωθότας ἐκ διαδοχῆς μεταλαμβάνειν τῆς μάχης οὐ συνεχώρησαν, ἀλλὰ τῇ συνεχείᾳ τῆς κακοπαθείας περιγενόμενοι, πολλοὺς ἀγήρουν τῶν ἐπιλέκτων βαρβάρων. Ἐφημερεύοντες δὲ τοῖς κινδύνοις, ἡμιλλῶντο πρὸς ἀλλήλους. Οἱ μὲν γὰρ πρεσβύτεροι πρὸς τὰς τῶν νέων ἀκμὰς ὑπερεβάλλοντο, οἱ δὲ νεώτεροι πρὸς τὰς τῶν πρεσβυτέρων ἐμπειρίας τε καὶ δόξας ἡμιλλῶντο. Τέλος δὲ φευγόντων καὶ τῶν ἐπιλέκτων, οἱ τὴν ἐπιτεταγμένην σιάνσιν ἔχοντες τῶν βαρβάρων, συμφράξαντες, οὐκ εἶον φεύγειν τοὺς ἐπιλέκτους· διόπερ ἠναγκάζοντο πάλιν ἀναστρέφειν καὶ μάχεσθαι. Απορουμένου δὲ τοῦ βασιλέως καὶ νομίζοντος μηδένα

τολμήσειν ἐτι μάχεσθαι, ἥκε πρὸς αὐτὸν Τραχίνιος
 τις τῶν ἐγχωρίων, ἔμπειρος ὢν τῆς ὀρεινῆς χώρας.
 Οὗτος τῷ Ξέρξῃ προσελθὼν, ἐπηγγείλατο διὰ τινος
 ἀτραποῦ ὑστερῆς καὶ παρακρήμνου τοὺς Πέρσας
 ὀδηγήσειν, ὥστε γενέσθαι τοὺς συνελθόντας αὐτῷ
 κατοπιν τῶν περὶ τὸν Λεωνίδην· καὶ τοῦτω τῷ
 τρόπῳ περιληφθέντας αὐτοὺς εἰς τὸ μέσον, ῥαδίως
 ἀναιρεθήσεσθαι. Ὁ δὲ βασιλεὺς περιχαρὴς ἐγένετο,
 καὶ τιμήσας δωρεαῖς τὸν Τραχίνιον, συνεξέπεμψεν
 αὐτῷ στρατιώτας διεμυρίους νυκτός. Τῶν δὲ παρὰ
 τοῖς Πέρσαις τὶς ὄνομα Τυραστιάδας, τὸ γένος ὢν
 Κυμαῖος, φιλόκαλος δέ, καὶ τὸν τρόπον ὢν ἀγαθός,
 διαδοῖς ἐκ τῆς τῶν Περσῶν παρεμβολῆς νυκτός, ἥκε
 πρὸς τοὺς περὶ τὸν Λεωνίδην, καὶ τὰ περὶ τὸν
 Τραχίνιον ἀγνοοῦσιν ἐδήλωσεν.

(C. 9.) Facta igitur in concilio deliberatione, Leonidas, dimis-
 sis reliquis copiis, cum solis Spartanis restitit, et ad mortem accinc-
 tus, Xerxis castra noctu invadit.

9, Ἀκούσαντες δ' οἱ Ἕλληνες συνήδρευσαν περὶ
 μέσας νυκτίας, καὶ ἐβουλεύσαντο περὶ τῶν ἐπιφερο-
 μένων κινδύνων. Ἕνιοι μὲν οὖν ἔφασκαν δεῖν πα-
 ρακρήμα καταλιπόντας τὰς παρόδους, διασώζεσθαι
 πρὸς τοὺς συμμάχους· ἀδύνατον γὰρ εἶναι τοῖς
 μέναισι τυχεῖν σωτηρίας· Λεωνίδης δὲ ὁ βασιλεὺς
 τῶν Λακεδαιμονίων φιλοτιμούμενος αὐτῷ τε δόξαν
 περιθεῖναι μεγάλην καὶ τοῖς Σπαρτιάταις, προσέταξε
 τοὺς μὲν ἄλλους Ἕλληνας ἅπαντας ἀπιέναι καὶ
 ὑπαίρειν ἑαυτοὺς, ἵνα κατὰ τὰς ἄλλας μάχας συναγω-
 νίζωνται τοῖς Ἕλλησιν· αὐτοὺς δὲ τοὺς Λακεδαιμο-
 νίους ἔφησε δεῖν μένειν, καὶ τὴν φυλακὴν τῶν

παρόδων μὴ λιπεῖν· πρόπειν γὰρ τοὺς ἡγουμένους
 τῆς Ἑλλάδος, ὑπὲρ τῶν πρωτείων ἀγωνιζομένους,
 ἐτοιμῶς ἀποθνήσκειν. Εὐθύς μὲν οὖν οἱ μὲν ἄλλοι
 πάντες ἀπηλλάγησαν· ὁ δὲ Λεωνίδης μετὰ τῶν πο-
 λιτῶν ἡρωϊκὰς πράξεις καὶ παραδόξους ἐπετελέσατο·
 ὀλίγων δ' ὄντων Λακεδαιμονίων, (Θεσπιεῖς γὰρ μό-
 ρους παρακατέσχε) καὶ τοὺς σύμπαντας ἔχων οὐ
 πλείους τῶν πεντακοσίων, ἐτοιμος ἦν ἀποδεξασθαι
 τὸν ὑπὲρ τῆς Ἑλλάδος θάνατον. Μετὰ δὲ ταῦτα
 οἱ μὲν μετὰ τοῦ Τραχινίου Πέρσαι περιελθόντες
 τὰς δυσχωρίας, ἄφνω τοὺς περὶ τὸν Λεωνίδην ἀπέ-
 λαβον εἰς τὸ μέσον· οἱ δ' Ἕλληνες τὴν μὲν σωτηρίαν
 ἀπογόντες, τὴν δ' εὐδοξίαν ἐλόμενοι, μῖα φωνῇ τὸν
 ἡγούμενον ἤξιουν ἄγειν ἐπὶ τοὺς πολέμιους, πρὶν ἢ
 γνῶναι τοὺς Πέρσας τὴν τῶν ἰδίων περίοδον. Λεω-
 νίδης δὲ τὴν ἐτοιμότητα τῶν στρατιωτῶν ἀδοδεξά-
 μενος, τοῦτοις παρήγγειλε ταχέως ἀριστοποιεῖσθαι,
 ὥς ἐν ἄδου δειπνησομένους, αὐτὸς δ' ἀκολούθως τῇ
 παραγγελίᾳ τροφὴν προσηρέγκατο· οὕτω γὰρ δυνή-
 σεσθαι πολὺν χρόνον ἰσχύειν καὶ φέρειν τὴν ἐν τοῖς
 κινδύνοις ὑπομονήν. Ἐπεὶ δὲ συντόμῳ ἀναλα-
 βόντες αὐτοὺς, ἐτοιμοὶ πάντες ὑπῆρξαν, παρήγγειλε
 τοῖς στρατιώταις, εἰςπιδόντας εἰς τὴν παρεμβολὴν
 φρονεῦειν τοὺς ἐντυγχάνοντας, καὶ ἐπ' αὐτὴν δομῆσαι
 τὴν τοῦ βασιλέως σκηνήν.

(C. 10.) Magna hic edita strage barbarorum, quos et inopinata
 Graecorum virtus et caligo noctis ita confuderant, ut vix cum luce
 animus rediret, Leonidas tandem, a latere et tergo circumventus,
 heroica morte cum suis occubuit.

10. Οὗτοι μὲν οὖν ἀκολούθως ταῖς παραγγ-

λλαιοι συμφράξαντες νυκτὸς εἰσέπεσον εἰς τὴν τῶν
 Περσῶν στρατοπεδείαν, προκαθηγουμένου τοῦ
 Λεωνίδου. Οἱ δὲ βάρβαροι διὰ τε τὸ παράδοξον
 καὶ τὴν ὄγνοϊαν μετὰ πολλοῦ θορύβου συνέτρεχον
 ἐκ τῶν σκητῶν αἰάκτως, καὶ νομίσαντες τοὺς μετὰ
 τοῦ Τραχινίου πορευομένους ἀπολωλέναι, καὶ τὴν
 δύναμιν ἅπασαν τῶν Ἑλλήνων παρεῖναι, κατεπλά-
 γησαν. Διὸ καὶ πολλοὶ μὲν ὑπὸ τῶν περὶ τὸν Λεω-
 νίδην ἀνηροῦντο, πλείους δὲ ὑπὸ τῶν ἰδίων, ὥς ὑπὸ
 πολεμίων, διὰ τὴν ὄγνοιαν ἀπώλοντο. Ἡ τε γὰρ
 νύξ ἀφῆρητο τὴν ἀληθινὴν ἐπίγνωσιν, ἥ τε ταραχὴ
 καθ' ὅλην οὔσα τὴν στρατοπεδείαν, εὐλόγως πολὺν
 ἐποιεὶ φόνον. Ἐκτεινον γὰρ ἀλλήλους, οὐ διδοῦσης
 τῆς περιστάσεως τὸν ἐξετισμὸν ἀκριβῆ, διὰ τὸ μῆτε
 ἡγεμόνος παραγγέλλειν, μῆτε συνθήματος ἐρώτησιν,
 μῆτε ὅλως διανοίας κατὰστασιν ὑπάρχειν. Εἰ μὲν
 οὖν ὁ βασιλεὺς ἔμεινεν ἐπὶ τῆς βασιλικῆς σκητῆς,
 θαδίως ἂν καὶ αὐτὸς ὑπὸ τῶν Ἑλλήνων ἀνηρεῖτο,
 καὶ ὁ πόλεμος ἅπας ταχεύας ἂν ἐστεύχει καταλύσεως.
 νῦν δ' ὁ μὲν Ξέρξης ἦν ἐκπετηδῆκώς πρὸς τὴν
 ταραχὴν, οἱ δ' Ἕλληνες εἰσπεσόντες εἰς τὴν σκηνήν,
 τοὺς ἐγκαταλειφθέντας ἐν αὐτῇ σχεδὸν ἅπαντας
 ἐφόνευσαν. Τῆς δὲ νυκτὸς καθιστώσης ἐπλανῶντο
 καθ' ὅλην τὴν παρεμβολήν, ζητοῦντες τὸν Ξέρξην
 εὐλόγως· ἡμέρας δὲ γενομένης καὶ τῆς ὅλης περιστά-
 σεως δηλωθείσης, οἱ μὲν Πέρσαι θεωροῦντες ὀλίγους
 ὄντας τοὺς Ἕλληνας, κατεφρόνησαν αὐτῶν, καὶ κατὰ
 στόμα μὲν οὐ συνεπλέκοντο, φοβούμενοι τὰς ἀρετὰς
 αὐτῶν, ἐκ δὲ τῶν πλαγίων καὶ ἐξόπισθεν περιῦστα-

μενοι, καὶ πανταχόθεν τοξεύοντες καὶ ἀκοντίζοντες,
ἅπαντας ἀπέκτειναν. Οἱ μὲν οὖν μετὰ Λεωνίδου
τὰς ἐν Θερμοπύλαις παρόδους τηροῦντες, τοιοῦτον
ἔσχον τοῦ βίου τὸ τέλος.

(C. 11.) Haec tanta virtus, quae morte sola vivebatur, digna
sane immortalis memoria, digna et historicorum praeconiis, et laudi-
bus poetarum, inter quos Simonidis encomium ei contigit.

11. Ὡν τὰς ἀρετὰς τίς οὐκ ἂν θαυμάσειεν;
οἵτινες μιᾷ γνώμῃ χρησάμενοι, τὴν μὲν ἀφωρισμένην
τάξιν ὑπὸ τῆς Ἑλλάδος οὐκ ἔλιπον, τὸν ἑαυτῶν δὲ
βίον προθύμως ἐπέδωκαν εἰς τὴν κοινὴν τῶν Ἑλλή-
νων σωτηρίαν. καὶ μᾶλλον εἴλοντο τελευτᾶν καλῶς
ἢ ζῆν αἰσχροῦς. Καὶ τὴν τῶν Περσῶν δὲ κατάπληξιν
οὐκ ἂν τις ἀπιστήσαι γενέσθαι. Τίς γάρ ἂν τῶν
βαρβάρων ὑπέλαβε τὸ γεγενημένον; τίς δ' ἂν προε-
δόκησεν ὅτι πεντακόσιοι τὸν ἀριθμὸν ὄντες ἐτόλμη-
σαν ἐπιθῆσθαι ταῖς ἑκατὸν μυριάσι; Διὸ καὶ τίς
οὐκ ἂν τῶν μεταγενεστέρων ζηλώσαι τὴν ἀρετὴν τῶν
ἀνδρῶν, οἵτινες τῷ μεγέθει τῆς περιστάσεως κατε-
σχημένοι, τοῖς μὲν σώμασι κατεπονήθησαν, ταῖς δὲ
ψυχαῖς οὐχ ἡττήθησαν; Τοιγαροῦν οὗτοι μόνοι
τῶν μνημονευομένων, κρατηθέντες ἐνδοξότεροι γε-
γόνاسι τῶν ἄλλων τῶν τὰς καλλίστας νίκας ἀπειρη-
νεγμίνων. Χρὴ γάρ οὐκ ἐκ τῶν ἀποτελεσμάτων
κρίνειν τοὺς ἀγαθοὺς ἄνδρας, ἀλλ' ἐκ τῆς προαιρέ-
σεως· τοῦ μὲν γὰρ ἡ τύχη κυρία, τοῦ δ' ἡ προαίρε-
σις δοκιμάζεται. Τίς γάρ ἂν ἐκείτων ἀμείνους
ἄνδρας κρίνειεν, οἵτινες αὐτῷ χιλιοστῷ μέρει τῶν
πολεμίων ἴσοι τὸν ἀριθμὸν ὄντες, ἐτόλμησαν τοῖς
ἀπιστευμένοις πλήθει παρατάξαι τὴν ἑαυτῶν ἀρε-

τὴν· οὐ κρατήσκειν τῶν τοσούτων μυριάδων ἐλπίζον-
 τες, ἀλλ' ἀνδραγαθία τοὺς πρὸ αὐτῶν ἅπαντας
 ὑπερβαλεῖν νομίζοντες· καὶ τὴν μὲν μάχην ἑαυτοῖς
 εἶναι κρίνοντες πρὸς τοὺς βαρβάρους, τὸν ἀγῶνα δὲ
 καὶ τὴν ὑπὲρ τῶν ἀριστείων κρίσιν πρὸς ἅπαντας·
 τοὺς ἐπ' ἀρετῇ θαυμαζομένους ὑπάρχειν. Μόνοι
 γὰρ τῶν ἐξ αἰῶνος μνημονευομένων εἴλοντο μᾶλλον
 τηρεῖν τοὺς τῆς πόλεως νόμους, ἢ τὰς ἰδίας ψυχὰς·
 οὐ δυσφοροῦντες ἐπὶ τῷ μεγίστῳ ἑαυτοῖς ἐφεστάναι
 κινδύνους, ἀλλὰ κρίνοντες εὐκταϊότατον εἶναι τοῖς
 ἀρετὴν ἀσκούσι τοιούτων ἀγῶνων τυγχάνειν. Δι-
 καίως δ' ἂν τις τούτους καὶ τῆς κοινῆς τῶν Ἑλλήνων
 ἐλευθερίας αἰτίους ἡγήσαιο, ἢ τοὺς ὕστερον ἐν
 ταῖς πρὸς Ξέρξην μάχαις νικήσαντας. Τούτων γὰρ
 αὐτῶν πράξεων μνημονεύοντες, οἱ μὲν βάρβαροι κατε-
 πλάγησαν, οἱ δὲ Ἕλληνες παρωξύνθησαν πρὸς τὴν
 ὁμοίαν ἀνδραγαθίαν. Καθόλου δὲ μόνοι τῶν πρὸ
 ἑαυτῶν διὰ τὴν ὑπερβολὴν τῆς ἀρετῆς εἰς ἀθανασίαν
 μετήλλαξαν. Διόπερ οὐχ οἱ τῶν ἱστοριῶν συγγρα-
 φεῖς μόνοι, ἀλλὰ καὶ πολλοὶ τῶν ποιητῶν καθύμνη-
 σαν αὐτῶν τὰς ἀνδραγαθίας· ὧν γέγονε καὶ Σίμων
 νίδης ὁ μελοποιός, ἄξιον τῆς ἀρετῆς αὐτῶν ποιήσας
 ἐγκώμιον, ἐν ᾧ λέγει,

Τῶν ἐν Θερμοπύλαις θανόντων
 εὐκλεῆς μὲν ἡ τύχη,
 καλὸς δ' ὁ πότιμος,
 βωμὸς δ' ὁ τάφος,
 πρὸ γόων δὲ μνᾶστις,
 ὃ δ' οἶτος ἔπαινος.

Ἐντάφιον δὲ τοιοῦτον
οὗτ' εὐρώς, οὗθ' ὁ πανδαμάτωρ
ἀμαυρώσει χρόνος, ἀνδρῶν ἀγαθῶν.

Ὁ δὲ σηκὸς οἰκετῶν
εὐδοξίαν Ἑλλάδος εἶλατο.

Μαρτυρεῖ δὲ Λεωνίδας,
ὁ Σπάρτης βασιλεὺς,
ἀρετᾶς μέγαν λελοιπῶς
κόσμον, ἀνείδον τε κλέος.

(C. 12.) Ita transitu potitus Xerxes, etiam mari decertare aggreditur. Delata classis, praefecto Megabate, ad extremam Messeniac oram, procellis iactatur; superstites naves postquam Aphetas appulissent, earum duces circumvehi Euboeam, hostesque includere iubentur. Sed classis Graecorum ad Artimisium, ducem Eurybiadem, auspiciis Themistoclis, Persas adoritur. Gravem pugnam, dubia victoria, nox intercepit.

12. Ἡμεῖς δὲ ἀρκούντως περὶ τῆς τούτων τῶν
ἀνδρῶν ἀρετῆς εἰρηκότες, ἐπάνομεν ἐπὶ τὰ συνεχῆ
τοῖς εἰρημένοις. Ξέρξης γὰρ τῶν παρόδων τὸν
εἰρημένον τρόπον κρατήσας, καί, κατὰ τὴν παρορ-
μίαν, τὴν Καδμείαν νίκην νενικηκώς, ὀλίγους μὲν
τῶν πολεμίων ἀνείλε, πολλαπλασίους δὲ τῶν ἰδίων
ἀπώλεσεν. Ἐπεὶ δὲ περὶ τῶν παρόδων ἐκυρίετο,
τῶν κατὰ τὴν Θάλασσαν ἀγῶνων ἔκρινε λαμβάνειν
πείραν. Εὐθύς οὖν τὸν ἀφηγούμενον τοῦ στόλου
Μεγαβάτην προσκαλεσάμενος, διεκλεύσατο πλεῖν
ἐπὶ τὸ τῶν Ἑλλήνων ναυτικόν, καὶ περᾶσθαι παντὶ
τῷ στόλῳ ναυμαχεῖν πρὸς τοὺς Ἕλληνας. Ὁ δὲ
ταῖς τοῦ βασιλέως παραγγελίαις ἀκολουθῶν, ἐκ
Πύδνης τῆς Μακεδονικῆς ἀνέχθη παντὶ τῷ στόλῳ,
καὶ κατέπλευσε τῆς Μαγνησίας πρὸς ἄκρην τὴν

ὀνομαζομένην Σηπιάδα. Ἐνταῦθα δὲ μεγάλου
 πνεύματος ἐπιγενομένου, ἀπέβαλε ναῦς μακράς,
 τριήρεις μὲν ὑπὲρ τὰς τριακοσίας, ἵππων γούρ δὲ
 καὶ τῶν ἄλλων παμπληθεῖς. Λήξαντος δὲ τοῦ
 πνεύματος ἀναχθεῖς, κατέπλευσεν εἰς Ἀφείας τῆς
 Μαγνησίας. Ἐκεῖθεν δὲ τριακοσίας τριήρεις ἐξέ-
 πεμψε, προστάξας τοῖς ἡγεμόσι περιπλεῦσαι, καὶ
 τὴν Εὐβοίαν δεξιὴν λαβόντας, κυκλώσασθαι τοὺς
 πολεμίους. Οἱ δ' Ἕλληνες ὥρμουν μὲν ἐπ' Ἀρτε-
 μισίῳ τῆς Εὐβοίας, εἶχον δὲ τὰς πίκας τριήρεις
 διακοσίας καὶ ὀγδοήκοντα· καὶ τούτων ἦσαν αὐτῶν
 μὲν Ἀθηναίων ἑκατὸν καὶ τετρακόντα, αἱ δὲ λοι-
 παὶ τῶν ἄλλων Ἑλλήνων. Τούτων δὲ ναύαρχος
 μὲν ἦν Εὐρυβιάδης ὁ Σπαρτιάτης· διώκει δὲ τὰ πε-
 ρὶ τὸν στόλον Θεμιστοκλῆς ὁ Ἀθηναῖος. Οὗτος
 γὰρ διὰ σύνεσιν καὶ στρατηγίαν μεγάλης ἀποδοχῆς
 ἐτύγχανεν, οὐ μόνον ἐν τοῖς κατὰ τὸ ναυτικὸν Ἑλ-
 λησιν, ἀλλὰ καὶ παρ' αὐτῷ τῷ Εὐρυβιάδῃ, καὶ
 πάντες τούτῳ προσέχοντες προθύμως ὑπήκουον.
 Προτεθείσης δὲ βουλῆς ἐν τοῖς τῶν νεῶν ἡγεμόσι
 περὶ τῆς ναυμαχίας, οἱ μὲν ἄλλοι πάντες τὴν ἡσυχίαν
 ἔκριναν ἔχειν, καὶ τὸν ἐπίπλουν τῶν πολεμίων
 ἀναδέχασθαι· μόνος δὲ Θεμιστοκλῆς τὴν ἐναντίαν
 ἀπεκρίνατο γνώμην, διδάσκων ὅτι αἰεὶ τῷ στόλῳ
 συμφέρεи συντεταγμένῳ πλεῖν ἐπὶ τοὺς πολεμίους·
 οὕτω γὰρ αὐτοὺς πλεονεκτῆσειν ἀθρόαις ταῖς ναυ-
 σὶν ἐπιπλέοντας τοῖς διὰ τὴν ταραχὴν διεσπασμένην
 ἔχουσι τὴν τάξιν, ὥς ἂν ἐκ πολλῶν καὶ διεσθηκότων
 λιμένων ἐκπλεύουσι. Τέλος δὲ κατὰ τὴν Θεμιστο-

κλεῖους κρίσιν οἱ Ἕλληνες παντὶ τῷ στόλῳ τοῖς πολε-
μίοις ἐπέπλευσαν. Τῶν δὲ βαρβάρων ἐκ πολλῶν λι-
μένων ἀναγόμενων, τὸ μὲν πρῶτον οἱ περὶ τὸν Θε-
μιστοκλέα διεσπαρμένοι τοῖς Πέρσαις συμπλεκόμε-
νοι, πολλὰς μὲν νῆας κατέδυσαν, οὐκ ὀλίγας δὲ φυ-
γεῖν ἀναγκάσαντες, μέχρι τῆς γῆς κατεδίωξαν· μετὰ
δὲ ταῦτα παντὸς τοῦ στόλου συναχθέντος, καὶ γε-
νομένης ναυμαχίας ἰσχυρᾶς, μερεῖ μὲν τῶν νηῶν ἐκά-
τεροι ἐπροτέρησαν, οὐδέτεροι δὲ ὁλοσχερεῖ νίκη πλεο-
νεκτήσαντες, νυκτὸς ἐπιλαβούσης διελύθησαν.

(C. 13.) Mox oborta tempestas classi barbarorum magnam intulit stragem, e qua collecti, cum omnium navium instructa acie in Græcos contendunt. Anceps proelium et nocte direptum. Excelluit Atheniensium ac Sidoniorum virtus. Sed accepto de clade ad Thermopylas nuntio perturbati Græci, in Salamina sese recipiunt, Persæ Euboeam appellant, et Histiacam totamque regionem, armis subactam, depopulantur.

13. Μετὰ δὲ τὴν ναυμαχίαν χειμῶν ἐπιγεγόμε-
νος μέγας πολλὰς ἐκτὸς τοῦ λιμένος ὀρμούσας τῶν
νηῶν διέφθειρεν· ὥστε δοκεῖν τὸ θεῖον ἀντιλαμβά-
νεσθαι τῶν Ἑλλήνων, ἵνα τοῦ πλήθους τῶν βαρβα-
ρικῶν νηῶν ταπεινωθέντος, ἀντίπαλος ἡ τῶν Ἑλλή-
νων δύναμις γένηται, καὶ πρὸς τὰς ναυμαχίας ἀξιό-
χρεως. Διόπερ οἱ μὲν Ἕλληνες αἰεὶ μᾶλλον ἐθαύμαζον,
οἱ δὲ βάρβαροι αἰεὶ πρὸς τοὺς κινδύνους ἐγίνοντο δε-
λότεροι. Οὐ μὴν ἄλλ' ἀναλαβάντες αὐτοὺς ἐκ τῆς
ναυαγίας, ἀπάσαις ταῖς ναυσὶν ἀνέχθησαν ἐπὶ τοῖς
πολεμίοις. Οἱ δ' Ἕλληνες, προσγενομένων αὐτοῖς
τριηρῶν πενήκοντα Ἀττικῶν, ἀντιπαρετάχθησαν
τοῖς βαρβάροις. Ἦν δ' αὐτῶν ἡ ναυμαχία παρα-
πλήσιος ταῖς περὶ τὰς Θερμοπύλας μάχαις. Οἱ μὲν

γὰρ Πέρσαι διεγνώκεισαν βιάσασθαι τοὺς Ἕλληνας, καὶ τὸν Εὐριπὸν διεκπλεῦσαι· οἱ δ' Ἕλληνες ἐμφράξαντες τὰ στενὰ τῶν ἐντὸς τῆς Εὐβοίας συμμαχοῦντων. . . Γενομένης δὲ ναυμαχίας ἰσχυρᾶς, πολλὰ νῆες παρ' ἀμφοτέρων διεφθάρησαν, καὶ νυκτὸς ἐπιγενομένης ἤναιγκάσθησαν ἀνακάμπτειν ἐπὶ τοὺς οἰκίους λιμένας. Ἀριστεῦσαι δὲ ἐν ἀμφοτέραις ταῖς ναυμαχίαις φασι, παρὰ μὲν τοῖς Ἕλλησιν Ἀθηναίους, παρὰ δὲ τοῖς βαρβάροις Σιδωνίους. Μετὰ δὲ ταῦτα οἱ Ἕλληνες ἀκούσαντες τὰ περὶ Θερμοπύλας γεγόμενα, πυθόμενοι δὲ καὶ τοὺς Πέρσας περὶ προάγειν ἐπὶ τὰς Ἀθήνας, ἠθύμησαν. Διόπερ ἀποπλεύσαντες εἰς Σαλαμῖνα, διέτριβον ἐνταῦθα. Οἱ δ' Ἀθηναῖοι θεωροῦντες πανδημεὶ κινδυνεύοντας τοὺς ἐν ταῖς Ἀθήναις, τέκνα μὲν καὶ γυναῖκας, τῶν τε ἄλλων χρηαίμων ὅσα δυνατόν ἦν, εἰς τὰς ναῦς ἐνθέντες, διεκόμισαν εἰς Σαλαμῖνα. Ὁ δὲ τῶν Περσῶν ναύαρχος πυθόμενος τὸν τῶν πολεμίων ἀπόπλουν, κατήρην εἰς τὴν Εὐβοίαν μετὰ παντός τοῦ στόλου, καὶ τὴν τῶν Ἰστιαίων πόλιν βίβη χειρωσάμενος καὶ διασπάσας, τὴν χώραν αὐτῶν ἐδήρωσεν.

(C. 14.) Interea Xerxes, terrestri itinere a Thermopylis in Atticam progrediens, Phocidem diripit, Doriensibus utpote sociis parēit, Delphicumque templum iubet exspoliari. Quo mirabiliter defenso, (in cuius rei memoriam Delphi tropaeum posuerunt,) Therapiensium agros vastat, Plataeas a civibus desertas incendit, in totamque Atticam ferro et flammis grassatur. Classis Persarum, maritimis locis Atticae eversis, Euboea solvit.

14. Ἀμα δὲ τούτοις πρᾶττομένοις Ξέρξης ἀπὸ τῶν Θερμοπυλῶν ἀναξέυξας, προῆγε διὰ τῆς Φωκείων χώρας, πορθῶν μὲν τὰς πόλεις, καταφθείρων δὲ τὰς

ἐπὶ τῆς χώρας κτήσεις. Οἱ δὲ Φωκεῖς μετὰ τῶν Ἑλ-
λήνων ἡρημένοι, καὶ θεωροῦντες αὐτοὺς οὐκ ἄξιο-
μάχους ὄντας, τὰς μὲν πόλεις ἀπάσας ἐξέλιπον παν-
δημεί, πρὸς δὲ τὰς δυσχωρίας τὰς ἐν τῷ Παρνασσῷ
κατέφυγον. Μετὰ δὲ ταῦτα ὁ βασιλεὺς τὴν μὲν
τῶν Λωριέων χώραν διεξιών, οὐδὲν ἡδίκηι· (συνεμά-
χουν γὰρ Πέρσαις·) αὐτὸς δὲ μέρος μὲν δυνάμειος
ἀπέλιπε, καὶ προσέταξεν εἰς Δελφοὺς ἵεναι, καὶ τὸ
μὲν τέμενος τοῦ Ἀπόλλωνος ἐμφοῆσαι, τὰ δὲ ἀνα-
θήματα συλῆσαι· αὐτὸς δὲ μετὰ τῶν ἄλλων βαρβά-
ρων προσελθὼν εἰς τὴν Βοιωτίαν, κατεστρατοπέδευ-
σεν. Οἱ δ' ἐπὶ τὴν σύλησιν τοῦ μαντείου πεμφθέν-
τες, προῆλθον μὲν μέχρι τοῦ ναοῦ τῆς Προναίας
Ἀθηνᾶς· ἐνταῦθα δὲ παραδόξων ὄμβρων καὶ μεγά-
λων καὶ κεραυνῶν πολλῶν ἐκ τοῦ περιέχοντος πεσόν-
των, πρὸς δὲ τούτοις τῶν χειμῶνων πέτρας μεγάλας
ἀπορροῦντων εἰς τὸ στρατόπεδον τῶν βαρβάρων,
συνέβη διαφθαρεῖναι συχνοὺς τῶν Περσῶν, πάντας
δὲ καταπλαγόντας τὴν τῶν Θεῶν ἐνέργειαν, φυγεῖν
ἐκ τῶν τόπων. Τὸ μὲν οὖν ἐν Δελφοῖς μαντεῖον δαι-
μονία τινὲ προνοία τὴν σύλησιν διέφυγεν· οἱ δὲ Δελ-
φοὶ τῆς τῶν Θεῶν ἐπιφανείας ἀθάνατον ὑπόμνημα
καταλιπεῖν τοῖς μεταγενεστέροις βουλόμενοι, τρό-
παιον ἔστησαν παρὰ τὸ τῆς Προναίας Ἀθηνᾶς ἱε-
ρόν, ἐν ᾧ τόδε τὸ ἐλεγεῖον ἐνέγραψαν.

Μινῆμά τ' ἀλεξάνδρου πολέμου καὶ μάρτυρα νίκας

Δελφοί με στήσαν, Ζανὲ χαριζόμενοι

Σύνφοιβῳ πτολίπορθον ἀπωσάμενοι στίχα Μήδων,

Καὶ χαλκοστέφανον ὀυσάμενοι τέμενος.

Διοδ. Τ. II.

T

Ξέρξης δὲ διὰ τῆς Βοιωτίας διαξιὼν, τὴν μὲν τῶν Θεσπείων χώραν κατέφθειρε, τὰς δὲ Πλαταιάς ἐρήμους οὕσας ἐνέπρησεν· οἱ γὰρ ἐν ταῖς πόλεσι ταύταις κατοικοῦντες ἐπεφύγεισαν εἰς Πελοπόννησον πανδημεί. Μετὰ δὲ ταῦτα εἰς τὴν Ἀττικὴν ἐμβαλόντες, τὴν μὲν χώραν ἐδήωσαν, τὰς δὲ Ἀθήνας κατέσκαψαν, καὶ τοὺς τῶν θεῶν ναοὺς ἐνέπρησαν. Τοῦ δὲ βασιλέως περὶ ταῦτα διατρίβοντος, κατέπλευσεν ὁ στόλος ἐκ τῆς Εὐβοίας εἰς τὴν Ἀττικὴν, πεπορθηκὼς τὴν τε Εὐβοίαν καὶ τὴν παράλιον τῆς Ἀττικῆς.

(C. 15.) Coreyracorum callida cunctatio. Trepidantium Graecorum diversa consilia de incunda pugna navali: sapientia Peloponnesiorum, sibi prudentium, sententia, vicit tandem sapientia Themistoclis, aptissimum pugnae locum apud Salamina censentis.

15. Κατὰ δὲ τοῦτον τὸν καιρὸν Κερνηραῖοι μὲν πληρώσαντες ἐξήκοντα τριήρεις, διέτρίβον περὶ τὴν Πελοπόννησον· ὥς μὲν αὐτοὶ φασιν, οὐ δυνάμενοι κάμψαι τὸ περὶ Μαλέαν ἀκρωτήριον, ὥς δὲ τινες τῶν συγγραφέων ἱστοροῦσι, καρδοκοῦντες τὰς τοῦ πολέμου ῥοπάς, ὅπως Περσῶν μὲν κρατησάντων, ἐκείνοις δώσειν ὕδωρ καὶ γῆν, τῶν δ' Ἑλλήνων νικούντων, δόξωσιν αὐτοῖς βεβρηθῆναι. Οἱ δὲ περὶ τὴν Σαλαμῖνα διατρίβοντες Ἀθηναῖοι, θεωροῦντες τὴν Ἀττικὴν πυρπολούμενην, καὶ τὸ τέμενος τῆς Ἀθῆνᾶς ἀκούοντες κατεσκάφθαι, δεινῶς ἠθύμουν. Ὁμοίως δὲ καὶ τοὺς ἄλλους Ἕλληνας πολὺς κατέχευε φόβος, πανταχόθεν συνεληγμένους εἰς αὐτὴν τὴν Πελοπόννησον. Ἔδοξεν οὖν αὐτοῖς πάντας τοὺς ἐφ' ἡγεμονίας τεταγμένους συνεδρεῦσαι, καὶ βουλευσασθαι κατὰ ποίους τόπους συμφέροι πεποιῆσθαι τὴν ναυ-

μαχίαν. Πολλῶν δὲ καὶ ποικίλων ῥηθέντων, οἱ μὲν Πελοποννήσιοι τῆς ἰδίας μόνον ἀσφαλείας φροντίζοντες, ἔφασαν δεῖν περὶ τὸν Ἰσθμὸν συστήσασθαι τὸν ἀγῶνα· τετειχισμένου γὰρ αὐτοῦ καλῶς, εἰάν τι περὶ τὴν ναυμαχίαν γένηται πταῖσμα, δυνησέσθαι τοὺς ἡτυχηκότας εἰς ἐτοιμοτάτην ἀσφάλειαν καταφυγεῖν τὴν Πελοπόννησον· εἰάν δὲ συγκλείσωσιν ἑαυτοὺς εἰς μικρὰν νῆσον τὴν Σαλαμῖνα, δυσβοηθήτοις κακοῖς περιπεσεῖσθαι. Θεμιστοκλῆς δὲ συνεβούλευσε περὶ τὴν Σαλαμῖνα ποιεῖσθαι τὸν ἀγῶνα τῶν νεῶν· πολλὰ γὰρ πλεονεκτήσειν ἐν ταῖς στενοχωρίαις τοὺς ὀλίγοις σκάφεσι διαγωνιζομένους πρὸς πολλαπλασίας ναῦς. Καθόλου δὲ τὸν περὶ τὸν Ἰσθμὸν τόπον ἀπεφαίμετο παντελῶς ἄθρετον ἔσεσθαι πρὸς τὴν ναυμαχίαν· ἔσεσθαι γὰρ πελάγιον τὸν ἀγῶνα, καὶ τοὺς Πέρσας διὰ τὴν εὐρυχωρίαν ῥαδίως καταπονήσεσθαι τὰς ὀλίγας ναῦς ταῖς πολλαπλασίαις. Ὁμοίως δὲ καὶ ἄλλα πολλὰ διαλεχθεὶς οἰκεῖα τῆς περιστάσεως, ἅπαντας ἔπεισεν αὐτῷ συμψήφους γενέσθαι τοῦτον τὸν τρόπον.

(C. 16.) Ad pugnam accitos subito pavor occupat omnes, ac Peloponnesum convertit, quam cito muro praecingunt.

16. Τέλος δὲ κοινοῦ δόγματος γενομένου περὶ Σαλαμῖνα ναυμαχεῖν, οἱ μὲν Ἕλληνες παρασκευάζοντο τὰ πρὸς τοὺς Πέρσας καὶ πρὸς τὸν κίνδυνον· ὁ δ' οὖν Εὐρυβιάδης, παραλαβὼν τὸν Θεμιστοκλέα, παρακαλεῖν ἐπεχείρει τὰ πλήθη, καὶ προτρέπεσθαι πρὸς τὸν ἐπιφερόμενον κίνδυνον. Οὐ μὴν τὸ πλῆθος ὑπήκουεν, ἀλλὰ πάντων καταπεπληγμένων τὸ

μέγεθος τῶν Περσικῶν δυνάμεων, οὐδεὶς προσεχέ-
 τοῖς ἡγεμόσιν, ἀλλ' ἕκαστος ἐκ τῆς Σαλαμῖνος ἐκ-
 πλεῖν ἔσπευδεν εἰς τὴν Πελοπόννησον. Οὐδὲν δ'
 ἦτιον καὶ τὸ περικλόν στρατόπεδον τῶν Ἑλλήνων ἐδε-
 δει τὰς τῶν πολεμίων δυνάμεις· ἥ τε τῶν περὶ Θερ-
 μοπύλας ἀπώλεια τῶν ἀξιολογωτάτων ἀνδρῶν παρεί-
 χετο κατὰ πληξιν, καὶ τὰ περὶ τὴν Ἀττικὴν συμπτώ-
 ματα πρὸ ὀφθαλμῶν ὄντα πολλὴν ἀθυρίαν ἐνεποίει
 τοῖς Ἕλλησιν. Οἱ δὲ συνέδρου τῶν Ἑλλήνων, ὁρῶν-
 τες τὴν τῶν ὄχλων ταραχὴν καὶ τὴν ὅλην ἔκπληξιν,
 ἐψηφίσαντο διατειχίζειν τὸν Ἰσθμόν. Καὶ ταχὺ τῶν
 ἔργων συντελεσθέντων, διὰ τὴν προθυμίαν καὶ τὸ
 πλῆθος τῶν ἐργαζομένων, οἱ μὲν Πελοποννήσιοι
 ὠχύρουν τὸ τεῖχος, διατείνον ἐπὶ σταδίους τετραρά-
 κοντα, ἀπὸ Λεχαίου μέχρι Κεγχρεῶν· οἱ δ' ἐν τῇ
 Σαλαμῖνι διατρίβοντες μετὰ παντός τοῦ στόλου, κα-
 πεπλήγησαν ἐπὶ τοσοῦτον, ὥστε μηκέτι πειθαρχεῖν
 τοῖς ἡγεμόσιν.

(C. 17.) Themistocles Xerxem falso nuntio decipit, et ad pugnam navalem exoptato loco committendam impellit. Erigitur Graecorum animus et instanti necessitate, et clam accepto de consilio regis Ionumque futura inter pugnandum defectione nuntio

17. Ὁ δὲ Θεμιστοκλῆς ὁρῶν τὸν μὲν ναύαρχον
 Εὐρυβιάδην μὴ δυνάμενον περιγενέσθαι τῆς τοῦ
 πλήθους ὀρμῆς, τὰς δὲ περὶ Σαλαμῖνα δυσχωρίας
 δύνασθαι πολλὰ συμβαλέσθαι πρὸς τὴν νίκην, ἐμη-
 χανήσατό τι τοιοῦτον· ἔπεισέ τινα πρὸς τὸν Ξερξὴν
 αὐτομολῆσαι, καὶ διαβεβαιώσασθαι, διότι μέλλου-
 σιν αἱ κατὰ Σαλαμῖνα νῆες ἀποδιδράσκειν ἐκ τῶν
 τόπων, καὶ πρὸς τὸν Ἰσθμόν ἀθροίζεσθαι. Διόπερ

ὁ βασιλεὺς διὰ τὴν πιθανότητα τῶν προσαγγελθέντων πιστεύσας, ἔοπευδε κωλύσαι τὰς ναυτικὰς δυνάμεις τῶν Ἑλλήνων τοῖς πεζοῖς στρατοπέδοις πλησιάζειν. Εὐθύς οὖν τὸ τῶν Αἰγυπτίων ναυτικὸν ἐξέπεμψε, προστάξας ἐμφράττειν τὸν μεταξὺ πόρον τῆς τε Σαλαμῖνος καὶ τῆς Μεγαρίδος χώρας· τὸ δὲ ἄλλο πλῆθος τῶν νεῶν ἐξέπεμψεν ἐπὶ τὴν Σαλαμῖνα, προστάξας ἐξάπτεσθαι τῶν πολεμίων, καὶ ναυμαχίᾳ κρίνειν τὸν ἄγωνα. Ἦσαν δὲ αἱ τριήρεις διατεταγμέναι κατὰ ἔθνος ἑξῆς, ἵνα διὰ ὁμοφωνίαν καὶ γνώσιν προθύμως ἀλλήλοις βοηθῶσιν. Οὕτω δὲ ταχθέντος τοῦ ναυτικοῦ στόλου, τὸ μὲν δεξιὸν κέρας ἐπέχον Φοίνικες, τὸ δ' εὐώνυμον οἱ μετὰ τῶν Περσῶν ὄντες Ἕλληνες. Οἱ δὲ τῶν Ἰώνων ἡγεμόνες ἀπέστειλαν ἄνδρα Σάμιον πρὸς τοὺς Ἕλληνας, τὸν διασαφήςοντα περὶ τῶν δεδογμένων τῷ βασιλεῦ, καὶ περὶ τῆς ὅλης ἐκτάξεως, καὶ διότι κατὰ τὴν μάχην ἀποστήσονται τῶν βαρβάρων. Τοῦ δὲ Σαμίου λάθρα διανηξαμένου, καὶ περὶ τούτου διασαφήςαντος τοῖς περὶ τὸν Εὐρυβιάδην, ὁ μὲν Θεμιστοκλῆς, κατὰ τοῦν αὐτῷ προkehρηκότος τοῦ στρατηγήματος, περιχαρὴς ἦν, καὶ τὰ πλήθη παρεκάλεσεν εἰς τὸν κίνδυνον· οἱ δ' Ἕλληνες ἐπὶ τῇ τῶν Ἰώνων ἐπαγγελίᾳ θαρσύναντες, καὶ τῆς περιστάσεως βιαζομένης αὐτοὺς παρὰ τὴν ἰδίαν προαίρεσιν ναυμαχεῖν, ἀπὸ τῆς Σαλαμῖνος προθύμως συγκατέβαινον εἰς τὴν ναυμαχίαν.

(C. 18.) Disposita igitur acie, proelium ad Salamina committitur, quod Xerxes ex adverso prospectat. Persarum naves, ingressae angustias, dispelluntur, caesoque navarcho fugantur.

18. Τέλος δὲ τῶν περὶ τὸν Εὐρυβιάδην καὶ Θε-

μιστογλέα διαταξάντων τὰς δυνάμεις, τὸ μὲν εὐώ-
 νυμον μέρος ἐπεΐχον Ἀθηναῖοι καὶ Λακεδαιμόνιοι,
 πρὸς τὸ τῶν Φοινίκων ναυτικὸν ἀντιταχθῆσόμενοι·
 (μεγάλην γὰρ οἱ Φοινῖκες ὑπεροχὴν εἶχον, διὰ τε τὸ
 πλήθος καὶ διὰ τὴν ἐκ προγόνων ἐν τοῖς ναυτικοῖς
 ἔργοις ἐμπειρίαν·) Αἰγινῆται δὲ καὶ Μεγαρεῖς τὸ
 δεξιὸν κέρως ἀνεπλήρουν· (οὔτοι γὰρ ἐδόκουν εἶναι
 ναυτικώτατοι μετὰ τοὺς Ἀθηναίους, καὶ μάλιστα
 φιλοτιμηθῆσεσθαι, διὰ τὸ μόνους τῶν Ἑλλήνων μη-
 δεμίαν ἔχειν καταφυγὴν, εἴ τι συμβαίῃ πταῖσμα κατὰ
 τὴν ναυμαχίαν·) τὴν δὲ μέσσην τάξιν ἐπέειχε τὸ λοι-
 πὸν τῶν Ἑλλήνων πλήθος. Οὔτοι μὲν οὖν τοῦτον
 τὸν τρόπον συνταχθέντες ἐξέπλευσαν, καὶ τὸν πόρον
 μεταξὺ Σαλαμῖνος καὶ Ἡρακλείου κατεΐχον. Ὁ δὲ
 βασιλεὺς τῷ μὲν ναυάρχῳ προσέταξεν ἐπιπλεῖν τοῖς
 πολεμίοις, αὐτὸς δ' εἰς τὸν ἐναντίον τόπον τῆς Σα-
 λαμῖνος παρῆλθεν, ἐξ οὗ θεωρεῖν ἦν τὴν ναυμαχίαν
 γινομένην. Οἱ δὲ Πέρσαι τὸ μὲν πρῶτον πλέοντες
 διετήρουν τὴν τάξιν, ἔχοντες πολλὴν εὐρυχωρίαν·
 ὡς δ' εἰς τὸ στενὸν ἤλθον, ἠναγκάζοντο τῶν νεῶν
 τινὰς ἀπὸ τῆς τάξεως ἀποσπᾶν, καὶ πολὺν ἐποίουν
 θόρυβον. Ὁ δὲ ναύαρχος, προηγούμενος τῆς τάξεως
 καὶ πρῶτος συνάψας μάχην, διεφθάρη, λαμπρῶς
 ἀγωνισάμενος· τῆς δὲ νεὸς βυθισθείσης, ταραχὴ κα-
 τέσχε τὸ ναυτικὸν τῶν βαρβάρων. Πολλοὶ μὲν γὰρ
 ἦσαν οἱ προστάττοντες, οὐ ταῦτα δ' ἕκαστος παρήγ-
 γελλε· διὸ καὶ τοῦ πλεῖν εἰς τοῦμπροσθεν ἐπέσχον,
 ἀνακωχεύοντες δ' ἀνεχώρουν εἰς τὴν εὐρυχωρίαν. Οἱ
 δὲ Ἀθηναῖοι θεωροῦντες τὴν ταραχὴν τῶν βαρβάρων

ρων, ἐπέπλεον τοῖς πολεμίοις, καὶ τὰς μὲν τοῖς ἐμβόλοις ἔκλυτον, ὧν δὲ τοὺς ταρσοὺς παρέσυρον. Τῆς δ' εἰρεσίας οὐχ ὑπηρετιούσης, πολλαὶ τῶν Περσῶν τριήρεις πλάγαι γινόμεναι, ταῖς ἐμβολαῖς πυκνῶς κατεπιπρώσκοντο. Διὸ καὶ πρῶμναν μὲν ἀνακροῦσθαι κατέπαυσαν, εἰς τοῦπίσω δὲ πλέουσαι προτιροπάδην ἔφευγον.

(C. 19.) Graecis insignem victoriam adeptis, Xerxes Phoenices, fugae principes, interfecit, caeterosque, ut noctu in Asiam solvant, minis adigit. Mox Themistoclis suategemate in metum conversus, ne Graeci, mari potili, abrupto ponte reditum intercludant, inopinato in regnum revertitur, relicto in Graecia Mardonio.

19. Τῶν δὲ Φοινισσῶν καὶ Κυπρίων νεῶν ὑπὸ τῶν Ἀθηναίων χειρουμένων, αἱ τῶν Κιλικίων καὶ Παμφύλων, ἔτι δὲ καὶ Λυκίων νῆες ἐχόμεναι τούτων οὖσαι, τὸ μὲν πρῶτον εὐρώστως ἀντείχοντο· ὥς δ' εἶδον τὰς κρατίστας ναῦς πρὸς φυγὴν ὥρμημένας, καὶ αὐταὶ τὸν κίνδυνον ἐξέλιπον. Ἐπὶ δὲ θατέρου κέρματος γενομένης καρτερᾶς ναυμαχίας, μέχρι μὲν τιρὸς ἰσοδόμος ἦν ὁ κίνδυνος· ὥς δὲ οἱ Ἀθηναῖοι πρὸς τὴν γῆν καταδιώξαντες τοὺς Φοίνικας καὶ Κυπρίους, ἐπέστρεψαν, ἐκβιασθέντες ὑπὸ τούτων, ἐτρέπησαν οἱ βαρβάροι, καὶ πολλὰς ναῦς ἀπέβαλον. Οἱ μὲν οὖν Ἕλληνες τοῦτον τὸν τρόπον προτερήσαντες, ἐπιφανεστάτῃ ναυμαχίᾳ τοὺς βαρβάρους ἐνίκησαν. Κατὰ δὲ τὸν κίνδυνον διεφθάρησαν ναῦς τῶν μὲν Ἑλλήνων τετραράχοντα, τῶν δὲ Περσῶν ὑπὲρ τὰς διακοσίας, χωρὶς τῶν σὺν αὐτοῖς ἀνδράσι ληφθεῖσων. Ὁ δὲ βασιλεὺς παρ' ἐλπίδας ἡττημένος, τῶν μὲν Φοινίκων τῶν ἀρξάντων τῆς φυγῆς τοὺς αἰτιωτάτους

ἀπέκτεινε· τοῖς δὲ ἄλλοις ἠπέλησεν ἐπιθήσειν τὴν
 προσήκουσαν τιμωρίαν. Οἱ δὲ Φοίνικες φοβηθέντες
 τῆς ἀπειλᾶς, τὸ μὲν πρῶτον εἰς τὴν Ἀιτικὴν κατέ-
 πλευσαν, τῆς δὲ νυκτὸς ἐπιγενομένης ἀπῆραν εἰς τὴν
 Ἀσίαν. Θεμιστοκλῆς δέ, δόξας αὐτίος γενέσθαι τῆς
 νίκης, ἕτερον οὐκ ἔλαττον τοῦτου στρατήγημα ἐπε-
 νόησε. Φοβουμένων γάρ τῶν Ἑλλήνων περὶ διαγω-
 νίεσθαι πρὸς τοσαύτας μυριάδας, ἐταπείνωσε πολὺ
 τὰς δυνάμεις τῶν περὶ τῶν στρατοπέδων τοιῶδέ τινα
 τρόπον. Τὸν παιδαγωγὸν τῶν ἰδίων νιῶν ἀπέστειλε
 πρὸς τὸν Ξέρξην, δηλώσοντα διότι μέλλουσιν οἱ Ἑλ-
 ληνες πλεῦσαντες ἐπὶ τὸ ζεύγμα λῦειν τὴν γέφυραν.
 Διόπερ ὁ βασιλεὺς, πιστεύσας τοῖς λόγοις διὰ τὴν
 πιθανότητα, περίφοβος ἐγένετο, μὴ τῆς εἰς τὴν
 Ἀσίαν ἐπανόδου στέρηθῃ, τῶν Ἑλλήνων θαλαττο-
 κρατούντων· ἔγνων δὲ τὴν ταχίστην διαβαίνειν ἐκ
 τῆς Εὐρώπης εἰς τὴν Ἀσίαν, καταλιπὼν Μαρδόνιον
 ἐπὶ τῆς Ἑλλάδος μετὰ τῶν ἀρίστων ἱππέων τε καὶ
 πεζῶν, ὧν ὁ σύμπας ἀριθμὸς ὑπῆρχεν οὐκ ἐλάττω
 τῶν τετραράκοντα μυριάδων. Θεμιστοκλῆς μὲν οὖν
 δυσὶ στρατηγήμασι χρῶσάμενος, μεγάλων προτερη-
 μάτων αὐτίος ἐγένετο τοῖς Ἕλλησι. Καὶ τὰ μὲν κατὰ
 τὴν Ἑλλάδα πραχθέντα ἐν τοῦτοισι ἦν.

(C. 20.) Per id tempus Carthaginienses, foedere iuncti cum Persis, bellum, ut pacto convenerat, Graecis in Sicilia inferunt, duce Amilcare. Magnae eorum copiae, et terrestres, et navales, in Siciliam transvectae. Superata in Libyco mari tempestate, Amilcar Himeram obsidet: urbis incolis fasus, Thero, rex Agrigentini-
 norum, ad tutandam Himeram missus, Gelonem advocat, principem Syracusarum, (C. 21.) virum prudentissimum, reique militaris peritissimum, qui confestim vindex Graecorum exstitit. Nam magna vi barbarorum capta, quam hi Selinuntiorum copias expecta-
 rent, strategemate usus, (C. 22.) et hostium classem comburit, et

Amilcarem obruncat, et terrestri proelio barbaros, duplici intortunio perterritos ad internecionem caedit. Vnde Gelonis virtus ubique equecelebrata est.

20. Ἡμεῖς δὲ ἀρκοῦντως διεληλυθότες περὶ τῶν κατὰ τὴν Εὐρώπην πραχθέντων, μεταβιβάσομεν τὴν διήγησιν ἐπὶ τὰς ἑτερογενεῖς πράξεις. Καρχηδόνιοι γὰρ συντιθέμενοι πρὸς Πέρσας τοῖς αὐτοῖς καιροῖς καταπολεμῆσαι τοὺς κατὰ τὴν Σικελίαν Ἕλληνας, μεγάλας παρασκευὰς ἐποίησαντο τῶν πρὸς τὸν πόλεμον χρησίμων. Ὡς δ' εὐτρεπῆ πάντα αὐτοῖς ὑπῆρχε, στρατηγὸν εἵλοντο Ἀμίλκωνα, τὸν μάλιστα παρ' αὐτοῖς θαυμαζόμενον προκρίναντες. Οὗτος δὲ παραλαβὼν πεζικὰς τε καὶ ναυτικὰς δυνάμεις μεγάλας, ἐξέπλευσεν ἐκ τῆς Καρχηδόνος, ἔχων πεζὴν μὲν δύναμιν οὐκ ἐλάττω τῶν τριάκοντα μυριάδων, ναῦς δὲ μακρὰς πλείους τῶν διςχιλίων, καὶ χωρὶς δὲ πολλὰς ναῦς φορτίδας τὰς κομίζουσας τὴν ἡγοράν, ὑπὲρ τὰς τριςχιλίας. Οὗτος μὲν οὖν διανύσας τὸ Λιβυκὸν πέλαγος, καὶ χειμασθεὶς, ἀπέβαλε τῶν σκαφῶν τὰ κομίζοντα τοὺς ἵππεῖς καὶ τὰ ἄρματα. Καταπλεύσας δὲ τῆς Σικελίας εἰς τὸν ἐν τῷ Πανόρμῳ λιμένα, διαπεπολεμηκέναι τὸν πόλεμον ἔφησε· πεφοβῆσθαι γὰρ, μὴ ποτε ἡ θάλαττα τοὺς Σικελιώτας ἐξέλῃται τῶν κινδύνων. Ἐπὶ δὲ τρεῖς ἡμέρας ἀναλαβὼν τοὺς στρατιώτας, καὶ διορθωσάμενος τὴν ἐν τῷ χειμῶνι γενομένην ναυαγίαν, προῆγε μετὰ τῆς δυνάμεως ἐπὶ τὴν Ἰμέραν, συμπαραπλέοντος τοῦ ναυτικοῦ. Ὡς δ' ἦλθε πλησίον τῆς προειρημένης πόλεως, δύο παρεμβολὰς ἔδειτο, τὴν μὲν τῷ πεζῷ στρατεύματι, τὴν δὲ τῇ ναυτικῇ δυνάμει· καὶ τὰς μὲν μακρὰς ναῦς ὑπάσας

ἐνέωλκησε, καὶ τὰ φρῶ βαθεία καὶ τείχει ξυλόνῳ παρῆ-
λαβε· τὴν δὲ τῶν πεζῶν παρεμβολὴν ὠχέρωσεν, ἀν-
τιπρόσωπον ποιήσας τῇ πόλει, καὶ παρεκτείνας ἀπὸ
τοῦ ναυτικοῦ παραιοχίσματος μέχρι τῶν ὑπερκειμέ-
των λόφων. Καθ' ὅλον δὲ πᾶν τὸ πρὸς δυσμάς μέρος
καταλαβόμενος, τὴν μὲν ἀγορὰν ἅπασαν ἐκ τῶν φορ-
τίδων νεῶν ἐξείλετο, τὰ δὲ λοιπὰ ἅπαντα ταχέως
ἐξαπέστειλε, ἀποστᾶζας ἕκ τε τῆς Λιβύης καὶ Σαρ-
δοῦς σῆτον καὶ τὴν ἄλλην ἀγορὰν κομίζεῖν. Αὐτὸς
δὲ τοὺς ἀρίστους τῶν στρατιωτῶν ἀναλαβὼν, ἦκεν
ἐπὶ τὴν πόλιν, καὶ τῶν Ἱμεραίων τοὺς ἐπεξιόντας
τροφίμενος, καὶ πολλοὺς ἀνελὼν, κατεπλήξατο τοὺς
ἐν τῇ πόλει. Αὐτὸ καὶ Θήρων ὁ Ἀκραγαντίνων δυν-
νάστης, ἔχων δύναμιν ἱκανήν, καὶ παραφυλάττων
τὴν Ἱμέραν, φοβηθεὶς εὐθὺς ἀπέστειλεν εἰς τὰς
Συρακοῦσας, ἄξιόν τὸν Γέλωνα βοηθεῖν τὴν τα-
χίστην.

21. Ὁ δὲ Γέλων καὶ αὐτὸς ἡτοιμακῶς ἦν τὴν
δύναμιν· πυθόμενος δὲ τὴν τῶν Ἱμεραίων ἀδυναμίαν,
ἀνέβηκεν ἐκ τῶν Συρακουσῶν κατὰ σπουδὴν, ἔχων
πεζοὺς μὲν οὐκ ἐλάττους τῶν πεντακισμυρίων, ἵπ-
πεις δὲ ὑπὲρ τοὺς πεντακισχιλίους. Διανύσας δὲ τα-
χέως τὴν ὁδόν, καὶ πλησιάσας τῇ πόλει τῶν Ἱμε-
ραίων, ἐποίησε θαρρόειν τοὺς πρότερον καταπεπλη-
γμένους τῆς τῶν Καρχηδονίων δυνάμεις. Αὐτὸς μὲν
γὰρ στρατοπεδείαν οἰκίαν βαλόμενος τῶν περὶ τὴν
πόλιν τόπων, ταύτην μὲν ὠχέρωσε, τὰ φρῶ βαθεία
καὶ χαρκακώματι περιλαβὼν· τοὺς δ' ἵππεις ἅπαντας
ἐξαπέστειλεν ἐπὶ τοὺς κατὰ τὴν χώραν πλανωμένους

τῶν πολεμίων, καὶ περὶ τὰς ὠφελείας διατρίβοντας.
 Οὗτοι δὲ παραδόξως ἐπιφανέντες διεσπαρμένοις ἀτά-
 κτως κατὰ τὴν χώραν, τοσοῦτους ἀνῆγον αἰχμαλώ-
 τους, ὅσους ἑκάστος ἄγειν ἠδύνατο. Εἰσαχθέντων
 δὲ αἰχμαλώτων εἰς τὴν πόλιν πλείονων ἢ μυρίων, ὃ
 μὲν Γέλων μεγάλης ἀποδοχῆς ἐτύγγαθεν· οἱ δὲ κατὰ
 τὴν ἡμέραν κατεφρόνησαν τῶν πολεμίων. Ἀκόλουθα
 δὲ τοῦτοις πράττων ὃ μὲν Γέλων ἀπάσας τὰς πύλας,
 ἃς διὰ φόβον πρότερον ἀνωκοδόμησαν οἱ περὶ Θή-
 ρωνα, ταύτας τοῦναντίον διὰ τὴν καταφρόνησιν
 ἐξηκοδόμησεν, καὶ ἄλλας προσκατεσκεύασε, δι' ὧν
 ἦν εὐχρησιός τε πρὸς τὰς κατεπειχούσας χρείας.....
 Καθ' ὅλου δὲ Γέλων στρατηγία καὶ συνέσει διαφέρων,
 εὐθύς ἐξῆτει δι' οὗ τρόπον καταστρατηγήσας τοὺς
 βαρβάρους, ἀκινδύνως αὐτῶν ἄρδην ἀνέλη τὴν δύ-
 ναμιν. Συνεβύλετο δὲ αὐτῷ καὶ τὸ αὐτόματον πρὸς
 τὴν ἐπίνοιαν μεγάλη, τοιαύτης γενομένης περιστά-
 σεως. Κρίναντος αὐτοῦ τὰς τῶν πολεμίων ναῦς ἐμ-
 πρῆσαι, καὶ τοῦ Ἀμίλκα διατρίβοντος μὲν κατὰ τὴν
 ναυτικὴν στρατοπεδείαν, παρασκευαζομένου δὲ θύειν
 τῷ Ποσειδῶνι μεγαλοπρεπῶς, ἦκον ἀπὸ τῆς χώρας
 ἱππεῖς ἄγοντες πρὸς τὸν Γέλωνα βιβλιαφόρον, ἐπι-
 στολὰς κομίζοντα παρὰ Σελινουντίων, ἐν αἷς ἦν γε-
 γραμμένον, ὅτι πρὸς ἦν ἔγραψεν ἡμέραν Ἀμίλκας
 ἀποστεῖλαι τοὺς ἱππεῖς, πρὸς αὐτὴν ἐκπέμψουσιν.
 Οὔσης δὲ τῆς ἡμέρας ταύτης καθ' ἣν ἐμέλλε συντελεῖν
 τὴν θυσίαν Ἀμίλκας, κατὰ ταύτην Γέλων ἀπέστειλεν
 ἰδίους ἱππεῖς, οἷς ἦν προστεταγμένον περιελθεῖν τοὺς
 πλησίον τόπους, καὶ προσελαύμειν ἅμ' ἡμέρᾳ πρὸς

τὴν ναυτικὴν στρατοπεδείαν, ὥς ὄντας Σελινουντίων
 συμμάχους· γενομένους δὲ ἐντὸς τοῦ ξυλίνου τείχους,
 τὸν μὲν Ἀμίλκιαν ἀποκτεῖναι, τὰς δὲ ναῦς ἐμπρῆσαι.
 Ἐξέπεμψε δὲ καὶ σκοποὺς εἰς τοὺς ὑπερκειμένους λό-
 φους, οἷς προσέταξεν, ὅταν ἴδωσι τοὺς ἱππεῖς γενο-
 μένους ἐντὸς τοῦ τείχους, ἄραι τὸ σύσσημον. Ἀν-
 τὸς δ' αὖ ἡμέρᾳ τὴν δύναμιν διατεταχώς, ἀνέμενε
 τὴν ἀπὸ τῶν σκοπῶν ἐσομένην δῆλωσιν.

22. Τῶν δὲ ἱππέων ἅμα τῇ κατὰ τὸν ἥλιον ἀνα-
 τολῇ προσίππευσάντων τῇ ναυτικῇ τῶν Καρχηδονίων
 στρατοπεδείᾳ, καὶ προσδεχθέντων ὑπὸ τῶν φυλάκων
 ὡς συμμάχων, οὗτοι μὲν εὐθὺς προσδραμόντες τῷ
 Ἀμίλκιᾳ περὶ τὴν θυσίαν γινόμενῳ, τοῦτον μὲν ἀνεί-
 λον, τὰς δὲ ναῦς ἐνέπρησαν· ἔπειτα τῶν σκοπῶν
 ἀράντων τὸ σύσσημον, ὃ Γέλων πάσῃ τῇ δυνάμει
 συντεταγμένη προσῆγεν ἐπὶ τὴν παρεμβολὴν τῶν
 Καρχηδονίων. Οἱ δὲ ἐν τῇ στρατοπεδείᾳ τῶν Φοι-
 νίκων ἡγεμόνες, τὸ μὲν πρῶτον ἐξαγαγόντες τὴν δύ-
 ναμιν, ἀπῆντων τοῖς Σικελοῖς, καὶ συνάψαντες μά-
 χην, εὐρώστως ἡγωνίζοντο· ὁμοῦ δὲ ταῖς σάλπιγγιν
 ἐν ἀμφοτέροισι τοῖς στρατοπέδοις ἐσήμαινον τὸ πο-
 λεμικόν, καὶ κραυγὴ τῶν δυνάμεων ἐναλλάξ ἐγίνετο,
 φιλοτιμουμένων ἀμφοτέρων τῷ μεγέθει τῆς βοῆς
 ὑπερᾶραι τοὺς ἀντιτεταγμένους. Πολλοῦ δὲ γενομέ-
 νου φόρου, καὶ τῆς μάχης δεῦρο κῆκεῖσε ταλαντευο-
 μένης, ἄφνω τῆς κατὰ τὰς ναῦς φλογὸς ἀρθείσης
 εἰς ὕψος, καὶ τινων ἀπαγγελιάντων τὸν τοῦ στρατη-
 γοῦ φόρον, οἱ μὲν Ἕλληνες ἐθάρόντησαν, καὶ [ταῖς
 φωναῖς] ταῖς ἐλπίσι τῆς νίκης ἐπαρθέντες τοῖς φρο-

νήμασιν, ἐπέκειντο θρασύτερον τοῖς βαρβάροις· οἱ δὲ Καρχηδόνιοι καταπλαγέντες καὶ τὴν νίκην ἀπογνόντες, πρὸς φυγὴν ἐτράπησαν. Τοῦ δὲ Γέλωνος παραγγείλαντος μηδένα ζωρεῖν, πολὺς ἐγένετο φόβος τῶν φευγόντων· καὶ πέρας κατεκόπησαν αὐτῶν οὐκ ἐλάττους τῶν πεντεκαίδεκα μυριάδων. Οἱ δὲ λοιποὶ φεύγοντες ἐπὶ τινὰ τόπον ἐρυμνόν, τὸ μὲν πρῶτον ἡμύνοντο τοὺς βιαζομένους, ἄνδρον δὲ κατελήφότες τόπον, καὶ τῷ δίψει πιεζόμενοι, ἠναγκάσθησαν ἑαυτοὺς παραδοῦναι τοῖς κρατοῦσι. Γέλων δὲ ἐπιφανεστάτῃ μάχῃ νικήσας, καὶ ταύτην κατορθωκῶς μάλιστα διὰ τῆς ἰδίας στρατηγίας, περιβόητον ἔσχε τὴν δόξαν, οὐ μόνον παρὰ τοῖς Σικελιώταις, ἀλλὰ καὶ παρὰ τοῖς ἄλλοις ἅπασιν. Οὐδεὶς γὰρ τῶν πρὸ αὐτοῦ μνημονεύεται τοιούτῳ στρατηγῆματι χρημένος, οὐδὲ πλείονας ἐν μιᾷ παρατάξει κατακόψας τῶν βαρβάρων, οὐδὲ πλῆθος αἰχμαλώτων τοσοῦτον χειρωσάμενος.

(C. 23.) Et recte haec pugna Plataeensi illi opponitur, cuius praeterea duces indigne sunt a suis habiti, quum Gelo, maiores subinde honores nactus, in regno consenuerit, flebilisque omnibus diem obierit.

23. Ἀπὸ καὶ πολλοὶ τῶν συγγραφέων παραβάλλουσι ταύτην τὴν μάχην τῇ περὶ Πλαταιᾶς γενομένῃ τοῖς Ἕλλησι, καὶ στρατήγημα τὸ Γέλωνος τοῖς ἐπινοήμασι τοῖς Θεμιστοκλέους· καὶ τὸ πρωτεῖον, διὰ τὰς ἀμφοτέρων ὑπερβολὰς τῆς ἀρετῆς, οἱ μὲν τοῦτοις, οἱ δὲ τοῖς ἐτέροις ἀπονέμουσι. Καὶ γὰρ τῶν κατὰ τὴν Ἑλλάδα, καὶ τῶν κατὰ τὴν Σικελίαν πρὸ τῆς μάχης καταπεπληγμένων τὸ πλῆθος τῶν βαρβα-

ρικῶν δυνάμεων, οἱ κατὰ Σικελίαν πρότερον νικήσαντες, ἐποίησαν τοὺς κατὰ τὴν Ἑλλάδα θαρόῃσαι, πυθομένους τὴν τοῦ Γέλωνος νίκην. Καὶ τῶν τὴν ὅλην ἡγεμονίαν παρ' ἀμφοτέροῖς εὐχηκότων, παρὰ μὲν τοῖς Πέρσαις διαπεφυσγένοι τὸν βασιλεῖα, καὶ πολλὰς μυριάδας μετ' αὐτοῦ· παρὰ δὲ τοῖς Καρχηδονίοις μὴ μόνον ἀπολέσθαι τὸν στρατηγόν, ἀλλὰ καὶ τοὺς μετασχόντας τοῦ πολέμου κατακόπῃναι, καὶ τὸ δὴ λεγόμενον, μηδὲ ἄγγελον εἰς τὴν Καρχηδόνα διασωθῆναι. Πρὸς δὲ τοῦτοις, τοὺς ἐπιφανεστάτους τῶν ἡγεμόνων, παρὰ μὲν τοῖς Ἕλλησι Πανσανίαν καὶ Θεμιστοκλέα, τὸν μὲν ὑπὸ τῶν ἰδίων πολιτῶν θανατωθῆναι διὰ πλεονεξίαν καὶ προδοσίαν, τὸν δὲ, ἐξ ἀπάσης τῆς Ἑλλάδος ἐξελαθέντα, καταφυγεῖν πρὸς τὸν ἐχθρότατον Ξέρην, καὶ παρ' ἐκείνῳ βιώσαι μέχρι τελευτῆς· Γέλωνα δὲ μετὰ τὴν μάχην αἰεὶ καὶ μᾶλλον ἀποδοχῆς τυγχάνοντα παρὰ τοῖς Συρακουσίοις, ἐγγηράσαι τῇ βασιλείᾳ, καὶ τελευτῆσαι θαυμαζόμενον· καὶ τοσοῦτον ἰσχύσαι τὴν πρὸς αὐτῶν εὐνοίαν παρὰ τοῖς πολίταις, ὥστε καὶ τρισὶν ἐκ τῆς οἰκίας ἐκείνου τὴν ἀρχὴν διαφυλαχθῆναι. Ἀλλὰ γὰρ τούτων οἱ δικαίαν δόξαν κέκτημενοι τοὺς προσήκοντας ἐπαίνους καὶ παρ' ἡμῶν ἔχουσιν.

(C. 24.) Idem dies Geloni victoriam, et Leonidae gloriosam mortem attulit. Confecto ad Himeram proelio, quae commune incendium evaserant, naves patriam repelentes atrox tempestas discessit. Pauci ex naufragio servati, qui Carthaginiensibus eladem nuntiarent. Hi inexpectata re attoniti, legatos ad Gelonem mittere decernunt.

24. Ἐπὶ δὲ τὸ συνεχὲς τοῖς προσηγμένοις μεταβησόμεθα. Συνέβη γὰρ τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ τὸν Γέλωνα

νικῆσαι, καὶ τοὺς περὶ Θερμοπύλας μετὰ Λεωνίδου
 διαγωνίσασθαι πρὸς Ξέρξην· ὥσπερ ἐπιτήδεις τοῦ δαι-
 μονίου περὶ τὸν αὐτὸν καιρὸν ποιήσαντος γενέσθαι
 τὴν τε καλλίστην νίκην καὶ τὴν ἐνδοξοτάτην ἥτιαν.
 Μετὰ δὲ τὴν γενομένην μάχην πρὸς τῇ πόλει τῶν
 Ἱμεραίων, εἰκοσι ναῦς μακρὰὶ διέφυγον τὸν κίνδυ-
 νον, ὥς Ἀμίλλας οὐκ ἐρεώλησεν πρὸς τὰς ἀναγκαίας
 χρείας. Διὸ καὶ τῶν ἀνδρῶν σχεδὸν ἅπαντων, τῶν
 μὲν ἀνηρημένων, τῶν δὲ ἐξωγορημένων, ἔφθασαν αὐ-
 ται τὸν ἀπόπλουν ποιησάμεναι· πολλοὺς δὲ τῶν φευ-
 γόντων ἀναλαβοῦσαι, καὶ διὰ τοῦτο κατάγομαί γε-
 νόμεναι, περιέπεσον χειμῶνι καὶ πῦσαι διεφθάρησαν.
 Ὀλίγοι δὲ τινες ἐν μικρῇ σκάφῃ διασωθέντες εἰς
 Καρχηδόνα, διεσάφησαν τοῖς πολίταις, σὺντομον
 ποιησάμενοι τὴν ἀπόφασιν, ὅτι πάντες, οἱ διαβάν-
 τες εἰς τὴν Σικελίαν, ἀπολώλασιν. Οἱ δὲ Καρχηδό-
 νιοι παρ' ἐλπίδας μεγάλη συμφορᾷ περιπεσόντες ἐπὶ
 τοσοῦτον κατεπλάγησαν, ὥστε τὰς νύκτας ἅπαντας
 διαγρυπτεῖν φυλάττοντας τὴν πόλιν, ὥς τοῦ Γέλω-
 νος πύση τῇ δυνάμει παραχρῆμα διεγνωκότος πλεῖν
 ἐπὶ τὴν Καρχηδόνα. Διὰ δὲ τὸ πλῆθος τῶν ἀπο-
 λωλότων ἣ τε πόλις ἐπένθησε κοινῇ, καὶ κατ' ἰδίαν
 αἱ τῶν ἰδιωτῶν οἰκίαι κλαυθμοῦ καὶ πένθους ἐπλη-
 ροῦντο. Οἱ μὲν γὰρ υἱούς, οἱ δὲ ἀδελφούς ἐπέξη-
 τουν· πλείστοι δὲ ταῖδας ὄρφανοὶ πατέρων γεγονό-
 τες ἔρημοι ἐδύροντο τὸν τε τῶν γεγεννηκότων θά-
 νατον, καὶ τὴν ἰδίαν ἐρημίαν τῶν βοηθούτων. Οἱ
 δὲ Καρχηδόνιοι, φοβούμενοι μὴ φθάσῃ διαβὰς εἰς
 Λιβύην Γέλων, εὐθύς ἐξέπεμψαν πρὸς αὐτὸν πρεσ-

βεντάς αὐτοκράτορας, τοὺς δυνατωτάτους εἰπεῖν τε καὶ βουλευσασθαι.

(C. 25.) Gelo militum virtutem praemiis afficit, Syracusarum et Himerae fana spoliis decorat, captivorumque incredibilem magnitudinem inter socios distribuit. Plurimos acceperunt Agrigentini, qui servitio illorum ad muniendas cloacas, a magistro operis Phaeaces appellatas, aliaque opera publica usi sunt. Dimissis sociis, Gelo cum civibus Syracusas rediit, Siculis omnibus gratiosissimus.

25. Ὁ δὲ Γέλων μετὰ τὴν νίκην τοὺς τε ἱππεῖς τοὺς ἀγελόντας τὸν Ἀμύλκαν δωρεαῖς εἰμίησε, καὶ τῶν ἄλλων τοὺς ἡνδραγαθηκότας ἀριστείοις ἐκόσμησε. Τῶν δὲ λαφύρων τὰ καλλιστεύοντα παρεφύλαξε, βουλόμενος τοὺς ἐν ταῖς Συρακούσαις τεῶς κοσμήσαι τοῖς σκύλοις· τῶν δ' ἄλλων πολλὰ μὲν ἐν Ἱμέρᾳ προσήλωσε τοῖς ἐπιφανεστάτοις τῶν ἱερῶν, τὰ δὲ λοιπὰ μετὰ τῶν αἰχμαλώτων διεμέρισε τοῖς συμμάχοις, κατὰ τὸν ἀριθμὸν τῶν συστρατευσάντων τὴν ἀναλογίαν ποιησάμενος. Αἱ δὲ πόλεις εἰς πέδας κατέστησαν τοὺς διαιρεθέντας αἰχμαλώτους, καὶ τὰ δημόσια τῶν ἔργων διὰ τούτων ἐπεσκέυαζον. Πλείστοις δὲ λαβόντες Ἀκραγαντῖνοι, τὴν τε πόλιν ἐαυτῶν καὶ τὴν χώραν ἐκόσμησαν. Τοσοῦτον γὰρ παρ' αὐτοῖς τῶν ἡλωκότων ἦν τὸ πλῆθος, ὥστε πολλοὺς τῶν ἰδιωτῶν παρ' αὐτοῖς ἔχειν δεσμώτας πεντακσίους. Συνεβάλειτο γὰρ αὐτοῖς εἰς τὸ πλῆθος τῶν αἰχμαλώτων, οὐ μόνον ὅτι πολλοὺς στρατιώτας ἀπεσταλκότες ἦσαν ἐπὶ τὴν μάχην, ἀλλὰ καὶ διότι γενομένης τῆς τροπῆς πολλοὶ τῶν φευγόντων εἰς τὴν μεσάγειον ἀνεχώρησαν, μάλιστα δὲ εἰς τὴν Ἀκραγαντίνων· ὧν ἀπάντων ὑπὸ τῶν Ἀκραγαντίνων ζωοποιηθέντων, ἔγμεν ἡ πόλις τῶν ἐαλωκότων. Πλείστων δὲ

εἰς τὸ δημόσιον ἀνενεχθέντων, οὗτοι μὲν τοὺς λίθους
 ἔτεμνον, ἐξ ὧν οὐ μόνον οἱ μέγιστοι τῶν θεῶν ναοὶ
 κατεσκευάσθησαν, ἀλλὰ καὶ πρὸς τὰς τῶν ὑδάτων
 τῶν ἐκ τῆς πόλεως ἐκροαῖς ὑπόνομοι κατεσκευάσθη-
 σαν, τηλικούτοι [δὲ] τὸ μέγεθος, ὥστε ἀξιοθέατον
 εἶναι τὸ κατασκευάσμα, καίπερ διὰ τὴν εὐτέλειαν
 καταφρονούμενον. Ἐπιστάτης δὲ γενόμενος τούτων
 τῶν ἔργων ὁ προσαγορευόμενος Φαίαξ, διὰ τὴν δό-
 ξαν τοῦ κατασκευάσματος ἐποίησεν ἀφ' ἑαυτοῦ κλη-
 θῆναι τοὺς ὑπονόμους φαίακας. Κατεσκεύασαν δὲ
 οἱ Ἀκραγαντῖνοι καὶ κολυμβήθραν πολυτελῆ, τὴν
 περίμετρον ἔχουσαν σταδίων ἐπτά, τὸ δὲ βάθος πη-
 χῶν εἴκοσιν. Εἰς δὲ ταύτην ἐπαγομένων ποταμῶν
 καὶ κρηναίων ὑδάτων, ἰχθυοτροφεῖον ἐγένετο, πολ-
 λούς παρεχόμενον ἰχθῦς εἰς τρυφὴν καὶ ἀπόλαυσιν·
 κύκνων τε πλήθους εἰς αὐτὴν καταπταμένου, συνέβη
 τὴν πρόσοψιν αὐτῆς ἐπιτερεπῇ γενέσθαι. Ἀλλ' αὕτη
 μὲν ἐν τοῖς ὑστερον χρόνοις ἀμεληθεῖσα συνεχώσθη.
 καὶ διὰ τὸ πλῆθος τοῦ χρόνου κατεφθάρη. Τὴν δὲ
 χώραν ἅπασαν ἀγαθὴν οὖσαν, ἀμπελόφυτον ἐποίη-
 σαν καὶ δένδροισι παντοίοις πεφυκνωμένην, ὥστε λαμ-
 βάνειν ἐξ αὐτῆς μεγάλας προσόδους. Γέλων δὲ τοὺς
 συμμάχους ἀπολύσας, τοὺς πολίτας ἀπήγαγεν εἰς
 τὰς Συρακούσας· διὰ τε τὸ μέγεθος τῆς εὐημερίας
 ἀποδοχῆς ἐτύγχανεν, οὐ μόνον παρὰ τοῖς πολίταις,
 ἀλλὰ καὶ καθ' ὅλην τὴν Σικελίαν. Ἐπῆγετο γὰρ
 αἰχμαλώτων τοσοῦτον πλῆθος, ὥστε δοκεῖν ὑπὸ τῆς
 νήσου γεγονέναι τὴν Λιβύην ὅλην αἰχμαλώτον.

(C. 26.) In ipsos hostes mitis et clemens, aequas pacis condiciones Carthaginiensibus concedit. Qui aurea corona uxorem eius donant, unde numus eiusus, ab ipsa Damaretius nominatus. Tum Gelo vitae omnem rationem Syracusanis nudus exponit, laudatusque a cunctis, de praeda vel exstruit templa, vel exornat. — In hoc ipsum tempus Pindari aetas incidit.

26. Εὐθύς δὲ καὶ τῶν πρότερον ἐναντιουμένων πόλεων τε καὶ δυναστῶν παρεγένοντο πρὸς αὐτὸν πρέσβεις, ἐπὶ μὲν τοῖς ἡγνοημένοις αἰτοῦμενοι συγγνώμην, εἰς δὲ τὸ λοιπὸν ἐπαγγελλόμενοι πᾶν ποιῆσαι τὸ προστατιόμενον. Ὁ δὲ πᾶσιν ἐπιεικῶς χρησάμενος, συμμαχίαν συνετίθετο καὶ τὴν εὐτυχίαν ἀνθρωπίνως ἔφερεν, οὐκ ἐπὶ τούτων μόνον, ἀλλὰ καὶ ἐπὶ τῶν πολεμιωτάτων Καρχηδονίων. Παραγερομένων γὰρ πρὸς αὐτὸν ἐκ τῆς Καρχηδόνος τῶν ἀπεσταλμένων πρέσβων, καὶ μετὰ δακρύων δεομένων ἀνθρωπίνως αὐτοῖς χρῆσασθαι, συνεχώρησε τὴν εἰρήνην. Ἐπράξατο δὲ παρ' αὐτῶν τὰς εἰς τὸν πόλεμον γεγενημένας δαπάνας, ἀργυρίου διεχίλια τέλαντα· καὶ δύο ναοὺς προσέταξεν οἰκοδομῆσαι, καθ' οὓς ἔδει τὰς συνθήκας ἀνατεθῆναι. Οἱ δὲ Καρχηδόνιοι τῆς σωτηρίας παραδόξως τετευχότες, ταῦτα τε δώσειν προσεδέξαντο, καὶ στέφανον χρυσοῦν τῇ γυναικὶ τοῦ Γέλωνος Λαμαρέτη προσωμολόγησαν. Αὕτη γὰρ ὑπ' αὐτῶν ἀξιοθεῖσα συνήργησε πλεῖστον εἰς τὴν συνθήκην τῆς εἰρήνης· καὶ στεφανωθείσα ὑπ' αὐτῶν ἑκατὸν τελάντοις χρυσοῦ, νόμισμα ἐξέκοψε τὸ κληθὲν ἀπ' ἐκείνης Λαμαρέτιον. Τοῦτο δ' εἶχεν Ἀττικὰς δραχμὰς δέκα· ἐκλήθη δὲ παρὰ τοῖς Σικελιώταις ἀπὸ τοῦ σταθμοῦ πεντηκοντάλιτρον. Ὁ δὲ Γέλων ἐχρήτο πᾶσιν ἐπιεικῶς, μάλιστα μὲν διὰ τὸν

ἴδιον τρόπον, οὐχ ἥκιστα δὲ καὶ σπεύδων ἅπαντας
 ἔχειν ταῖς εὐνοίαις ἰδίους· παρσκευάζετο γὰρ πολλῇ
 δυνάμει πλεῖν ἐπὶ τὴν Ἑλλάδα, καὶ συμμαχεῖν τοῖς
 Ἕλλησι κατὰ τῶν Περσῶν. Ἦδη δὲ τοῦτου μέλλον-
 τος ποιῆσθαι τὴν ἀναγῶγην, κατέπλευσάν τινες ἐκ Κο-
 ρίνθου διασαφοῦντες νενικημένοι τῇ ναυμαχίᾳ τοὺς
 Ἕλληνας περὶ Σαλαμῖνα, καὶ τὸν Ξερξην μετὰ μέρους
 τῆς δυνάμεως ἐκ τῆς Εὐρώπης ἀπηλλάχθαι. Διδὼν
 καὶ τῆς ὁρμῆς ἐπισχῶν, τὴν προθυμίαν τῶν στρα-
 τιωτῶν ἀποδεξάμενος, συνήγαγεν ἐκκλησίαν, προς-
 τάξας ἅπαντας ἅπαντῶν μετὰ τῶν ὕπλων. Αὐτὸς
 δὲ οὐ μόνον τῶν ὅπλων γυμνός εἰς τὴν ἐκκλησίαν ἦλ-
 θεν, ἀλλὰ καὶ ἀχίτων ἐν ἱματίῳ προσελθὼν, ἀπε-
 λογίσαστο μὲν περὶ παντὸς τοῦ βίου καὶ τῶν πεπρα-
 γμένων αὐτῷ πρὸς τοὺς Συρακουσίους. Ἐφ' ἑκάστῳ
 δὲ τῶν λεγομένων ἐπισημαιομένων τῶν ὄχλων, καὶ
 θαυμάζοντων, μάλιστα ὅτι γυμνὸν ἑαυτὸν παραδε-
 δώκει τοῖς βουλομένοις αὐτὸν ἀνελεῖν, τοσοῦτον ἀπει-
 χε τοῦ μὴ τυχεῖν τιμωρίας ὡς τύραννος, ὥστε μιᾶ
 φωνῇ πάντας ἀποκαλεῖν εὐεργέτην, καὶ σωτήρα,
 καὶ βασιλέα. Ἀπὸ δὲ τούτων γενόμενος ὁ Γέλων,
 ἐκ μὲν τῶν λαφύρων κατεσκευάσε ναοὺς ἀξιολόγους
 Ἀθήητρος καὶ Κόρης· χρυσοῦν δὲ τρίποδα ποιήσας
 ἀπὸ ταλάντων ἑκαίδεκα, ἀνέθηκεν εἰς τὸ τέμενος
 τὸ ἐν Δελφοῖς Ἀπόλλωνι χαριστήριον. Ἐπεβάλετο
 δὲ ὕστερον καὶ κατὰ τὴν Αἴγινην κατασκευάζειν νεῶν
 Ἀθήητρος· ἐννηώς δὲ οὗσης, τοῦτον μὲν οὐ συνετέ-
 λεσε, μεσολαβηθεὶς τὸν βίον ὑπὸ τῆς πεπωμένης.
 Τῶν δὲ μελοποιῶν Πίνδαρος ἦν ἀκμᾶζων κατὰ τοῦ-

τους τοὺς χρόνους. Τὰ μὲν οὖν ἀξιολογώτατα τῶν
πραχθέντων κατὰ τοῦτον τὸν ἐνιαυτὸν, σχεδὸν ταῦτ'
ἔστιν.

(C. 27.) Olymp. LXXV. 2. a. C. 477. Archonte Xanthippo, Coss. Q. Fabio Vibulano et S. Cornelio Cossio, classis Persarum circa Cumam et Samum Ioniae insidiatur. Mox e iudicii de beneficiis iniquitate ortae sunt similitudines inter Athenienses et Lacedaemonios acerrimae. Themistocles quod ab his praemia acceperat, ab illis imperio exiit, in eiusque locum Xanthippus Ariphronis f. sufficitur.)

27. Ἐπ' ἀρχοντος δ' Ἀθήνησι Ξανθίππου Ῥωμαῖοι μὲν κατέστησαν ὑπάτους Κοῦντον Φάβιον Σιλουανὸν καὶ Σερούϊον Κορνήλιον Τρίκοστον. Ἐπὶ δέ τούτων ὁ μὲν τῶν Περσῶν στόλος, πλήν Φοινίκων, μετὰ τὴν ἐν Σαλαμῖνι γενομένην ναυμαχίαν ἡττημένος, διέτριβε τὴν Κύμην. Ἐνταῦθα δὲ παραχειμάσας, ὡς τὸ θέρος ἐνίστατο, παρέπλευσεν εἰς Σάμον, παραφυλάζων τὴν Ἰωνίαν. ἦσαν δ' αἱ πᾶσαι νῆες ἐν Σάμῳ πλείους τῶν τετρακοσίων. Αὗται μὲν οὖν ὡς ἀλλότρια φρονούντων τῶν Ἰώνων παρεφύλαττον τὰς πόλεις. Κατὰ δὲ τὴν Ἑλλάδα μετὰ τὴν ἐν Σαλαμῖνι ναυμαχίαν, τῶν Ἀθηναίων δοκούντων αἰτίων γεγονέναι τῆς νίκης, καὶ διὰ τοῦτο αὐτῶν φρονηματιζομένων, πᾶσιν ἐγένοντο καταφανεῖς, ὥς τοῖς Λακεδαιμονίοις ἀμφισβητήσαντες τῆς κατὰ θάλατταν ἡγεμονίας. Διόπερ οἱ Λακεδαιμόνιοι προσορώμενοι τὸ μέλλον, ἐφιλοτιμοῦντο ταπεινοῦν τὸ φρόνημα τῶν Ἀθηναίων. Διὸ καὶ κρίσεως προτεθείσης περὶ τῶν ἀριστείων, χάριτι κατισχύσαντες ἐποίησαν κριθῆναι, πόλιν μὲν ἀριστεῦσαι τὴν Αἰγινήτων, ἄνδρα δὲ Ἀμεινίαν Ἀθη-

ταῖον, τὸν ἀδελφὸν Αἰσχύλου τοῦ ποιητοῦ. Οὗτος γὰρ τριηραρχῶν, πρῶτος ἔμβολον ἔδωκε τῇ ταυραρχίδι τῶν Περσῶν, καὶ ταύτην κατέδυσε καὶ τὸν ναύαρχον διέφθειρε. Τῶν δ' Ἀθηναίων βαρέως φερόντων τὴν ἄδικον ἤτταν, οἱ Λακεδαιμόνιοι φοβηθέντες, μήποτε Θεμιστοκλῆς ἀγανακτήσας ἐπὶ τῷ συμβεβηκότι, κακὸν μέγα βουλευέσθαι κατ' αὐτῶν καὶ τῶν Ἑλλήνων, ἐτίμησαν αὐτὸν διπλασίαις δωρεαῖς τῶν τὰ ἀριστεία εἰληφότων. Λεξάμενου δὲ τοῦ Θεμιστοκλέους τὰς δωρεάς, ὁ δῆμος τῶν Ἀθηναίων ἀπέστησεν αὐτὸν ἀπὸ τῆς στρατηγίας, καὶ παρέδωκε τὴν ἀρχὴν Ξανθίππῳ τῷ Ἀρίφρονος.

(C. 28.) Atheniensium a Græcis alienatione in sua commoda uti annititur Mardonius: qua spe deiectus, incursionem facit in Atticam, civibusque opem Lacedæmoniorum frustra opperientibus, ac rursus in Salamina confugientibus, caede omnia atque incendio implet.

28. Διαβοηθείσης δὲ τῆς τῶν Ἀθηναίων πρὸς τοὺς Ἑλληνας ἀλλοτριότητος, ἤκον εἰς τὰς Ἀθήνας πρέσβεις παρὰ Περσῶν, καὶ παρὰ τῶν Ἑλλήνων. Οἱ μὲν οἱ ὑπὸ τῶν Περσῶν ἀποσταλέντες ἔφασαν, τὸν στρατηγὸν Μαρδόκιον ἐπαγγέλλεσθαι τοῖς Ἀθηναίοις, εἰν τὰ Περσῶν προέλωνται, δώσειν χώραν ἣν ἂν βούλωνται τῆς Ἑλλάδος, καὶ τὰ τεῖχη καὶ τοὺς ναοὺς πάλιν ἀνοικοδομήσειν, καὶ τὴν πόλιν ἐάσειν αὐτόνομον· οἱ δὲ παρὰ τῶν Λακεδαιμονίων πεμφθέντες ἤξιουν μὴ πεισθῆναι τοῖς βαρβάροις, ἀλλὰ τηρεῖν τὴν πρὸς τοὺς Ἑλληνας καὶ συγγενεῖς καὶ ὁμοφώνους εὐνοίαν. Οἱ δὲ Ἀθηναῖοι τοῖς βαρβάροις ἀπεκρίθησαν, ὥς οὔτε χώρα τοῖς Πέρσαις ἐστὶ τοιαύτη, οὔτε χρυσὸς τοσοῦτος, ὃν Ἀθηναῖοι δεξά-

μενοι, τοὺς Ἕλληνας ἐγκαταλείφουσι· τοῖς δὲ Λακεδαιμονίοις εἶπον, ὥς αὐτοὶ μὲν ἦν πρότερον ἐποι-
οῦντο φροντίδα τῆς Ἑλλάδος, καὶ μετὰ ταῦτα
πειράσσονται τὴν αὐτὴν διαφυλάττειν· ἐκείνους δ'
ἤξιον τὴν ταχίστην ἐλθεῖν εἰς τὴν Ἀττικὴν μετὰ
πάντων τῶν συμμαχῶν· πρόδηλον γὰρ εἶναι διότι
Μαρδόνιος, ἡγαντιωμένων τῶν Ἀθηναίων αὐτῷ,
μετὰ δυνάμεως ἤξει ἐπὶ τὰς Ἀθήνας· ὃ καὶ συνέβη
γεῖσθαι. Ὁ γὰρ Μαρδόνιος ἐν τῇ Βοιωτίᾳ δια-
τρίβων μετὰ τῶν δυνάμεων, τὸ μὲν πρῶτον τῶν ἐν
Πελοποννήσῳ πόλεων ἐπειρᾷ τινὰς ἀφιστάνειν,
χρήματα διαπεμπόμενος τοῖς προσετηκόσι τῶν πό-
λεων· μετὰ δὲ ταῦτα πυνθαρόμενος τὴν τῶν Ἀθη-
ναίων ἀπόκρισιν, καὶ παροξυνθεὶς, ἅπασαν ἤγεν ἐπὶ
τὴν Ἀττικὴν τὴν δύναμιν. Χωρὶς γὰρ τῆς δεδο-
μένης ὑπὸ Ξέρξου στρατιᾶς πολλοὺς ἄλλους αὐτὸς
Μαρδόνιος ἐκ τῆς Θράκης καὶ Μακεδονίας καὶ τῶν
ἄλλων τῶν συμμαχίδων πόλεων ἠθροίζει, πλείους
τῶν εἴκοσι μυριάδων. Τηλικαύτης δυνάμεως προα-
γούσης εἰς τὴν Ἀττικὴν, οἱ μὲν Ἀθηναῖοι βιβλια-
φόρους ἀπέστειλαν πρὸς τοὺς Λακεδαιμονίους,
δεόμενοι βοηθεῖν· βραδυνόντων δὲ αὐτῶν καὶ τῶν
βαρβάρων ἐμβαλλόντων εἰς τὴν Ἀττικὴν, κατεπλά-
γησαν, καὶ πάλιν ἀναλαβόντες τέκνα καὶ γυναῖκας,
καὶ τῶν ἄλλων ὅσα δυνατόν ἦν ταχέως ἀποκομίζειν,
ἐξέλιπον τὴν πατρίδα, καὶ συνέφυγον πάλιν εἰς τὴν
Σαλαμίνα. Ὁ δὲ Μαρδόνιος χαλεπῶς ἔχων πρὸς
αὐτοὺς, τὴν χώραν ἅπασαν κατέφθειρε, καὶ τὴν

πόλιν παντελῶς κατεσκαψε, καὶ τὰ ἱερὰ τὰ καταλειμμένα παντελῶς ἐλυμήνατο.

(C. 29.) Consentunt Graeci patriam defendendam Platzeisque pro libertate dimicandum esse. Itaque Diis vota nuncupant, iurando se ad bellum obstringunt, et per Cithaeronem in Boeotiam traiciunt, duce Aristide, imperium gerente Pausania.

29. Ἐπανελθόντος δὲ εἰς τὰς Ἀθήνας τοῦ Μαρδοκίου μετὰ τῆς δυνάμεως, ἔδοξε τοῖς συνέδροις τῶν Ἑλλήνων παραλαβεῖν τοὺς Ἀθηναίους, καὶ πανδημεὶ προσελθόντας εἰς τὰς Πλαταιάς, διαγωνίσασθαι περὶ τῆς ἐλευθερίας· εὐξασθαι δὲ καὶ τοῖς θεοῖς, ἐὰν νικήσωσιν, ἄγειν κατὰ ταύτην τὴν ἡμέραν τοὺς Ἕλληνας ἐλευθερίαν κοινὴν, καὶ τὸν ἐλευθέριον ἀγῶνα συντελεῖν ἐν ταῖς Πλαταιαῖς. Συναχθέντων δὲ τῶν Ἑλλήνων εἰς τὸν ἰσθμόν, ἐδόκει τοῖς πᾶσιν ὄρκον ὁμόσαι περὶ τοῦ πολέμου, τὸν στέζοντα μὲν τὴν ὁμόνοιαν αὐτῶν, ἀναγκάσοντα δὲ γενναίως τοὺς κινδύνους ὑπομένειν. Ὁ δὲ ὄρκος ἦν τοιοῦτος· Οὐ ποιήσομαι περὶ πλείονος τοῦ ζῆν τῆς ἐλευθερίας, οὐδὲ καταλείψω τοὺς ἡγεμόνας οὔτε ζῶντας οὔτε ἀποθανόντας· ἀλλὰ τοὺς ἐν τῇ μάχῃ τελευτήσαντας τῶν συμμάχων πάντας θάψω· καὶ κρατήσας τῷ πολέμῳ τῶν βαρβάρων, οὐδεμίαν τῶν ἀγωνισαμένων πόλεων ἀνάστατον ποιήσω· καὶ τῶν ἱερῶν τῶν ἐμνησθέντων καὶ καταβληθέντων οὐδὲν ἀνοικοδομήσω, ἀλλ' ὑπόμνημα τοῖς ἐπιγινόμενοις ἐάσω καὶ καταλείψω τῆς τῶν βαρβάρων ἀσεβείας. Τὸν δὲ ὄρκον ὁμόσαντες, ἐπορεύθησαν ἐπὶ τὴν Βοιωτίαν διὰ τοῦ Κιθαιρώνα, καὶ πρὸς τὰς ὑπαρξείας καταντήσαντες πλησίον τῶν Ἐρυθρῶν, αὐτοῦ κατεστρατο-

πέδευσαν. Ἠγεῖτο δὲ τῶν μὲν Ἀθηναίων Ἀριστείδης, τῶν δὲ συμπάντων Πανσανίας, ἐπίτροπος ὢν τοῦ Λεωνίδου παιδός.

(C. 30.) Mardonius, eductis copiis, castrisque ad Asopum fl. positis et ligneo vallo munitis, vehemens proclium init. Fugatis Persis, animus crescit Græcorum, qui ad obtinendam victoriam in locum opportuniorem castra transferunt.

30. Μαρδόκιος δὲ πυθόμενος τὴν τῶν πολέμιων δύναμιν προάγειν ἐπὶ Βοιωτίαν, προῆλθεν ἐκ τῶν Θηβῶν· καὶ παραγερόμενος ἐπὶ τὸν Ἀσωπὸν ποταμόν, ἔθετο παρεμβολήν, ἣν ὠχύρωσε τάφρῳ βαθείᾳ, καὶ τείχει ξυλίνῳ περιέλαβεν. Ἦν δὲ ὁ σύμπας ἀριθμὸς τῶν Ἑλλήνων εἰς δέκα μυριάδας, τῶν δὲ βαρβάρων εἰς πεντήκοντα. Πρῶτοι δὲ κατήρξαντο μάχης οἱ βάρβαροι, νυκτὸς ἐκχυθέντες ἐπ' αὐτοὺς, καὶ πᾶσι τοῖς ἱππεῦσι πρὸς τὴν στρατοπέδειαν ἐπελάσαντες. Τῶν δὲ Ἀθηναίων προασθομένων καὶ συντεταγμένη τῇ στρατιᾷ τεθαρόηκότως ἀπαντώντων, συνέβη καρτεράν γενέσθαι μάχην. Τέλος δὲ τῶν Ἑλλήνων οἱ μὲν ἄλλοι πάντες τοὺς καθ' αὐτοὺς ταχθέντας τῶν βαρβάρων ἐτρέψαντο· μόνοι δὲ Μεγαρεῖς πρὸς τε τὸν ἱππάρχην καὶ τοὺς ἀρίστους τῶν Περσῶν ἱππεῖς ἀνθεσιτώτες, καὶ πιεζόμενοι τῇ μάχῃ, τὴν μὲν τάξιν οὐ κατέλιπον, πρὸς δὲ τοὺς Ἀθηναίους καὶ Λακεδαιμονίους πέμψαντες τινὰς ἐξ αὐτῶν, ἥτουν κατὰ τάχος βοηθήσειν. Ἀριστείδου δὲ τοὺς περὶ αὐτὸν τῶν Ἀθηναίων τάχως ἀποστείλαντας τοὺς ἐπιλέκτους, συστραφέντες οὗτοι καὶ προσπεσόντες τοῖς βαρβάροις, τοὺς μὲν Μεγαρεῖς ἐξείλοντο τῶν κινδύνων τῶν ἐπικειμένων, τῶν δὲ

Περσῶν αὐτὸν τε τὸν ἱππάρχην καὶ πολλοὺς ἄλλους ἀποκτείναντες, τοὺς λοιποὺς ἐτρέψαντο. Οἱ μὲν οὖν Ἕλληνες, ὥσπερ τινι προαγῶνι λαμπρῶς προτε-
ρήσαντες, εὐέλπιδες ἐγένοντο περὶ τῆς ὀλοσχεροῦς
νίκης. Μετὰ δὲ ταῦτα ἐκ τῆς ὑπωρείας μετεστρα-
τοπέδευσαν εἰς ἕτερον τόπον, εὐθειώτερον πρὸς τὴν
ὀλοσχερῇ νίκην. Ἦν γὰρ ἐκ μὲν τῶν δεξιῶν γεώλο-
φος ὑψηλός, ἐκ δὲ τῶν εὐωνύμων ὁ Ἀσωπὸς ποταμός·
τὸν δ' ἀνὰ μέσον τόπον ἐπέχεν ἡ στρατοπεδεία,
παφραγμένη τῇ φύσει καὶ ταῖς τῶν τόπων ἀσφα-
λείαις. Τοῖς μὲν οὖν Ἕλλησιν ἐμφρόνως βουλευσα-
μένοις πολλὰ συνεβάλετο πρὸς τὴν νίκην ἡ τῶν
τόπων στενοχωρία· οὐ γὰρ ἦν ἐπὶ πολὺ μῆκος πα-
ρεκτείνειν τὴν φάλαγγα τῶν Περσῶν· ὥστε ἀχρή-
στους εἶναι συνέβαινε τὰς πολλὰς μυριάδας τῶν
βαρβάρων. Διόπερ οἱ περὶ τὸν Πανσανίαν καὶ
Ἀριστείδην θαρσύνσαντες τοῖς τόποις, προῆγον τὴν
δύναμιν εἰς τὴν μάχην, καὶ συντάξαντες ἑαυτοὺς
οἰκείως τῆς περιστάσεως, ἦγον ἐπὶ τοὺς πολεμίους.

(C. 31.) Dum Mardonius cum delectorum manu in acie consti-
stebat, barbari animose contenderunt: illo extincto, trepidantes
diffugiunt.

31. Μαρδόνιος δὲ συναναγκάζομενος βαθεῖαν
ποῖησαι τὴν φάλαγγα, διέταξε τὴν δύναμιν ὅπως
ποτὲ ἔδοξεν αὐτῷ συμφέρειν, καὶ μετὰ βοῆς ἀπήν-
τησε τοῖς Ἕλλησιν. Ἐχὼν δὲ περὶ αὐτὸν τοὺς
ἀρίστους, πρῶτος ἐνέβαλεν εἰς τοὺς ἀντιτεταγμένους
Λακεδαιμονίους, καὶ γενναίως ἀγωνισάμενος, πολ-
λοὺς ἀνείλε τῶν Ἑλλήνων· ἀντιταχθέντων δὲ τῶν
Λακεδαιμονίων εὐρώστως, καὶ πάντα κίνδυνον

υπομενόντων προθύμως, πολὺς ἐγένετο φόνος τῶν βαρβάρων. Ἔως μὲν οὖν συνέβαινε τὸν Μαρδόνιον μετὰ τῶν ἐπιλέκτων προκινδυνεύειν, εὐφύχως ὑπέμενον τὸ δεινὸν οἱ βάρβαροι· ἐπεὶ δ' ὁ, τε Μαρδόνιος ἀγωνιζόμενος ἐκθύμως ἔπεσε, καὶ τῶν ἐπιλέκτων οἱ μὲν ἀπέθανον, οἱ δὲ κατετρώθησαν, ἀνατραπέντες ταῖς ψυχαῖς πρὸς φυγὴν ὤρμησαν· ἐπικειμένων δὲ τῶν Ἑλλήτων, οἱ μὲν πλείους τῶν βαρβάρων εἰς τὸ ξύλινον τεῖχος συνέφυγον, τῶν δ' ἄλλων οἱ μὲν μετὰ Μαρδονίου ταχθέντες Ἕλληνες εἰς τὰς Θήβας ἀνέχωρησαν, τοὺς δὲ λοιποὺς ὄντας πλείους τῶν τετρακισμυρίων ἀναλαβὼν Ἀρτάβαζος, ἀνὴρ παρὰ Πέρσας ἐπαινούμενος, εἰς θάτερον μέρος ἔφυγε· καὶ σύντονον τὴν ἀναχώρησιν ποιησάμενος, προῆγεν ἐπὶ τῆς Φωκίδος.

(C. 32.) Palantes insequuntur Graeci, nec vallum illis profuit, nec praesidium Thebanorum, qui et ipsi ab Atheniensibus repelluntur. Et periculosum est visum, supplicibus vitam cum captivitate donare.

32. Τοῦτον δὲ τὸν τρόπον ἐν τῇ φυγῇ τῶν βαρβάρων σχισθέντων, ὁμοίως καὶ τὸ τῶν Ἑλλήνων πλῆθος διεμερίσθη. Ἀθηναῖοι μὲν γὰρ καὶ Πλαταιεῖς καὶ Θεσπιεῖς τοὺς ἐπὶ Θηβῶν ὀρμήσαντας ἐδίωξαν· Κορίνθιοι δὲ καὶ Σικυνῶναι καὶ Φλιάσιοι καὶ τινες ἕτεροι τοῖς μετὰ Ἀρταβάζου φεύγουσιν ἐπηκολούθησαν· Λακεδαιμόνιοι δὲ μετὰ τῶν λοιπῶν τοὺς εἰς τὸ ξύλινον τεῖχος καταφυγόντας διώξαντες, ἐπόρθησαν προθύμως. Οἱ δὲ Θηβῆται δεξιόμενοι τοὺς φεύγοντας καὶ προσαναλαβόντες, ἐπέθεντο τοῖς διώκουσιν Ἀθηναίοις. Γενομένης δὲ πρὸ τῶν

τειχῶν καρτεράς μάχης, καὶ τῶν Θηβαίων λαμπρῶς
 ἀγωνισαμένον, ἔπεσον μὲν οὐκ ὀλίγοι παρ' ἀμφοτέ-
 ροις, τὸ δὲ τελευταῖον βιασθέντες ὑπὸ τῶν Ἀθηναίων,
 συνέφυγον πάλιν εἰς τὰς Θήβας. Μετὰ δὲ ταῦτα
 οἱ μὲν Ἀθηναῖοι πρὸς τοὺς Μακεδαιμονίους ἀποχω-
 ρήσαντες, μετὰ τούτων ἐτειχομάχουν πρὸς τοὺς
 καταφυγόντας εἰς τὴν παρεμβολὴν τῶν Περσῶν.
 μεγάλου δὲ ἀγῶνος ἐξ ἀμφοτέρων γενομένου, καὶ
 τῶν μὲν βαρβάρων ἐκ τόπων ὠχυρωμένων καλῶς
 ἀγωνισαμένων, τῶν δ' Ἑλλήνων βίαν προσαγόντων
 τοῖς ξυλίνοις τείχεσι, πολλοὶ μὲν παραβύλως ἀγωνι-
 ζόμενοι κατετιτρώσκοντο, οὐκ ὀλίγοι δὲ καὶ τῷ
 πλήθει τῶν βελῶν διασφειρόμενοι τὸν θάνατον
 εὐψύχως ὑπέμενον. Οὐ μὴν γὰρ τὴν ὁρμὴν καὶ βίαν
 τῶν Ἑλλήνων ἔστεγεν οὔτε τὸ κατεσκευασμένον
 τεῖχος, οὔτε τὸ πλήθος τῶν βαρβάρων, ἀλλὰ πᾶν
 τὸ ἀντιτεταγμένον ὑπέεικεν ἡναγνίζετο. Ἡμιλλῶντο
 γὰρ πρὸς ἀλλήλους οἱ τῆς Ἑλλάδος ἡγούμενοι,
 Μακεδαιμόνιοι καὶ Ἀθηναῖοι, μεμετεωρισμένοι μὲν
 ταῖς προγεγενημέναις νίκαις, πεποιθότες δὲ ταῖς
 ἑαυτῶν ἀρεταῖς. Τέλος δὲ κατὰ κράτος ἀλόντες οἱ
 βάρβαροι, δεόμενοι ζῶντα εἶναι, οὐδενὸς ἐτύχχανον
 ἐλέου. Ὁ γὰρ στρατηγὸς τῶν Ἑλλήνων Πανσανίας
 ὁρῶν τοῖς πλήθεσιν ὑπερέχοντας τοὺς βαρβάρους,
 εὐλαβεῖτο μή τι παράλογον γένηται, πολλαπλασίων
 ὄντων τῶν βαρβάρων. Διὸ καὶ παραγγεῖλκας
 αὐτοῦ μηδένα ζῶντα εἶναι, ταχὺ πλήθος ἀπιστον νεκρῶν
 ἐγένετο. Τέλος δὲ οἱ Ἕλληνες ὑπὲρ τὰς δέκα μυριά-

δας τῶν βαρβάρων κατακόφαντες, μόγις ἐπαύσαντο τοῦ κτείνειν τοὺς πολεμίους.

(C. 33.) Ita trucidatis barbaris, Graeci spolia distribuunt, victoriae monumenta Delphis consecrant, fortissimis et viventibus praemia, et mortuis honores deferunt, denique de Thebanis delectionis supplicia sumunt.

33. Τοιοῦτον δὲ πέρας τῆς μάχης λαβούσης, οἱ μὲν Ἕλληνες τοὺς πεσόντας ἔθαψαν, ὄντας πλείους τῶν μυρίων, διελόμενοι τὰ λάφυρα κατὰ τὸν τῶν στρατιωτῶν ἀριθμὸν. Τὴν δὲ περὶ τῶν ἀριστείων κρίσιν ἐποίησαντο, καὶ χάριτι τοῦ κελεύσαντος, ἔκριναν ἀριστεῦσαι πόλιν μὲν Σπάρτην, ἄνδρα δὲ Πανσανίαν τὸν Λακεδαιμόνιον. Ἀρτάβαζος δ' ἔχων τοὺς τῶν φευγόντων Περσῶν εἰς τετρακισμύριους, καὶ διὰ τῆς Φωκίδος εἰς Μακεδονίαν πορεύθεις, ὄξυτάταις πορείαις ἐχρήτη, καὶ ἐσώθη μετὰ τῶν στρατιωτῶν εἰς τὴν Ἀσίαν. Οἱ δ' Ἕλληνες ἐκ τῶν λαφύρων δεκάτην ἐξελόμενοι, κατεσκεύασαν χρυσοῦν τρίποδα καὶ ἀνέθηκαν εἰς Δελφοὺς, ἐπιγράφαντες ἐλεγεῖον τόδε·

Ἑλλάδος εὐρυχόρου σωτῆρες τόνδ' ἀνέθηκαν,

Δουλοσύνης στυγεράς ὀνύσμενοι πόλιας.

Ἐπέγραψαν δὲ καὶ τοῖς ἐν Θερμοπύλαις ἀποθανοῦσι Λακεδαιμονίοις, κοινῇ μὲν ἅπασι τόδε·

Μυριάσιν ποτὲ τῇδε διακοσίαις ἐμάχοντο

Ἐκ Πελοποννήσου χιλιάδες τέτορες.

Ἰδίᾳ δὲ αὐτοῖς τόδε·

ὦ ἔνε, ἄγγελον Λακεδαιμονίοις, ὅτι τῇδε

Κείμεθα, τοῖς κείνων πειθόμενοι νομίμοις.

Ὅμοιός δὲ καὶ ὁ τῶν Ἀθηναίων δῆμος ἐκόσμησεν

τοὺς τάφους τῶν ἐν τῷ Περσικῷ πολέμῳ τελευτη-
σάντων, καὶ τὸν ἀγῶνα τὸν ἐπιτάφιον τότε προῶτον
ἐποίησε· καὶ νόμον ἔθηκε, λέγειν ἐγκώμιον τοῖς δη-
μοσίᾳ θάπτομένοις τοὺς προαιρεθέντας τῶν ῥητόρων.
Μετὰ δὲ ταῦτα Πανσανίας μὲν ὁ στρατηγὸς ἀνα-
λαβὼν τὴν δύναμιν, ἐστράτευσεν ἐπὶ τὰς Θήβας,
καὶ τοὺς αἰτίους τῆς προτέρας συμμαχίας ἐξήτει
πρὸς τὴν τιμωρίαν. Τῶν δὲ Θηβαίων καταπεπλη-
γμένων τό, τε πλῆθος τῶν πολεμίων καὶ τὰς ἀρετάς,
οἱ μὲν αἰτιώτατοι τῆς ἀπὸ τῶν Ἑλλήνων ἀποστάσεως
ἐκουσίως ὑπομείναντες τὴν παράδοσιν, ἐκολάσθησαν
ὑπὸ τοῦ Πανσανίου, καὶ πάντες ἀνῆρεθησαν.

(C. 34.) Eodem die, quo ad Plataeas depugnatum est, classi
Graecorum praefecti, Leotychidas et Xanthippus, ad Graecos,
Asiam tenentes, in libertatem vindicandos pugnam navalem ad
Mycalē instituant. Ignari rerum ad Plataeas aelarum, pronun-
tiari victoriam Graecorum callide iubent. Quo facto Persae sociis
Graecis non amplius fidere, Graecique de rebellione conspirare.

34. Ἐγένετο δὲ καὶ κατὰ τὴν Ἰωνίαν τοῖς
Ἑλλήσι μεγάλη μάχη πρὸς Πέρσας, κατὰ τὴν αὐτὴν
ἡμέραν τῇ περὶ τὰς Πλαταιὰς συντελεσθείσῃ, περὶ
ἧς μέλλοντες γράφειν, ἀναληψόμεθα τὴν ἀπ' ἀρχῆς
διήγησιν. Λεωτυχίδης γάρ ὁ Λακεδαιμόνιος, καὶ
Ξάνθιππος ὁ Ἀθηναῖος, ἡγούμενοι τῆς ναυτικῆς
δυνάμεως, καὶ τὸν στόλον ἐκ τῆς περὶ Σαλαμίνα
ναυμαχίας ἀθροίσαντες εἰς Αἶγιναν, ἐν ταύτῃ δια-
τρίψαντες ἡμέρας τινὰς, ἐπλευσαν εἰς Δῆλον, ἔχοντες
τρίηρεις διακοσίας καὶ πεντήκοντα. Ἐνταῦθα δ'
αὐτῶν δορυφύλων ἦκον ἐκ Σάμου πρέσβεις, ἀξιούντες
ἐλευθερωθῆναι τοὺς κατὰ τὴν Ἀσίαν Ἕλληνας. Οἱ δὲ
περὶ τὸν Λεωτυχίδην συνεδρεύσαντες μετὰ τῶν

ἡγεμόνων, καὶ διακούσαντες τῶν Σαμίων, ἔκρισαν
 ἐλευθεροῦν τὰς πόλεις, καὶ κατὰ τὰχος ἐξέπλευσαν
 ἐκ Δήλου. Οἱ δὲ τῶν Περσῶν ναύαρχοι διατρίβον-
 τες ἐν τῇ Σάμῳ, πυθόμενοι τὸν τῶν Ἑλλήνων ἐπί-
 πλουν, ἀνήχθησαν ἐκ τῆς Σάμου πάσαις ταῖς ναυσί,
 καὶ κατήσαντες εἰς Μυκάλην τῆς Ἰωνίας, τὰς μὲν
 ναῦς ἐνεώκησαν, ὁρῶντες οὐκ ἄξιοχρέους οὔσας
 ναυμαχεῖν, καὶ ξυλίνῳ τείχει καὶ τάφρῳ βαθύῃ
 περιέλαβον αὐτάς· οὐδὲν δὲ ἦττον καὶ δυνάμεις
 πεζικὰς μετεπέμποντο ἐκ τῶν Σάρδεων καὶ τῶν
 ἀννεγγυς πόλεων, καὶ συνήγαγον τοὺς ἅπαντας εἰς
 δέκα μυριάδας· ἐποιοῦντο δὲ καὶ τῶν ὄλλων ἀπάν-
 των τῶν εἰς πόλεμον χρησίμων παρασκευάς, νομί-
 ζοντες καὶ τοὺς Ἴωνας ἀποστήσασθαι πρὸς τοὺς
 πολεμίους. Οἱ δὲ περὶ τὸν Λεωτυχίδην παντὶ τῷ
 σιτόλῳ κεκοσμημένοι, προσπλεύσαντες τοῖς ἐν τῇ
 Μυκάλῃ βαρβάροις, ναῦν προαπέστειλαν ἔχουσαν
 κήρυκα τὸν μεγαλοφωνότατον τῶν ἐν τῷ στρατοπέ-
 δῳ. Τῷ δὲ προσετέτακτο προσπλεῦσαι τοῖς πολε-
 μίοις, καὶ μεγάλη τῇ φωνῇ κηρύξαι, διότι οἱ Ἕλλη-
 νες, νενικηκότες ἐν Πλαταιαῖς τοὺς Πέρσας, πάρεσι
 νῦν ἐλευθερώσαντες τὰς κατὰ τὴν Ἀσίαν Ἑλληνίδας
 πόλεις. Τοῦτο δ' ἐποίησαν οἱ περὶ τὸν Λεωτυχίδην,
 νομίζοντες τοὺς συστρατεύοντας τοῖς βαρβάροις
 Ἕλληνας ἀποστήσειν Περσῶν, καὶ ταραχὴν ἔσσεσθαι
 πολλὴν ἐν τῇ τῶν βαρβάρων στρατοπεδείᾳ· ὅπερ
 καὶ συνέβη γενέσθαι. Τοῦ γὰρ κήρυκος προσπλεύ-
 σαντος ταῖς νενεώκημέναις ναυσί, καὶ κηρύξαντος
 τὰ προσεταγμένα, συνέβη τοὺς μὲν Πέρσας ἀπὸ

στῆσαι τοῖς Ἕλλησι, τοὺς δ' Ἕλληνας ἀλλήλοις
συντίθεσθαι περὶ στάσεως.

(C. 35.) Postidic, consuato victoriae nuntio, Leotychidas
suos acius exhortatur: Persarum duces, ut militibus stimulos
iniciant, Xerxem iactant cum magna manu iam adventare.

35. Οἱ δ' Ἕλληνες κατασκεψάμενοι τὰ κατ'
αὐτοὺς, ἀπεβίβασαν τὴν δύναμιν. Τῇ δ' ὑστεραίᾳ
παρασκευαζομένων αὐτῶν τὰ πρὸς τὴν παρατάξιν,
προσέτεσε φήμη, ὅτι γενικήκασιν οἱ Ἕλληνες τοὺς
Πέρσας κατὰ τὰς Πλαταιάς. Διόπερ οἱ μὲν περὶ
Λεωτυχίδην ἀθροίσαντες ἐκκλησίαν, τὰ πλήθη
παρεκάλεσαν εἰς τὴν μάχην, τὰ τε ἄλλα προσφρό-
μενοι καὶ τὴν ἐν Πλαταιαῖς νίκην παρωδοῦντες, δι'
ἣν ὑπελάμβανον θρασυτέρους ποιῆσειν τοὺς μέ-
λοντας ἀγωνίζεσθαι. Θαυμαστὸν δὲ ἐγένετο τὸ
ἀποτέλεσμα· κατὰ γὰρ τὴν αὐτὴν ἡμέραν ἐφάνησαν
αἱ παρατάξεις γεγενημέναι, ἥ τε πρὸς τῇ Μυκάλῃ
συντελεσθεῖσα καὶ ἡ κατὰ τὰς Πλαταιάς γενομένη.
Διόπερ ἔδοξαν οἱ περὶ τὸν Λεωτυχίδην οὐπω μὲν
πεπυσμένοι περὶ τῆς νίκης, ἀφ' ἑαυτῶν δὲ πλείστοις
τὴν εὐημερίαν, ἐφάνησαν στρατηγήματος ἕνεκεν
τοῦτο πεποιηκέναι· τὸ γὰρ μέγεθος τοῦ διαστήμα-
τος ἤλεγχεν ἀδυνατοῦσαν τὴν προσαγγελίαν. Οἱ δὲ
τῶν Περσῶν ἡγεμόνες ἀπίστως ἔχοντες τοῖς Ἕλλησι,
τούτους μὲν ἀφώπλισαν, τὰ δὲ ὄπλα τοῖς ἑαυτῶν
φίλοις παρέδωκαν· παρακαλέσαντες δὲ τὰ πλήθη,
καὶ τὸν Ξέρξην αὐτὸν μετὰ πολλῆς δυνάμεως εἰπόν-
τες ἥξειν βοηθόν, ἐποίησαν ἅπαντας εὐθαρσεῖς πρὸς
τὸν κίνδυνον.

(C. 36.) Expedita acie, Graeci primum derisi ob paucitatem a barbaris, mox per Samios et Milesios, ipsis auxilium laturus, temere confusi, denique horum ope, quum obsistere in acie coguntur, Persas profligant, inter fugiendumque interimunt. Xerxes, duplici suorum strage cognita, partem copiarum ad continuandum cum Graecis bellum Sardibus relinquit, cum reliquis ipse trepidus Ecbatana versus proficiscitur.

36. Ἀμφοτέρων δὲ αὐτῶν ἐκταζάντων τὴν στρα-
τιάν, καὶ προσάγοντων ἐπ' ἀλλήλους, οἱ μὲν Πέρσαι
τοὺς πολεμίους ὁρῶντες ὀλίγους ὄντας, κατεφρόνησαν
αὐτῶν, καὶ μετὰ πολλῆς κραυγῆς ἐπεφέροντο. Τῶν
δὲ Σαμίων καὶ Μιλησίων πανδημεὶ προελομένων
βοηθῆσαι τοῖς Ἕλλησι, καὶ μετ' ἀλλήλων κοινῇ
προσάγοντων κατὰ σπουδὴν, ὥς προΐοντες εἰς ὄψιν
ἦλθον τοῖς Ἕλλησιν, οἱ μὲν Ἴωνες ἐνόμιζον εὐθαρ-
σεστέρας ἔσεσθαι τοὺς Ἕλληνας, ἀπέβη δὲ τοὺν αν-
τίον. Δόξαντες γὰρ οἱ περὶ τὸν Λεωτυχίδην τὸν
Ξέρξην ἐκ τῶν Σάρδεων ἐπιέναι μετὰ τῆς δυνάμεως,
ἐφοβήθησαν, καὶ ταραχῆς γενομένης ἐν τῷ στρατο-
πέδῳ, διεφέροντο πρὸς ἀλλήλους. Οἱ μὲν γὰρ
ἔφασαν τὴν ταχίστην δεῖν εἰς τὰς ναῦς ἀπιέναι, οἱ
δὲ μένειν καὶ τεθαρσύνεσθαι παρατάξασθαι. Ἐν
δ' αὐτοῖς τεθρονημένοις ἐπεφάνησαν οἱ Πέρσαι
διεσκεινασμένοι καταπληκτικῶς, καὶ μετὰ βοῆς ἐπι-
φερόμενοι. Οἱ δ' Ἕλληνες οὐδεμίαν ἀνοχὴν ἔχοντες
τοῦ βουλευσασθαι, συνηναγκάσθησαν ὑπομῆναι
τὴν ἔφοδον τῶν βαρβάρων. Καὶ τὸ μὲν πρῶτον
ἀμφοτέρων ἀγωνιζομένων εὐρώσως, ἰσθόροπος ἦν
ἡ μάχη, καὶ συχνοὶ παρ' ἀμφοτέροις ἐπιπτον· τῶν
δὲ Σαμίων καὶ τῶν Μιλησίων ἐπιφανέντων, οἱ μὲν
Ἕλληνες ἐπεφύσθησαν, οἱ βάρβαροι δὲ καταπλά-
γυντες, πρὸς τὴν φυγὴν ὤρμησαν. Πολλοὺ δὲ

γινόμενου φόρου, οἱ μὲν περὶ τὸν Λεωτυχίδην καὶ Ξάνθιππον ἐπικείμενοι τοῖς ἡττημένοις, κατεδίωξαν τοὺς βαρβάρους μέχρι τῆς παρεμβολῆς. Συνεπελάβοντο δὲ τῆς μάχης ἤδη κεκριμένης Αἰολεῖς, καὶ τῶν ἄλλων πολλοὶ τῶν κατὰ τὴν Ἀσίαν· δεινὴ γὰρ τις ἐνέπεσεν ἐπιθυμία ταῖς κατὰ τὴν Ἀσίαν πόλεσι τῆς ἐλευθερίας. Διόπερ σχεδὸν ἅπαρτες οὐθ' ὁμῆρων οὔτε ὄρκων ἐποίησαντο φροντίδα, ἀλλὰ μετὰ τῶν ἄλλων Ἑλλήνων ἀπέκτειναν ἐν τῇ φυγῇ τοὺς βαρβάρους. Τοῦτον δὲ τὸν τρόπον ἡττηθέντων τῶν Περσῶν, ἀνῆρέθησαν αὐτῶν πλείους τῶν τετρακισμυρίων· τῶν δὲ διασωθέντων οἱ μὲν εἰς τὴν στρατοπεδείαν διέφυγον, οἱ δὲ εἰς Σάρδεις ἀπεχώρησαν. Ξέρξης δὲ πυθόμενος τὴν τε περὶ τὰς Πλαταιάς ἦτιαν καὶ τὴν ἐν τῇ Μυκάλῃ τροπὴν τῶν ἰδίων, μέρος μὲν τῆς δυνάμεως ἀπέλιπεν ἐν Σάρδεσιν, ὅπως διαπολεμῇ πρὸς τοὺς Ἕλληνας· αὐτὸς δὲ τεθορυβημένος μετὰ τῆς λοιπῆς στρατιᾶς προῆγεν, ἐπ' Ἐκβατάνων ποιούμενος τὴν πορείαν.

(C. 37.) Iones Acolesque, a Leotycheda et Xanthippo in belli societatem recepti, quum horum suasu ex Asia transferre in Europam sedes parant, Atheniensium auctoritate retrahuntur. Lacedaemonii in Laconiam, Athenienses, capta Sesto dimissisque sociis, Athenas remeant. Haec pugna bellum Persicum finit, per duos annos gestum. Obiter additur, Herodotum usque ad hanc pugnam opus suum perduxisse, et a Romanis Volscos domitos, ac Sp. Cassium, ambitionis reum, capitis damnatum esse.

37. Οἱ δὲ περὶ Λεωτυχίδην καὶ Ξάνθιππον, ἀποπλεύσαντες εἰς Σάμον, τοὺς μὲν Ἰωνας καὶ τοὺς Αἰολεῖς συμμάχους ἐποίησαντο· μετὰ δὲ ταῦτα ἔπειθον αὐτοὺς, ἐκλιπόντας τὴν Ἀσίαν, εἰς τὴν Εὐρώπην μετακισθῆναι· ἐπηγγέλλοντο δὲ τὰ [τε] μηδίσαντα

τῶν ἐθνῶν ἀναστήσαντες, δώσειν ἐκείνοις τὴν χώραν. Καθόλου γὰρ μένοντας αὐτοὺς ἐπὶ τῆς Ἀσίας, τοὺς μὲν πολεμίους ὁμόρους ἔξιν, πολὺ ταῖς δυνάμεσιν ὑπερέχοντας· τοὺς δὲ συμμάχους διαποντίους μὴ δύνασθαι τὰς βοηθείας εὐκαίρους αὐτοῖς ποιήσασθαι. Οἱ δὲ Αἰολεῖς καὶ οἱ Ἴωνες, ἀκούσαντες τῶν ἐπαγγελιῶν, ἔγνωσαν πείθεσθαι τοῖς Ἑλλήσι, καὶ παρεσκευάζοντο πλεῖν μετ' αὐτῶν εἰς τὴν Εὐρώπην. Οἱ δ' Ἀθηναῖοι μετανοήσαντες εἰς τοῦναντίον, πάλιν μένειν συνεβούλευον, λέγοντες ὅτι καὶ μηδεὶς αὐτοῖς τῶν ἄλλων Ἑλλήνων βοηθείη, μόνοι Ἀθηναῖοι συγγενεῖς ὄντες βοηθήσουσιν. Τηλεάμβανον δὲ ὅτι κοινῇ κατοικιοθέντες ὑπὸ τῶν Ἑλλήνων οἱ Ἴωνες, οὐκέτι μητρόπολιν ἡγήσονται τὰς Ἀθήνας. Διόπερ συνέβη μετανοῆσαι τοὺς Ἴωνας, καὶ κρῖναι μένειν ἐπὶ τῆς Ἀσίας. Τοῦτων δὲ πραχθέντων, συνέβη τὴν δύναμιν τῶν Ἑλλήνων σχισθῆναι, καὶ τοὺς μὲν Λακεδαιμονίους εἰς τὴν Λακωνικὴν ἀποπλεῦσαι, τοὺς δὲ Ἀθηναίους μετὰ τῶν Ἰώνων καὶ τῶν ἰησιῶν τῶν ἐπὶ Σηστόν ἀπῆραι. Ξάνθιππος δὲ ὁ στρατηγὸς εὐθύς ἐκ κατάπλου προσβολὰς τῇ πόλει ποιησάμενος, εἶλε Σηστόν, καὶ φρουρὰν ἐγκαταστήσας, τοὺς μὲν συμμάχους ἀπέλυσεν, αὐτὸς δὲ μετὰ τῶν πολιτῶν ἀνέκαμψεν εἰς τὰς Ἀθήνας. Ὁ μὲν οὖν Μηδικὸς ὀνομασθεὶς πόλεμος, γενόμενος διετὴς, τοῦτο ἔσχεν τὸ πέρας. Τῶν δὲ συγγραφέων Ἡρόδοτος, ἀρξάμενος πρὸ τῶν Τρωϊκῶν χρόνων, γέγραφε κοινὰς σχεδὸν τὰς τῆς οἰκουμένης πράξεις ἐν βίβλοις ἑννέα· καταστρέφει δὲ τὴν σύνταξιν εἰς τὴν περὶ Μυκάλην

μάχην τοῖς Ἑλλήσι πρὸς τοὺς Πέρσας, καὶ Σηστοῦ πολιορκίαν. Κατὰ δὲ τὴν Ἰταλίαν Ῥωμαῖοι πρὸς τοὺς Οὐολούσκους πολεμήσαντες, καὶ μάχῃ νικήσαντες, πολλοὺς ἀνείλον. Στόριος δὲ Κάσσιος, ὁ κατὰ τὸν προηγούμενον ἐνιαυτὸν ὑπατεύσας, δόξας ἐπιθέσθαι τυραννίδι, καὶ καταγνωσθεῖς, ἀνῆρεθῆ. Ταῦτα μὲν οὖν ἐπράχθη κατὰ τοῦτον τὸν ἐνιαυτὸν.

(C. 38.) Olymp. LXXV. 3. a. C. 476. Timosthene Archonte, Caesone Fabio et L. Aemilio Mamercio Coss., Siciliam, recuperata pace Gelo pacis artibus legibusque utilissimis, praecipue funerariis, beavit: has suomet ipsius mortui exemplo voluit sanciri, humatus sine sumptibus, postea magnifico monumento condecoratus. Imperium, per septennium gestum, tradidit Hieroni, fratri maximo, qui duodecim prope annos Syracusanis praeiit.

38. Ἐπ' ἀρχοντος δ' Ἀθήνησι Τιμοσθέους ἐν Ῥώμῃ τὴν ὑπατικὴν ἀρχὴν διεδέξαντο Καίσιων Φάβιος καὶ Λεύκιος Αἰμίλιος Μάμερκος. Ἐπὶ δὲ τούτων κατὰ τὴν Σικελίαν πολλή τις εἰρήνη κατεῖχε τὴν νῆσον, τῶν μὲν Καρχηδονίων εἰς τέλος τεταπεινωμένων, τοῦ δὲ Γέλωνος ἐπεικῶς προσεσηκότος τῶν Σικελιωτῶν, καὶ πολλὴν εὐνομίαν τε καὶ πάντων ἐπιτηδείων εὐπορίαν παρεχομένον ταῖς πόλεσι. Τῶν δὲ Συρακουσίων τὰς μὲν πολυτελεῖς ἐκφορὰς νόμῳ καταλελυκότων, καὶ τὰς εἰσθυρίας δαπάνας εἰς τοὺς τελευτῶντας γίνεσθαι περιηρηκότων, ἐγγεγραμμένων δὲ ἐν τῷ νόμῳ εἰργεσθαι παντελῶς τὰς τῶν ἐνταφίων σπουδὰς· ὁ βασιλεὺς Γέλων βουλόμενος τὴν τοῦ δήμου σπουδὴν ἐν ἅπασι διαφυλάττειν, τὸν περὶ τῆς ταφῆς νόμον ἐφ' ἑαυτοῦ βέλαιον ἐτήρησεν. Ἐπὶ γὰρ ἀφώστιάς συνεχόμενος, καὶ τοῦ ἥν ἀπελπίσας, τὴν μὲν βασιλείαν παρέδω-

κεν Ἰέρωνι τῷ πρεσβυτάτῳ τῶν ἀδελφῶν· περὶ δὲ
 τῆς ἑαυτοῦ ταφῆς ἐνετείλατο, διαστελλόμενος ἀκρι-
 βῶς τηρῆσαι τὸ νόμιμον. Διὸ καὶ τελευτήσαντος
 αὐτοῦ τὴν ἐκφορὰν κατὰ τὴν ἐπαγγελίαν αὐτοῦ
 συνετέλεσεν ὁ διαδεξάμενος τὴν βασιλείαν. Ἐτάφη
 δ' αὐτοῦ τὸ σῶμα κατὰ τὸν ἀγρὸν τῆς γυναικός, ἐν
 ταῖς καλουμέναις Ἑννέα Τύρσεσιν, οὗσαι τῷ βάρει
 τῶν ἔργων θανασταῖς. Ὁ δὲ ὄχλος ἐκ τῆς πόλεως
 ἅπας συνηκολούθησεν, ἀπέχοντος τοῦ τόπου στα-
 δίους διακοσίους. Ἐνταῦθα δ' αὐτοῦ ταφέντος, ὁ
 μὲν δῆμος τάφον ἀξιόλογον ἐπιστήσας, ἡρώϊκαῖς
 τιμαῖς ἐτίμησε τὸν Γέλωνα· ὕστερον δὲ τὸ μὲν
 μνημα ἀνείλον Καρχηδόνιοι, στρατεύσαντες ἐπὶ
 Συρακοῦσας, τὰς δὲ τύρσεις Ἀγαθοκλῆς κατέβαλε διὰ
 τὸν φθόρον. Ἀλλ' ὅμως οὔτε Καρχηδόνιοι διὰ τὴν
 ἔχθραν, οὔτε Ἀγαθοκλῆς διὰ τὴν ἰδίαν κακίαν, οὔτε
 ἄλλος οὐδὲ εἰς ἡδυνήθη τοῦ Γέλωνος ἀφελῆσθαι τὴν
 δόξαν. Ἡ γὰρ τῆς ἱστορίας δικαία μαρτυρία τετή-
 ρηκε τὴν περὶ αὐτοῦ φήμην, κηρύσσουσα εἰς ἅπαντα
 τὸν αἰῶνα. Δίκαιον γὰρ ἅμα καὶ συμφέρον ἐστὶ
 τῷ κοινῷ βίῳ, διὰ τῆς ἱστορίας τοὺς μὲν πονηροὺς
 τῶν ἐν ταῖς ἐξουσίαις γεγενημένων βλασφημεῖσθαι,
 τοὺς δὲ εὐεργετικοὺς τυγχάνειν ἀθανάτου μνήμης·
 οὕτω γὰρ μάλιστα συμβήσεται πολλοὺς ἐπὶ τὴν
 κοινὴν εὐεργεσίαν προτρέπεσθαι τῶν μεταγενεστέ-
 ρων. Γέλων μὲν οὖν ἐπταετὴ χρόνον ἐβασίλευσεν·
 Ἰέρων δὲ ὁ ἀδελφὸς αὐτοῦ διαδεξάμενος τὴν ἀρχὴν
 ἐβασίλευσε τῶν Συρακουσίων ἔτη ἑνδεκα καὶ μῆνας
 ὀκτώ.

(C. 39.) Athenienses quam urbis suae muros rescierant, nova exaruit ira Lacedaemoniorum, qui illos cupiebant quam infirmis-
 mos esse, caussamque idoneam nacti propter barbarorum excursio-
 nes aedificantes prohibere conabantur. At Themistoclis astutia,
 qui legatum se cum aliis ad Lacedaemonios mitti, (C. 40.) et per
 cunctationis suae opportunitatem opus urgeri iubet, muri perfecti
 sunt. Inter haec Romani Aequos et Tusculanos bellant, commis-
 soque proelio victores, plurimos hostium caedunt.

39. Κατὰ δὲ τὴν Ἑλλάδα Ἀθηναῖοι μὲν μετὰ
 τὴν ἐν Πλαταιαῖς νίκην μετεκόμισαν ἐκ Τροιζῆνος
 καὶ Σαλαμῖνος τέκνα καὶ γυναῖκας εἰς τὰς Ἀθήνας·
 εὐθὺς δὲ καὶ τὴν πόλιν ἐπεχείρησαν τειχίζειν, καὶ
 τῶν ἄλλων τῶν πρὸς ἀσφάλειαν ἀνηκόντων ἐπιμέ-
 λειαν ἐποιοῦντο. Λακεδαιμόνιοι δ' ὀρῶντες τοὺς
 Ἀθηναίους ἐν ταῖς ναυτικαῖς δυνάμεσι πεποιημένους
 δόξαν μεγάλην, ὑπώπτευσαν αὐτῶν τὴν αὕξησιν,
 καὶ διέγνωσαν κωλύειν τοὺς Ἀθηναίους ἀνοικοδομεῖν
 τὰ τεῖχη. Εὐθὺς οὖν πρέσβεις ἐξέπεμψαν εἰς τὰς
 Ἀθήνας, τοὺς λόγῳ μὲν συμβουλευέσοντας κατὰ τὸ
 παρὸν μὴ τειχίζειν τὴν πόλιν, διὰ τὸ μὴ συμφέρειν
 κοινῇ τοῖς Ἕλλησι· τὸν γὰρ Ξέρξην, εἰ πάλιν παρα-
 γενηθεῖν μετὰ μειζόνων δυνάμεων, ἔξιν ἐτοίμας
 πόλεις τετειχισμένας ἐκτὸς Πελοποννήσου, ἔξ ὧν
 ὀρμώμενον ῥαδίως καταπολεμήσειν τοὺς Ἕλληνας.
 Οὐ πειθομένων δ' αὐτῶν, οἱ πρέσβεις προσιόντες
 τοῖς οἰκοδομοῦσι, προσέταττον ἀφίστασθαι τῶν
 ἔργων τὴν ταχίστην. Ἀπορουμένων δὲ τῶν Ἀθη-
 ναίων ὅ, τι χρὴ πράττειν, Θεμιστοκλῆς, ἀποδοχῆς
 τότε παρ' αὐτοῖς τυγχάνων τῆς μεγίστης, συνεβού-
 λευεν ἔχειν ἡσυχίαν· ἐὰν γὰρ βιάζωνται, ῥαδίως
 τοὺς Λακεδαιμονίους μετὰ τῶν Πελοποννησίων
 στρατεύσαντας κωλύσειν αὐτοὺς τειχίζειν τὴν πόλιν.

Ἐν ἀπορήτοις δὲ τῇ βουλῇ προειπὼν ὥς αὐτὸς μὲν μετὰ τινῶν ἄλλων πορεύσεται πρεσβευτὴς εἰς Λακεδαιμόνα, διδάξων τοὺς Λακεδαιμονίους περὶ τοῦ τειχισμοῦ· τοῖς δὲ ἄρχουσι παρήγγειλεν, ὅταν ἐκ Λακεδαιμόνος ἔλθωσι πρέσβεις εἰς τὰς Ἀθήνας, παρακατέχειν αὐτοὺς, ἕως ἂν αὐτὸς ἐκ τῆς Λακεδαιμόνος ἀνακάμψῃ, ἐν τοσούτῳ δὲ πανδημεὶ τειχίζειν τὴν πόλιν, καὶ τούτῳ τῷ τρόπῳ κρατήσῃν αὐτοὺς ἀπεφαίνεται τῆς προθέσεως.

40. Ῥακουσάντων δὲ τῶν Ἀθηναίων, οἱ μὲν περὶ τὸν Θεμιστοκλέα πρέσβεις προήγαγον εἰς τὴν Σπάρτην· οἱ δὲ Ἀθηναῖοι μετὰ μεγάλης σπουδῆς ὠκοδόμουν τὰ τείχη, οὐτ' οἰκίας οὔτε τάφου φειδόμενοι. Συνελαμβάνοντο δὲ τῶν ἔργων οἱ τε παῖδες καὶ αἱ γυναῖκες, καὶ καθόλου πᾶς ξένος καὶ δοῦλος, οὐδενὸς ἀπολειπομένου τῆς προθυμίας. Παραδόξως δὲ τῶν ἔργων ἄννομένων διὰ τε τὰς πολυχειρίας καὶ τὰς ἀπάντων προθυμίας, ὁ μὲν Θεμιστοκλῆς ἀνακληθεὶς ὑπὸ τῶν ἀρχόντων, καὶ ἐπιτιμηθεὶς περὶ τῆς τειχοποιΐας, ἡρώησατο τὴν οἰκοδομίαν, καὶ παρεκάλει τοὺς ἄρχοντας μὴ πιστεῦειν κεναῖς φήμας, ἀλλ' ἀποστέλλειν πρέσβεις ἀξιόπιστους εἰς τὰς Ἀθήνας· διὰ γὰρ τούτων εἴσεσθαι τὰ λήθεις· καὶ τούτων ἐγγυητὴν ἑαυτὸν παρεδίδου καὶ τοὺς μεθ' ἑαυτοῦ συμπρεσβευτάς. Πεισθέντες δὲ οἱ Λακεδαιμόνιοι τοὺς μὲν περὶ τὸν Θεμιστοκλέα ἐφύλαττον, εἰς δὲ τὰς Ἀθήνας ἀπέστειλαν τοὺς ἐπιφανεστάτους κατασκευομένους περὶ ὧν ἦν χρεία πολυπραγμοῦσαι. Τοῦ δὲ χρόνου διεξελθόντος, οἱ μὲν Ἀθηναῖοι

τὸ τεῖχος ἔφθασαν ἐφ' ἱκανὸν κατεσκευασκότες, τοὺς δὲ τῶν Λακεδαιμονίων πρέσβεις ἐλθόντας εἰς τὰς Ἀθήνας, καὶ μετὰ στάσεων καὶ ἀπειλῶν ἐπιτιμῶντας, παρέδωκαν εἰς φυλακὴν, φήσαντες τότε ἀφήσειν, ὅταν καὶ κεῖνοι τοὺς περὶ Θεμιστοκλέα πρέσβεις ἀπολύσωσι. Τοῦτω δὲ τῷ τρόπῳ καταστρατηγηθέντες οἱ Λάκωνες, ἠναγκάσθησαν ἀπολύσαι τοὺς Ἀθηναίων πρέσβεις, ἵνα τοὺς ἰδίους ἀπολάβωσιν. Ὁ δὲ Θεμιστοκλῆς, τοιούτῳ στρατηγήματι τειχίσας τὴν πατρίδα συντόμως καὶ ἀκινδύνως, μεγάλης ἀποδοχῆς ἔτιχε παρὰ τοῖς πολίταις. Ἀμα δὲ τοῦτοις πραττομένοις, Ῥωμαῖοι πρὸς Αἰκολανούς καὶ τοὺς τὸ Τοῦσκλον κατοικοῦντας ἀνεστήσαντο πόλεμον. Καὶ πρὸς μὲν Αἰκολανούς μάχῃ συνάψαντες ἐνίκησαν, καὶ πολλοὺς τῶν πολεμίων εἶλον· μετὰ δὲ ταῦτα τὸ Τοῦσκλον ἐξεπολιόρκησαν, καὶ τὴν τῶν Αἰκολανῶν πόλιν ἐχειρώσαντο.

(C 41.) Olymp. I. XXV. 4. a. C. 475. Adimanto Archonte, Coss. M. Fabio Vibulano et Valerio Publico Themistocles, cuius maxima apud omnes auctoritas erat, ut maris imperium patriae vindicaret, socios ipsi quam plurimos iungeret. Lacedaemoniosque arceret, praeter Phalereum portum, qui angustior erat, Piraceum construere suavit.

41. Τοῦ δ' ἐνιαυσίου χρόνου διεληλυθότος, Ἀθήνησι μὲν ἦν ἄρχων Ἀδεύμαντος, ἐν Ῥώμῃ δὲ κατεσιτάθησαν ὕπατοι Μάρκος Φάβιος Σιλβανὸς καὶ Λεύκιος Οὐαλέριος Ποῦπλιος. Ἐπὶ δὲ τούτων Θεμιστοκλῆς διὰ τὴν στρατηγίαν καὶ ἀγχινοῖσαν ἀποδοχῆς ἔτιχεν, οὐ μόνον παρὰ τοῖς πολίταις, ἀλλὰ καὶ παρὰ πᾶσι τοῖς Ἑλλήσι. Διὸ καὶ μετεωριζόμενος ἐπὶ τῇ δόξῃ, πολὺ μείζουσιν ἄλλαις ἐπιβολαῖς ἐχρή-

ᾧσατο, πρὸς αὐξήσιν ἡγομονίας ἀνηκούσαις τῇ πα-
 τρίδι. Τοῦ γὰρ καλουμένου Πειραιέως οὐκ ὄντος
 λιμένος κατ' ἐκείνους τοὺς χρόνους, ἀλλ' ἐπιγεῖω χρω-
 μένων τῶν Ἀθηναίων τῷ προσαγορευομένῳ Φαλη-
 ρικῷ, μικρῷ παντελῶς ὄντι, ἐπενόησε τὸν Πειραιᾶ
 κατασκευάζειν λιμένα, μικρᾶς μὲν προσδεόμενον κα-
 τασκευῆς, δυνάμενον δὲ γενέσθαι κάλλιστον καὶ μέ-
 γιστον λιμένα τῶν κατὰ τὴν Ἑλλάδα. Ἰλπίσεν οὖν
 τούτου προσγενομένου τοῖς Ἀθηναίοις δυνήσεσθαι
 τὴν πόλιν ἀντιποιήσασθαι τῆς κατὰ θάλατταν ἡγε-
 μονίας. Τριήρεις γὰρ τότε πλείστας ἐκέκτηντο, καὶ
 διὰ συνέχειαν τῶν ναυμαχιῶν ἐμπειρίαν καὶ δόξαν
 μεγάλην τῶν ναυτικῶν ἀγώνων περιεπεποίηντο. Πρὸς
 δὲ τούτοις τοὺς μὲν Ἴωνας ὑπελάμβανε διὰ τὴν συγ-
 γένειαν ἰδίους ἔξειν, τοὺς δὲ ἄλλους τοὺς κατὰ τὴν
 Ἀσίαν Ἕλληνας δι' ἐκείνους ἐλευθερώσειν, ἀποκλι-
 νεῖν τε ταῖς εὐνοίαις πρὸς τοὺς Ἀθηναίους διὰ τὴν
 εὐεργεσίαν· τοὺς τε νησιώτας ἅπαντας κατατεπλη-
 γμένους τὸ μέγεθος τῆς ναυτικῆς δυνάμεως, ἐτοίμως
 ταχθῆσθαι μετὰ τῶν δυναμένων καὶ βλάβειν καὶ
 ὠφελεῖν τὰ μέγιστα· τοὺς τε Λακεδαιμονίους ἑώρα
 περὶ μὲν τὰς πεζικὰς δυνάμεις εὖ κατεσκευασμένους,
 πρὸς δὲ τοὺς ἐν ταῖς ναυσὶν ἀγῶνας ἀφνεστάτους.

(C. 42.) Designatis duumviris, Aristidi et Xanthippo, quod
 divulgari nollet, consilium aperit: qui quum laudassent hominis
 prudentiam, posthac etiam senatui probatam: tandem illi, seisciente
 populo, quicquid videretur suscipiendi potestas facta est.

42. Ταῦτ' οὖν διαλογισάμενος, ἐκρίνε φανεροῦς
 μὲν τὴν ἐπιβολὴν μὴ λέγειν, ἀκριβοῦς γινώσκων τοὺς
 Λακεδαιμονίους κωλύοντας· ἐν ἐκκλησίᾳ δὲ διαλε-

χθεις τοῖς πολίταις, ὅτι μεγάλων πραγμάτων καὶ
 συμφερόντων τῇ πόλει βούλεται γενέσθαι σύμβου-
 λός τε καὶ εἰσηγητής, ταῦτα δὲ φανερώς μὲν λέγειν
 μὴ συμφέρειν, δι' ὀλίγων δὲ ἀνδρῶν ἐπιτελεῖν προ-
 ἤκειν· διόπερ ἤξιον τὸν δῆμον δύο ἀνδρας προχει-
 ρισάμενον, οἷς ἂν μάλιστα πιστεῦσῃ, τοῦτοις ἐπιτρέ-
 πειν περὶ τοῦ πράγματος. Πεισθέντος δὲ τοῦ πλή-
 θους, ὁ δῆμος εἴλετο δύο ἀνδρας, Ἀριστείδην καὶ
 Ξάνθιππον, οὐ μόνον κατ' ἀρετὴν προκρίνας αὐτούς,
 ἀλλὰ καὶ πρὸς τὸν Θεμιστοκλέα τούτους ὄρων ἀμιλ-
 λωμένους περὶ δόξης καὶ πρωτείων, καὶ διὰ τοῦτο
 ἄλλοτρίως ἔχοντας πρὸς αὐτόν. Οὗτοι δὲ κατ' ἰδίαν
 ἀκούσαντες τοῦ Θεμιστοκλέους τὴν ἐπιβολήν, ἐδή-
 λωσαν τῷ δήμῳ, διότι καὶ μεγάλα καὶ συμφέροντα
 τῇ πόλει καὶ δυνατὰ καθέστηκενὰ λεγόμενα ὑπὸ
 τοῦ Θεμιστοκλέους. Τοῦ δὲ δήμου θαυμάσαντος
 ἅμα τὸν ἀνδρα, καὶ ὑποπτεύσαντος, μήποτε τυραν-
 νίδα τινὰ κατασκευασόμενος ἑαυτῷ τηλικαύταις καὶ
 τοιαύταις ἐπιβολαῖς ἐγχειρῇ, φανερώς αὐτὸν ἐκέλευον
 ἀποφαίνεσθαι τὰ δεδογμένα. Ὁ δὲ πάλιν ἔφησε μὴ
 συμφέρειν τῷ δήμῳ φανερώς δηλοῦσθαι περὶ τῶν
 ἐπινοηθέντων. Πολλῷ δὲ μᾶλλον θαυμάσαντος τοῦ
 δήμου τὴν δεινότητα καὶ μεγαλοφροσύνην τῶν ἀνδρῶν,
 ἐκέλευον ἐν ἀπορρήτοις εἰπεῖν τῇ βουλῇ τὰ δεδο-
 γμένα· καὶ αὕτη κρίνη τὰ δυνατὰ λέγειν καὶ συμ-
 φέροντα, τότε, ὥς ἂν συμβουλευσῃ, πρὸς τὸ τέλος
 ἄξιν αὐτοῦ τὴν ἐπιβολήν. Διόπερ τῆς βουλῆς πνυ-
 θομένης κατὰ μέρος, καὶ κρίσεως λέγειν αὐτὸν τὰ
 συμφέροντα τῇ πόλει καὶ δυνατὰ, τὸ λοιπόν, ἤδη

συγχωρήσαντος τοῦ δήμου μετὰ τῆς βουλῆς, ἔλαβον τὴν ἐξουσίαν πράττειν ὃ, τι βούλεται. Ἐκαστος δ' ἐκ τῆς ἐκκλησίας ἐχωρίζετο, θαυμάζων μὲν τὴν ἀρετὴν τῶν ἀνδρῶν, μετέωρος δ' ὧν καὶ καραδοκῶν τὸ τέλος τῆς ἐπιβολῆς.

(C. 43.) Callide igitur cavit, ne Lacedaemonii coeptum praepararent, portuque celeriter absoluto, etiam alia ad potentiam in mari amplificandam stabiliendamque sapienter instituit.

43. Ὁ δὲ Θεμιστοκλῆς λαβὼν τὴν ἐξουσίαν τοῦ πράττειν, καὶ πᾶσαν ὑπουργίαν ἔχων ἐτοίμην τοῖς ἐγχειρουμένοις, πάλιν ἐπενόησε καταστρατηγῆσαι τοὺς Λακεδαιμονίους· ἥδει γὰρ ἀκριβῶς, ὅτι καὶ θάπερ ἐπὶ τοῦ τῆς πόλεως τειχισμοῦ διεκώλυσαν οἱ Λακεδαιμόνιοι, τὸν αὐτὸν τρόπον ἐπὶ τῆς κατασκευῆς τοῦ λιμένος ἐγχειρήσουσι διακόπτειν τῶν Ἀθηναίων τὰς ἐπιβολὰς. Ἔδοξεν οὖν αὐτῷ πρὸς μὲν τοὺς Λακεδαιμονίους πρέσβεις ἀποστεῖλαι τοὺς διδάζοντας, συμφέρειν τοῖς κοινοῖς τῆς Ἑλλάδος πραγμασίην ἔχειν ἀξιόχρεων λιμένα πρὸς τὴν ἀπὸ τῶν Περσῶν ἐσομένην στρατείαν. Διὰ δὲ τούτου τοῦ τρόπου Σπαρτιάτας ἀμβλυτέρους ποιήσας πρὸς τὸ κωλύειν, αὐτὰς εἶχετο τῶν ἔργων· καὶ τῶν πάντων συμφιλοτιμουμένων, ταχέως συνέβη γενέσθαι καὶ παραδόξως κατασκευασθῆναι τὸν λιμένα. Ἐπεισθε δὲ τὸν δῆμον καθ' ἕκαστον ἐνιαυτὸν πρὸς ταῖς ὑπαρχούσαις ναυσὶν εἴκοσι τριήρεις προσκατασκευάζειν, καὶ τοὺς μετοίκους καὶ τοὺς τεχνίτας ἀτελεῖς ποιεῖσθαι, ὅπως ὄχλος πολὺς πανταχόθεν εἰς τὴν πόλιν κατέλθῃ, καὶ πλείους τέχνας κατασκευάσωσιν εὐχερῶς.

ἀμφοτέρω γὰρ ταῦτα χρησιμώτατα πρὸς ναυτικῶν
δυνάμεων κατασκευὰς ὑπάρχειν ἔκρινεν. Οἱ μὲν οὖν
Ἀθηναῖοι περὶ ταῦτα ἡσχολοῦντο.

(C. 44.) Interea Pausanias ab Lacedaemoniis cum classe in Cy-
prum insulam et Hellespontum mittitur, ut liberet Graecas civita-
tes, Persarum praesidiis adhuc occupatas. Qui captus praemiorum
regiaeque filiae spe, machinante Artabazo, proditiōnis consilia fo-
vet moresque patrios ita mutat, ut et caeterae gentes de importu-
nitate hominis querantur, et Peloponnesii, in patriam reversi, mis-
sis Spartam legatis eum accusent.

44. Λακεδαιμόνιοι δὲ Πάυσανίαν τὸν ἐν Πλα-
ταιαῖς στρατηγήσαντα καταστήσαντες ναύαρχον,
προξέταξαν ἐλευθεροῦν τὰς Ἑλληνίδας πόλεις, ὅσαι
βαρβαρικαῖς φυλακαῖς διέμενον ἔτι φρουροῦμεναι.
Οὗτος δὲ πεντήκοντα μὲν τριήρεις ἐκ Πελοποννήσου
λαβὼν, τριάκοντα δὲ παρ' Ἀθηναίων μεταπεμφάμε-
νος, ὧν Ἀριστείδης ἡγεῖτο, πρῶτον μὲν εἰς τὴν Κῦ-
προν ἔπλευσε, καὶ τῶν πόλεων τὰς ἔτι φρουρὰς ἐχού-
σας Περσικὰς ἠλευθέρωσε· μετὰ δὲ ταῦτα πλεύσας
ἐπὶ τὸν Ἑλλήσποντον, Βυζάντιον μὲν ὑπὸ Περσῶν
κρατοῦμενον ἐχειρώσατο, καὶ τῶν ἄλλων βαρβάρων
οὓς μὲν ἀνείλεν, οὓς δ' ἐκβαλὼν, ἠλευθέρωσε τὴν πό-
λιν· πολλοὺς δ' ἐν αὐτῇ Περσῶν ἀξιολόγους ζωογρά-
φους ἀνδρας, παρεδωκεν εἰς φυλακὴν Γογγύλῳ τῷ Ἐρε-
τριεῖ, τῷ μὲν λόγῳ πρὸς τιμωρίαν τηρήσουσι, τῷ δ'
ἔργῳ διασωσονται πρὸς Ξέρξην. Συτετέθειτο γὰρ δι'
ἀπορρήτων φιλιᾶν πρὸς τὸν βασιλέα, καὶ τὴν θυγα-
τέρα τοῦ Ξέρξου γαμεῖν ἔμελλεν, ἵνα προδῶ τοὺς
Ἕλληνας. Ἦν δ' ὁ ταῦτα πραττόμενος Ἀρτιάβαζος
στρατηγός, καὶ χρημάτων πλῆθος ἐχορήγει λάθρα
τῷ Πάυσανίᾳ, πρὸς τὸ διὰ τούτων φθεῖρειν τοὺς

εὐθέτους τῶν Ἑλλήνων. Ἐγένετο δὲ καταφανής, καὶ τιμωρίας ἔτιχε τῷδὲ τινι τρόπῳ. Ζηλώσαντος αὐτοῦ τὴν Περσικὴν τρυφήν, καὶ τυραννικῶς προσφερομένου τοῖς ὑποτεταγμένοις, χαλεπῶς ἔφερον ἅπαντες, μάλιστα δὲ οἱ τεταγμένοι τῶν Ἑλλήνων ἐπὶ τινος ἡγεμονίας. Διόπερ τῶν κατὰ τὴν στρατιὰν καὶ κατὰ ἔθνη καὶ κατὰ πόλεις ἀλλήλοις ὀμιλοῦντων, καὶ τοῦ Πανυσανίου τῆς βαρύτητος καταλαλοῦντων, Πελοποννήσιοι μὲν καταλιπόντες αὐτόν, εἰς Πελοπόννησον κατέπλευσαν, καὶ πρέσβεις ἀποστείλαντες, κατηγόρουν τοῦ Πανυσανίου. Ἀριστείδης δὲ ὁ Ἀθηναῖος, τῷ καιρῷ χρώμενος, ἐμφανῶς ἐν ταῖς κοινολογίαις ἀνελάμβανε τὰς πόλεις, καὶ διὰ τῆς ὀμιλίας προσαγόμενος, ἰδίας ἐποίησε τοῖς Ἀθηναίοις· ἔτι δὲ μᾶλλον συνήργησε καὶ τὸ αὐτόματον τοῖς Ἀθηναίοις διὰ ταύτας τὰς αἰτίας.

(C. 45.) Detecta per interceptam epistolam proditiōne, quum praeterca gravitati Lacedaemoniorum se ipse in fano Neptuni Taurico indicasset, Ephorum insidias metuens, in aedem Minervae, quae Chalcioecus vocatur, confugit. Obstructis aedis valvis, proditor periit, post, dei Delphici responso, in eodem templo stantibus aeneis ornatus.

45. Πανσανίας ἦν συντεθειμένος, ὥστε τοὺς τὰς ἐπιστολὰς παρ' αὐτοῦ κομίζοντας πρὸς τὸν βασιλέα μὴ ἀνακάμπτειν, μηδὲ γίνεσθαι μηνυτὰς τῶν ἀπορρήτων. Δι' ἣν αἰτίαν ἀναιρεομένων αὐτῶν ὑπὸ τῶν ἀπολαμβανόντων τὰς ἐπιστολὰς, συνέβαινε μὴ δένα διασωῆσθαι. Ἄ δὴ συλλογιζάμενός τις τῶν βιβλιαφόρων, ἀνέωξε τὰς ἐπιστολὰς· καὶ γνοὺς ἀληθὲς ὅν τὸ περὶ τὴν ἀναίρεσιν τῶν κομιζόντων τὰ χροῖματα, ἀνέδωκε τοῖς ἐφόροις τὰς ἐπιστολὰς. Τούτων

δὲ ἀπιστούντων, διὰ τὸ ἀνερωγμένους αὐτοῖς τὰς ἐπι-
 στολάς ἀναδεδόσθαι, καὶ πίστιν ἐτέραν βεβαιωτέραν
 ἐπιζητούντων, ἐπηγγείλατο παραδῶσιν αὐτὸν ὁμο-
 λογοῦντα. Πορευθεὶς οὖν ἐπὶ Ταίναρον, καὶ κα-
 θεζόμενος ἐπὶ τοῦ Ποσειδῶνος ἱερῷ, διπλῆν σκη-
 νήν περιβάλετο· καὶ τοὺς μὲν ἐφόρους καὶ τῶν ἄλ-
 λων Σπαρτιατῶν τινὰς κατέκρυψε· τοῦ δὲ Πausανίου
 παραγενομένου πρὸς αὐτόν, καὶ πυνθανομένου τὴν
 αἰτίαν τῆς ἱκετείας, ἐμέμψατο αὐτῷ, καθόσον εἰς τὴν
 ἐπιστολὴν ἐνέγραψε τὸν κατ' αὐτοῦ θάνατον. Τοῦ
 δὲ Πausανίου φήσαντος μεταμελεῖσθαι, καὶ συγ-
 γνώμην αἰτουμένου τοῖς ἀγνοηθεῖσιν, ἔτι δὲ δεη-
 θέντος ὅπως συγκρύψῃ, καὶ δωρεὰς μεγάλας ὑπι-
 σχνομένου, αὐτοὶ μὲν διελύθησαν· οἱ δ' ἐφόροι καὶ
 οἱ μετ' αὐτῶν ἀκριβῶς μαθόντες τὰληθές, τότε μὲν
 ἡσυχίαν εἶχον, ὕστερον δὲ τῶν Λακεδαιμονίων τοῖς
 ἐφόροις συλλαμβανόντων, προαισθόμενος ἔφθασε,
 καὶ προσέφυγεν εἰς τὸ ἱερὸν τὸ τῆς Ἀθηνᾶς τῆς Χαλ-
 κιοίκου. Ἀπορουμένων δὲ τῶν Λακεδαιμονίων εἰ τι-
 μωρήσονται τὸν ἱκέτην, λέγεται τὴν μητέρα τοῦ
 Πausανίου καταντήσασαν εἰς τὸ ἱερὸν, ἄλλο μὲν
 μηδὲν μῆτε εἰπεῖν μῆτε προῦναι τι, πλὴν θοὸν δὲ βα-
 σιάσασαν, ἀναθεῖναι κατὰ τὴν εἰς τὸ ἱερὸν εἴσοδον,
 καὶ τοῦτο πράξασαν ἐπανελθεῖν εἰς τὴν ἰδίαν οἰκίαν.
 Τοὺς δὲ Λακεδαιμονίους τῇ τῆς μητρὸς κρίσει συνα-
 κολουθήσαντας, ἐνοικοδομῆσαι τὴν εἴσοδον, καὶ τοῦτω
 τῷ τρόπῳ συναναγκάσαι τὸν Πausανίαν λιμῷ κατα-
 στρέφειν τὸν βίον. Τὸ μὲν οὖν σῶμα τοῦ τελευτή-
 σατος συνεχωρήθη τοῖς προσήκουσι καταχῶσαι· τὸ

δὲ δαιμόνιον τῆς τῶν ἱκετῶν σωτηρίας καταλυθείσης ἐπεσήμηνε. Τῶν γὰρ Λακεδαιμονίων περὶ τινῶν ἄλλων ἐν Δελφοῖς χρηστηριαζομένων, ὃ θεὸς ἔδωκε χρησμόν, κελύων ἀποκαταστήσαι τῇ θεῇ τὸν ἱκέτην. Διόπερ οἱ Σπαρτιῶται τὴν μαντείαν ἀδύνατον νομίζοντες εἶναι, ἠπόρουν ἐφ' ἱκανὸν χρόνον, οὐ δύναμενοι ποιῆσαι τὸ προστατιόμενον ὑπὸ τοῦ θεοῦ. ὅμως δ' ἐκ τῶν ἐνδεχομένων βουλευσάμενοι, κατέσκειυσαν εἰκόνας δύο τοῦ Πανσανίου χαλκῆς, καὶ ἀνέθηκαν εἰς τὸ ἱερόν τῆς Ἀθηνᾶς.

(C. 46.) Quo iustius vituperatur Pausaniae varietas, qui magnam belli gloriam scelerata vita et turpi morte maculavit: ceteriorem meretur laudem Aristidis in imperando solertia et humanitas, qua omnium Graecorum animos sibi devinxit. Unde imperium maris, quod ille flagitio perdidit, hic virtute comparavit.

46. Ἡμεῖς δὲ παρ' ὅλην τὴν ἱστορίαν εἰσθόας τῶν ἀγαθῶν ἀνδρῶν διὰ τῶν ἐπιλεγομένων ἐπαίνοις αἰξέειν τὴν δόξαν, τοῖς δὲ φαύλοις ἐπὶ τῆς τελευταίας ἐπιφθέγγεσθαι τὰς ἀρμοζούσας βλασφημίας, οὐκ ἐάσομεν τὴν Πανσανίου κακίαν καὶ προδοσίαν ἀκινήτοισιν. Τίς γὰρ οὐκ ἂν θαυμάσειε τοῦτου τὴν ἄνοιαν, ὃς εὐεργέτης γενόμενος τῆς Ἑλλάδος, καὶ νικήσας τὴν ἐν Πλαταιαῖς μάχην, καὶ πολλὰς ἐπαινούμενας πράξεις ἐπιτελεσάμενος, οὐχ ὅπως τὸ παρὸν ἀξίωμα διεφύλαξεν, ἀλλ' ἀγαπήσας τῶν Περσῶν τὸν πλοῦτον καὶ τὴν τρυφήν, ἅπασαν τὴν προϋπάρχουσαν εὐδοξίαν κατήσχυνεν. Ἐπαρθεὶς γὰρ ταῖς εὐτυχίαις, τὴν μὲν Λακωνικὴν ἀγωγὴν ἐστόγησε, τὴν δὲ τῶν Περσῶν ἀκολασίαν καὶ τρυφήν ἐμιμήσατο, ὃν ἥκιστα ἐχρῆν ζηλῶσαι τὰ τῶν βαρβάρων ἐπιτη-

δεύματα. Οὐ γὰρ ἐτέρων πεπυσμένος, ἀλλ' αὐτὸς ἔργῳ πείραν εἰληφὼς ἐγίνωσκεν, ὅπως τῆς τῶν Περσῶν τροφῆς ἢ πάτριος δίαιτα πρὸς ἀρετὴν διέφερεν. Ἀλλὰ γὰρ αὐτὸς μὲν διὰ τὴν ἰδίαν κακίαν, οὐ μόνον τῆς ἀξίας ἔτυχε τιμωρίας, ἀλλὰ καὶ τοῖς πολίταις αἴτιος κατέστη τοῦ τὴν κατὰ θάλατταν ἡγεμονίαν ἀποβαλεῖν. Ἐκ παραθέσεως γὰρ ἡ Ἀριστείδου στρατηγία παρὰ τοῖς συμμάχοις θεωρουμένη, καὶ διὰ τὴν εἰς τοὺς ὑποτιταγμένους ὁμιλίαν καὶ τὰς ἀρετάς, ἐποίησε πάντας ὥσπερ ἀπὸ μιᾶς ὁρμῆς ἀποκλίνει πρὸς τοὺς Ἀθηναίους. Διὸ καὶ τοῖς μὲν ἐκ τῆς Σπάρτης πεμπομένοις ἡγεμόσιν οὐκέτι προσεῖχον, Ἀριστείδην δὲ θαυμάζοντες, καὶ πάντα προθύμως ὑπακούοντες, ἐποίησαν χωρὶς κινδύνου παραλαβεῖν τὴν κατὰ θάλατταν ἀρχήν.

(C. 47.) Et commune Aristides aerarium in Delo constituit, rationibusque stipendiariis praefectus, suum cuique censum tam exacte tribuit, ut propter summum iustitiae studium Iusti cognomen referret.

47. Εὐθὺς οὖν ὁ μὲν Ἀριστείδης συνεβούλευε τοῖς συμμάχοις ἅπασιν κοινὴν ἄγουσι σύνοδον, ἀποδεῖξαι τὴν Ἀῆλον κοινὸν ταμιεῖον, καὶ τὰ χρήματα τὰ συναγόμενα εἰς ταύτην κατατίθεσθαι. πρὸς δὲ τὸν ἀπὸ τῶν Περσῶν ὑποπιεζόμενον πόλεμον τάξαι φόρον τὰς πόλεις πάσαις κατὰ δύναμιν, ὥστε γίνεσθαι τὸ πᾶν ἄθροισμα ταλάντων πεντακοσίων καὶ ἐξήκοντα. Ταχθεὶς δὲ ἐπὶ τὴν διάταξιν τῶν φόρων, οὕτως ἀκριβῶς καὶ δικαίως τὸν διαμερισμὸν ἐποίησεν, ὥστε πάσας τὰς πόλεις εὐδοκῆσαι. Διὸ καὶ δοκῶν ἐν τι τῶν ἀδυνάτων ἔργων συντετελεῆναι, μεγί-

στην ἐπὶ δικαιοσύνη δόξαν ἐκτήσατο, καὶ διὰ τὴν
ὑπερβολὴν τῆς δικαιοσύνης δίκαιος ἐπανομασθή.
Τῷ ἑνὰ δὲ καὶ τὸν αὐτὸν καιρὸν ἡ μὲν τοῦ Πανσα-
νίου κακία τῆς κατὰ θάλατταν ἡγεμονίας ἐστέρησε
τοὺς πολίτας, ἡ Ἀριστείδου δὲ κατὰ πᾶν ἀρετὴ τὰς
Ἀθήνας τὴν οὐκ οὔσαν στρατηγίαν ἐποίησε κησα-
σθαι. Ταῦτα μὲν οὖν ἐπράχθη κατὰ τοῦτον τὸν
ἐνιαυτόν.

(C. 48.) Olymp. LXXVI, 1. a. C. 474. Archonte Phaedone, Coss. Caesone Fabio et Sp. Furio Medullino Leotychidas, Spartanorum rex, anno regni 22 obiit: successit Archidamus, 42 annos imperans: mortuus et Anaxilaus, Rhegit et Zancles per 18 annos tyrannus. Huius filius tutor constitutus Micythus, dominium suscepit. Sed inter Hieronem et Polyzelum fratrem magnae sunt ortae inimicitiae: hic, belli imperio detrectato, quum ad Theronem, Agrigenti R., profugisset, Hiero expugnare utramque adortus est; mox Theronis studio, in quem perfide agere noluerat, fratri reconciliatus.

48. Ἐπ' ἄρχοντος δ' Ἀθήνησι Φαίδωνος Ὀλυμ-
πιάς μὲν ἦχθη ἕκτη πρὸς ταῖς ἐβδομήκοντα, καθ'
ἣν ἐνίκα στάδιον Σκομάνδριος Μιτυληναῖος· ἐν
Ῥώμῃ δ' ὑπῆρχον ὑπατοὶ Καίων Φάβιος καὶ Σπό-
ριος Φούριος Μενέλλαιος. Ἐπὶ δὲ τούτων Λεωτυ-
χίδης ὁ τῶν Λακεδαιμονίων βασιλεὺς ἐτελεύτησεν,
ἄρξας ἔτη εἴκοσι καὶ δύο· τὴν δὲ ἀρχὴν διαδεξάμε-
νος Ἀρχίδαμος ἐβασίλευσεν ἔτη τεσσαράκοντα καὶ
δύο. Ἐτελεύτησε δὲ καὶ Ἀναξίλλας ὁ Πηγίου καὶ
Ζάγκλης τύραννος, δυναστεύσας ἔτη δεκαοκτώ. Τὴν
δὲ τυραννίδα διεδέξατο Μίκυθος πιστευθεὶς, ὥστε
ἀποδοῦναι τοῖς τέκνοις τοῦ τελευτήσαντος, οὔσι
νέοις τὴν ἡλικίαν. Ἰέρων δὲ ὁ βασιλεὺς τῶν Συρα-
κουσίων μετὰ τὴν τοῦ Γέλωνος τελευτὴν, τὸν μὲν

ἀδελφὸν Πολυζήλον ὁρῶν εὐδοκимоῦντα παρὰ τοῖς Συρακουσίοις, καὶ νομίζων αὐτὸν ἔφεδρον ὑπάρχειν τῆς βασιλείας, ἔσπευδεν ἐκποδὼν ποιήσασθαι· αὐτὸς δὲ ξενολογῶν καὶ περὶ αὐτὸν σύστημα ξένων παρασκευάζων, ὑπελάμβανε ἀσφαλῶς καθέξειν τὴν βασιλείαν. Διὸ καὶ Συβαριτῶν πολιορκουμένων ὑπὸ Κροτωνιατῶν, καὶ δεομένων βοηθῆσαι, στρατιώτας πολλοὺς κατέγραψεν εἰς τὴν στρατείαν, ἣν παρεδίδου Πολυζήλῳ τᾶδελφῷ, νομίζων αὐτὸν ὑπὸ τῶν Κροτωνιατῶν ἀναιρεθῆσεσθαι. Τοῦ δὲ Πολυζήλου πρὸς τὴν στρατείαν οὐχ ὑπακούσαντος διὰ τὴν ῥηθεῖσαν ὑποψίαν, δι' ὁρῆς εἶχε τὸν ἀδελφόν· καὶ φυγόντα πρὸς Θήρωνα τὸν Ἀκραγαντίνων τύραννον καταπολεμῆσαι τοῦτον παρεσκευάζετο. Μετὰ δὲ ταῦτα Θρασυδαίου τοῦ Θήρωνος ἐπιστατοῦντος τῆς τῶν Ἱμεραίων πόλεως βαρύτερον τοῦ καθήκοντος, συνέβη τοὺς Ἱμεραίους ἀπαλλοτριωθῆναι παντελῶς ἀπ' αὐτοῦ. Πρὸς μὲν οὖν τὸν πατέρα πορεύεσθαι τε καὶ κατηγορεῖν ἀπεδοκίμαζον, νομίζοντες οὐχ ἔξειν ἴσον ἀκουστήν· πρὸς δὲ τὸν Ἱέρωνα πρέσβεις ἀπέστειλαν κατηγοροῦντας τοῦ Θρασυδαίου, καὶ ἐπαγγελλομένους τὴν τε πόλιν ἐκείνῳ παραδώσειν καὶ συνεπιθήσεσθαι τοῖς περὶ τὸν Θήρωνα. Ὁ δὲ Ἱέρων κρίνας εἰρηνικῶς διαλύσασθαι πρὸς τὸν Θήρωνα, προὔδωκε τοὺς Ἱμεραίους, καὶ τὰ βεβουλευμένα λαθραίως ἐμήνυσεν. Διόπερ Θήρων ἐξετάσας τὰ κατὰ τὴν βουλήν, καὶ τὴν μὲνυσιν ἀληθινὴν εὐρίσκων, πρὸς μὲν τὸν Ἱέρωνα διελύσατο, καὶ τὸν Πολυζήλον εἰς τὴν προϋπάρχουσαν εὐνοίαν ἀπεκα-

τέστησεν· τῶν δὲ Ἱμεραίων τοὺς ἐναντίους πολλοὺς ὄντας συλλαβὼν ἀποσφάζει.

(C. 49.) Catanaeos et Naxios Leontium migrare Hiero iubet, receptis e Peloponneso et Syracusis colonis. Catanam, agris et incolis auctam, novo nomine Aetnam appellat. Himera a Theronē traducti sunt Diores: denique excisa urbs a Carthaginiensibus.

49. Ἱερῶν δὲ τοὺς τε Ναξίους καὶ τοὺς Καταναίους ἐκ τῶν πόλεων ἀναστήσας, ἰδίους οἰκήτορας ἀπέστειλεν, ἐκ μὲν Πελοποννήσου πεντακισχιλίους ἀθροίσας, ἐκ δὲ Συρακοῦσιν ἄλλους τοσοῦτους προσθεῖς· καὶ τὴν μὲν Καταίην μετωνόμασεν Αἴτην, τὴν δὲ χώραν οὐ μόνον τὴν Καταναίαν, ἀλλὰ καὶ πολλὴν τῆς ὁμοῦρου προσθεῖς κατεκληροῦχησε, μυριάσις πληρώσας οἰκήτορας. Τοῦτο δ' ἔπραξε σπεύδων ἅμα μὲν ἔχειν βοήθειαν εἰοίμην ἀξιόλογον πρὸς πᾶς ἐπιούσας χρείας, ἅμα δὲ καὶ ἐκ τῆς γενομένης μυριάνδρου πόλεως τιμὰς ἔχειν ἡρωϊκάς. Τοὺς δὲ Ναξίους καὶ τοὺς Καταναίους ἐκ τῶν πατρίδων ἀνασταθέντας μετόικισεν εἰς τοὺς Λεοντίους, καὶ μετὰ τῶν ἐγχωρίων προσέταξε κατοικεῖν τὴν πόλιν. Θήρων δὲ, μετὰ τὴν Ἱμεραίων σφαγὴν ὄρων τὴν πόλιν οἰκητόρων δεομένην, συνήλκισεν εἰς ταύτην τοὺς τε Λιβαίους καὶ τῶν ἄλλων τοὺς βουλομένους ἐπολιτογραφῆσαι. Οὗτοι μὲν οὖν μετ' ἀλλήλων καλῶς πολιτευόμενοι διετέλεσαν ἔτη πεντήκοντα καὶ ὀκτώ· τότε δὲ τῆς πόλεως ὑπὸ Κυρρηθονίων χειρωθείσης καὶ κατασκαφείσης, διέμεινεν ἀοίκητος μέχρι τῶν καθ' ἡμᾶς καιρῶν.

(C. 50.) Olymp. LXXVI, 2. a. C. 473. Dromoelide Arch. M. Fabio et Cn. Manlio Cons., Lacedaemonii invidentes Atheniensibus maris imperium, indignanterque eadem temp. claudam esse fa-

clam, illis bellum inferre moliantur: a quo consilio eos abstrahit
Hecotmaridae prudentia. Athenienses a belli apparatu ad augen-
das urbis suae opes omne studium transferunt.

50. Ἐπ' ἀρχοντος δ' Ἀθήνησι Δρομοκλείδου,
Ῥωμαῖοι μὲν κατέστησαν ὑπάτους Μάρκον Φάβιον
καὶ Γναῖον Μάλλιον. Ἐπὶ δὲ τούτων Λακεδαιμό-
νιοι τὴν τῆς θαλάσσης ἡγεμονίαν ἀποβεβληκότες
ἀλόγως, βαρέως ἔφερον. Διὸ καὶ τοῖς ἀφεστηκόσιν
ἅπ' αὐτῶν Ἑλλήσι χαλεπῶς ἔχοντες, ἠπέλουν ἐπι-
θῆσιν αὐτοῖς τὴν προσήκουσαν τιμωρίαν. Συνα-
χθείσης δὲ τῆς γερονσίας, ἐβουλευόντο περὶ τοῦ πο-
λέμου τοῦ πρὸς τοὺς Ἀθηναίους ὑπὲρ τῆς κατὰ θιά-
λατταν ἡγεμονίας. Ὁμοίως δὲ καὶ τῆς κοινῆς ἐκκλη-
σίας συναχθείσης, οἱ μὲν νεώτεροι, καὶ τῶν ἄλλων
οἱ πολλοί, φιλοτίμως εἶχον ἀνακτῆσθαι τὴν ἡγε-
μονίαν, κομίζοντες, εἰάν αὐτὴν περιποιήσωνται, χρη-
μάτων τε πολλῶν εὐπορήσειν, καὶ καθόλου τὴν
σπουδὴν μείζονα ποιήσεσθαι καὶ δυνατωτέραν, τοὺς
τε τῶν ἰδιωτῶν οἴκους πολλὴν ἐπίδοσιν λήψεσθαι
πρὸς εὐδαιμονίαν. Ἀνεμνησκοντο δὲ καὶ τῆς ἀρ-
χαίας μαντείας, ἐν ᾗ προσέταξεν αὐταῖς ὁ θεὸς σκο-
πεῖν, ὅπως μὴ χολὴν ἔχωσι τὴν ἡγεμονίαν· καὶ τὸν
χρησμὸν ἔφασαν εἰς οὐδὲν ἕτερον ἢ τὸ παρὸν λέγειν·
χολὴν γὰρ αὐτοῖς ὑπάρξειν τὴν ἀρχήν, εἰάν οὐσῶν
δυεῖν ἡγεμονιῶν τὴν ἑτέραν ἀποβιάλωσι. Πάντων δὲ
σχεδὸν τῶν πολιτῶν πρὸς ταύτην τὴν ὑπόθεσιν ὡρ-
μημένων, καὶ τῆς γερονσίας συνεδρευούσης περὶ τού-
των, οὐδεὶς ἠλπισεν οὐδένα· τολμῆσαι συμβουλευσai
ἕτερόν τι. Τῶν δὲ ἐκ γερονσίας τις, ἄνομα μὲν Ἐτοι-
μαρίδας, τὸ δὲ γένος ἀφ' Ἡρακλείδους ὢν, καὶ δι' ἀρε-

τὴν ἀποδοχῆς τυγχάνων παρὰ τοῖς πολίταις, ἐπεχείρησε συμβουλεύειν ἅν τοὺς Ἀθηναίους ἐπὶ τῆς ἡγεμονίας· μὴ συμφέρειν γὰρ τῇ Σπάρτῃ τῆς θαλάττης ἀμφισβητεῖν· πρὸς παράδοξον δὲ ὑπόθεσιν εἰπεῖν εὐπορήσας λόγους ἀρμόζοντας, παρὰ τὴν προσδοκίαν ἐπεισε τὴν γερουσίαν καὶ τὸν δῆμον. Τέλος δὲ οἱ Λακεδαιμόνιοι κρίναντες τὸν Ἐτοιμαρίδαν συμφέροντα λέγειν, ἀπέστησαν τῆς περὶ τὸν πόλεμον πρὸς τοὺς Ἀθηναίους δορυῆς. Ἀθηναῖοι δὲ τὸ μὲν πρῶτον προσεδέκων μέγαν πόλεμον ἔξιν πρὸς τοὺς Λακεδαιμόνιους περὶ τῆς κατὰ θάλατταν ἡγεμονίας, καὶ διὰ τοῦτο τριήρεις κατισκευάζοντο πλείους, καὶ χρημάτων πλῆθος ἐπορίζοντο, καὶ τοῖς συμμάχοις ἐπεικῶς προσεφέροντο· ὥς δὲ τὰ δοχθέντα τοῖς Λακεδαιμονίοις ἐπύθοντο, τοῦ μὲν φόβου τοῦ κατὰ τὸν πόλεμον ἀπελύθησαν, περὶ δὲ τὴν αὔξησιν τῆς ἰδίας πόλεως ἡσχολοῦντο.

(C. 51.) Olymp. LXXVI, 3. a. C. 472. Arch. Accestoride, Coss. Caesone Fabio et T. Virginio, in Italia Tyrrhenorum in Cumanos bellum: his opitulatur Hiero, Tyrrhenos proelio domans.

51. Ἐπ' ἀρχοντος δ' Ἀθήνησιν Ἀκιστορίδου, ἐν Ῥώμῃ τὴν ὕπατον ἀρχὴν διεδέξαντο Καίσων Φάβιος καὶ Τίτος Οὐεργίνιος. Ἐπὶ δὲ τούτων Ἰέρων μὲν βασιλεὺς τῶν Συρακουσίων, παραγενομένων πρὸς αὐτὸν πρέσβειων ἐκ Κύμης τῆς Ἰταλίας, καὶ δεομένων βοηθῆσαι πολεμουμένοις ὑπὸ Τυρρῶνων θαλαττοκρατούντων, ἐξέπεμψεν αὐτοῖς συμμαχίαν τριήρεις ἱκανάς. Οἱ δὲ τῶν νεῶν τούτων ἡγεμόνες ἐπειδὴ κατέπλευσαν εἰς τὴν Κύμην, [καὶ] μετὰ τῶν ἐγχωρίων μὲν ἐνανυμάχησαν πρὸς τοὺς Τυρρῶνους, πολλὰς δὲ

ναῦς αὐτῶν διαφθείραντες, καὶ μεγάλη ναυμαχίᾳ νικήσαντες, τοὺς μὲν Τυρρόηρους ἐταπείνωσαν, τοὺς δὲ Κυμαίους ἤλευθέρωσαν τῶν φόβων, καὶ ἀπέπλευσαν ἐπὶ Συρακούσας.

(C. 52.) Olymp. LXXVI, 4. a. C. 471. Arch. Menone Coss. L. Aemilio Mamercio et C. Cornelio Lentulo, bellum in Italia geritur inter Tarentinos et Iapyges de agrorum finibus. Victores Iapyges, etiam Rhegium capiunt, cuius incolae Tarentinis auxilia miserant.

52. Ἐπ' ἄρχοντος δ' Ἀθηνησὶ Μένωνος, Ῥωμαῖοι μὲν ὑπάτους κατέστησαν Λεύκον Διμίλιον Μίμερνον καὶ Γαῖον Κορνήλιον Λέντουλον. Κατὰ δὲ τὴν Ἰταλίαν πόλεμος ἐνέστη Ταραντίνοις πρὸς τοὺς Ἰάπυγας. Περὶ γὰρ ὁμόρου χώρας ἀμφισβητούντων πρὸς ἀλλήλους, ἐπὶ μὲν τινες χρόνους διέτελουν ἀψιμαχοῦντες καὶ λεηλατοῦντες τὰς ἀλλήλων χώρας· αἱ δὲ μᾶλλον τῆς διαφορᾶς συναυξομένης, καὶ πολλάκις φόγων γινομένων, τὸ τελευταῖον εἰς ὀλοσχερῇ φιλοτιμίᾳ ὤρμησαν. Οἱ μὲν οἶν Ἰάπυγες τὴν τε παρ' αὐτῶν δύναμιν παρεσκευάζοντο, καὶ τὴν παρὰ τῶν ὁμόρων συμμαχίαν συνέλαβον, καὶ τοὺς σύμπαντας ἤθροισαν ὑπὲρ τοὺς διεμυροῦς· οἱ δὲ Ταραντῖνοι, πυθόμενοι τὸ μέγεθος τῆς ἐπ' αὐτοὺς ἡθροισμένης δυνάμεως, τοὺς τε πολιτικοὺς στρατιώτας ἤθροισαν, καὶ Ῥηγίων συμμάχων ὄντων πολλοὺς προσελάβοντο. Γενομένης δὲ μάχης ἰσχυρᾶς, καὶ πολλῶν παρ' ἀμφοτέροις πεσόντων, τὸ τελευταῖον οἱ Ἰάπυγες ἐνίκησαν. Τῶν δὲ ἡττηθέντων εἰς δύο μέρη σχισθέντων κατὰ τὴν φυγὴν, καὶ τῶν μὲν εἰς Τάραντα τὴν ἀναχώρησιν ποιουμένων, τῶν δὲ εἰς τὸ Ῥήγιον φευγόντων, παραπλησίως τούτοις καὶ οἱ

Ἰάπυγες ἐμερίσθησαν. Οἱ μὲν οὖν τοὺς Ταραντίνους διώξαντες, ὀλίγου διαστήματος ὄντος, πολλοὺς τῶν ἐναντίων ἀνέϊλον· οἱ δὲ τοὺς Πηγίλους διώκοντες, ἐπὶ τοσοῦτον ἐφιλοτιμήθησαν, ὥστε συνεισπεσεῖν τοῖς φεύγουσιν εἰς τὸ Πήγιον, καὶ τῆς πόλεως κυριεύσαι.

(C. 53.) Olymp. LXXVII, 1. a. C. 470. Arch. Charete, Coss. T. Menenio et C. Horatio Pulvillo, in Sicilia Thero, princeps Agrigentinorum, humanitate et iustitia florens, anno imp. 15 moritur. Succedit Thrasydæus fil., ob crudelitatem et superbiam omnibus invisus, qui, bello contra Hieronem infelicitè gesto, regno pulsus, tandem apud Megarenses capitis damnatus, obiit. In Italia Romanis conserito cum Veientibus ad Cremeram proelio, magna clade obruantur.

53. Μετὰ δὲ ταῦτα Ἀθήνησι μὲν ἦρχε Χάρης· ἐν Ῥώμῃ δὲ ὕπατοι καθειστήκεισαν Τίτος Μινούκιος καὶ Γάιος Ὠράτιος Πολύειδος· ἤχθη δὲ παρ' Ἡλείοις Ὀλυμπιῆς ἐβδομηκοστὴ καὶ ἐβδόμη, καὶ ἦν ἐνίκα στάδιον Δάνδης Ἀργεῖος. Ἐπὶ δὲ τούτων κατὰ μὲν τὴν Σικελίαν Θήρων ὁ Ἀκραγαντίνων δυνάστης ἐτελεύτησεν, ἄρξας ἔτη δέκα καὶ ἕξ· τὴν δὲ ἀρχὴν διεδέξατο Θρασυδαῖος ὁ υἱός. Ὁ μὲν οὖν Θήρων τὴν ἀρχὴν ἐπιεικῶς διοικηκώς, καὶ ζῶν μεγάλῃ ἀποδοχῇ εὐύχχανε παρὰ τοῖς πολίταις, καὶ τελευτήσας ἡρώϊκῶν ἔταχε τιμῶν· ὁ δὲ υἱὸς αὐτοῦ καὶ ζῶντος ἐπὶ τοῦ πατρὸς βίαιος ἦν καὶ φονικός, καὶ τελευτήσαντος ἦρχε τῆς πατρίδος παρανόμως καὶ τυραννικῶς. Διὸ καὶ ταχέως ἀπιστηθεὶς ὑπὸ τῶν ὑποτιταγμένων, διετέλεσεν ἐπιβουλευόμενος καὶ βίον ἔχων μισούμενον· ὅθεν ταχέως τῆς ἰδίας παρανομίας οἰκίαν ἔσχε τὴν τοῦ βίου καταστροφὴν. Μετὰ γὰρ τὴν τοῦ πατρὸς Θήρωνος τελευτὴν πολλοὺς με-

σθοφόρους ἄθροίσας, καὶ τῶν Ἀκραγαντίνων καὶ
 Ἱμεραίων προσκαταλέξας, τοὺς ἅπαντας ἤθροισεν
 ὑπὲρ τοὺς διεμυρίους ἱππεῖς καὶ πεζοὺς. Μετὰ δὲ
 τούτων μέλλοντος αὐτοῦ πολεμεῖν τοῖς Συρακου-
 σίοις, Ἰέρων ὁ βασιλεὺς παρασκευασάμενος δύναμιν
 ἄξιόλογον, ἱστράτευσεν ἐπὶ τὸν Ἀκράγαντα. Γενο-
 μένης δὲ μάχης ἰσχυρᾶς, πλεῖστοι τῶν παρὰ ταῖς ἀμέ-
 των Ἑλλήνων πρὸς Ἑλλήνας ἔπεσον. Τῇ μὲν συ-
 μάχῃ ἐπρωτέρησαν οἱ Συρακούσιοι· κατεκόπησαν
 δὲ τῶν μὲν Συρακουσίων εἰς διεχιλίους, τῶν δὲ ἄλ-
 λων ὑπὲρ τοὺς τετρακισχιλίους. Μετὰ δὲ ταῦτα Θρα-
 συδαῖος μὲν ταπεινωθεὶς ἐξέπεσεν ἐκ τῆς ἀρχῆς, καὶ
 φυγὼν εἰς Μεγαρεῖς τοὺς Ἰνυαίους καλουμένους,
 ἐκεῖ θανάτου καταγνοσθεὶς ἐτελεύτησεν· οἱ δ' Ἀκρα-
 γαντῖνοι κομισάμενοι τὴν δημοκρατίαν, διαπρεσβεύ-
 σάμενοι πρὸς Ἰέρωνα, τῆς εἰρήνης ἔτιχον. Κατὰ δὲ
 τὴν Ἰταλίαν Ῥωμαίοις πρὸς Οὐϊεντάνους ἐνστάντος
 πολέμου, μεγάλη μάχη συνέσθη περὶ τὴν ὀνομαζομέ-
 νην Κοιμέραν. Τῶν δὲ Ῥωμαίων ἡττηθέντων, συνέ-
 βη πολλοὺς αὐτῶν πεσεῖν, ὥς φασὶν τινες τῶν συγ-
 γραφέων, καὶ τοὺς Φαβίους τοὺς τριακοσίους, συγ-
 γενεῖς ἀλλήλων ὄντας καὶ διὰ τοῦτο μιᾷ περιειλημ-
 μένους προσηγορίᾳ. Ταῦτα μὲν οὖν ἐπράχθη κατὰ
 τοῦτον τὸν ἐνιαυτὸν.

(C. 54.) Olymp. LXXVII, 2. a. C. 469. Arch. Praxi ergo, Coss.
 A. Verginio Tricosto et C. Servilio Structo, Elei in unam migrant
 civitatem, quam Elidem nuncupant. Lacedaemonii, invidia ducti,
 Themistoclem apud Athenienses accusant, quod una cum Pausania
 regi se Persarum ad opprimendam Graeciam iunxerit. Absolutus
 Themistocles amore civium, pristinae virtutis memorum. Mox ab
 invidis tantae gloriae, usque, qui summam eius auctoritatem time-
 rent, (C. 55.) testarum suffragiis e civitate eiectus, Argos habita-

tum concessit. Tum vero Lacedaemonii iterata accusatione, ad commune Graecorum iudicium causam deferendam censent. Cui iudicio merito dissuasus Themistocles, (C. 56.) Argis ad Admetum, Molossorum regem, confugit. Ibi quum ab Lacedaemoniis exposceretur publice, rex supplicem non prodidit, monuitque, ut consuleret sibi quam celerissime. Itaque largo cum viatico dimissus, una cum duobus Liguriis mercatoribus in Asiam transiit. Hic ab Lysitheide, cum quo ei hospitium fuerat, clauiculi adaperto curru ad Xerxem adductus, liberaliterque ab eo exceptus est.

54. Ἐπ' ἀρχοντος δ' Ἀθηναῖοι Πραξιέργον, Ρωμαῖοι μὲν ὑπάτους κατέστησαν Ἀῦλον Οὐρουγίνιον Τρίκοστον καὶ Γῶον Σερουίλιον Στρούκτον. Ἐπὶ δὲ τούτων Ἠλεῖοι μὲν, πλείους καὶ μικρὰς πόλεις οἰκοῦντες, εἰς μίαν συνωκίσθησαν τὴν ὀνομαζομένην Ἠλιν. Λακεδαιμόνιοι δέ, ὁρῶντες τὴν μὲν Σπάρτην διὰ τὴν Πανσανίου τοῦ στρατηγοῦ προδοσίαν ταπεινῶς πράττουσαν, τοὺς δὲ Ἀθηναίους εὐδοκимоῦντας διὰ τὸ μηδένα παρ' αὐτοῖς πολίτην ἐπὶ προδοσίᾳ κατεγνωσθαι, ἔσπευδον τὰς Ἀθήνας ταῖς ὁμοίαις περιβαλεῖν διαβολαῖς. Διόπερ εὐδοκимоῦντος παρ' αὐτοῖς Θεμιστοκλέους, καὶ μεγάλην δόξαν ἔχοντος ἐπ' ἀρετῇ, κατηγόρησαν προδοσίαν αὐτοῦ, φάσκοντες φίλον γενέσθαι τοῦ Πανσανίου μέγιστον, καὶ μετὰ τούτου συντεθεῖσθαι κοινῇ προδοῦναι τὴν Ἑλλάδα τῷ Ξέρξῃ. Διέλεγοντο δὲ καὶ τοῖς ἐχθροῖς τοῦ Θεμιστοκλέους, παροξύνοντες αὐτοὺς πρὸς τὴν κατηγορίαν· καὶ χρήματα ἔδωκαν, διδάσκοντες, ὅτι Πανσανίας μὲν, κρίνας προδιδόναι τοὺς Ἕλληνας, ἰδὼν τὴν ἰδίαν ἐπιβολὴν Θεμιστοκλεῖ, καὶ παρκαλεσε κοινωνεῖν τῆς προθέσεως· ὁ δὲ Θεμιστοκλῆς οὔτε προσεδέξατο τὴν ἔντευξιν, οὔτε διαβάλλειν ἔκρινε δεῖν ἄνδρα φίλον. Οὐ μὴν ἀλλὰ κατηγορήθεις ὁ Θεμιστοκλῆς, τότε μὲν ἀπέφυγε τὴν τῆς προ-

δοσίας κρίσιν. Αὐτὸ καὶ τὸ μὲν πρῶτον μετὰ τὴν ἀπόλυσιν μέγας ἦν παρὰ τοῖς Ἀθηναίοις· ἡγάπων γὰρ αὐτὸν ἐπὶ τοῖς πεπραγμένοις διαφερόντως οἱ πολλοί· μετὰ δὲ ταῦτα οἱ μὲν φοβηθέντες αὐτοῦ τὴν ὑπεροχὴν, οἱ δὲ φθονήσαντες τῇ δόξῃ, τῶν μὲν εὐεργεσιῶν ἐπελάθοντο, τὴν δ' ἰσχὺν αὐτοῦ καὶ τὸ φρόνημα ταπεινοῦν ἔσπευδον.

55. Πρῶτον μὲν οὖν αὐτὸν ἐκ τῆς πόλεως μετέστησαν, τοῦτον τὸν ὀνομαζόμενον ὠστρακισμὸν ἐπαγαγόντες αὐτῷ, ὃς ἐνομοθετήθη μὲν ἐν ταῖς Ἀθηναῖς μετὰ τὴν κατάλυσιν τῶν τυράννων τῶν περὶ Πεισίστρατον. Ὁ δὲ νόμος ἐγένετο τοιοῦτος· ἕκαστος τῶν πολιτῶν εἰς ὠστρακὸν ἔγραψε τοῦνομα τοῦ δοκοῦντος μάλιστα δύνασθαι καταλῦσαι τὴν δημοκρατίαν· ὃ δ' ἂν ὠστρακα πλείω γένηται, φεύγειν ἐκ τῆς πατρίδος ἐτέτακτο δεκαετὴ χρόνον. Νομοθετῆσαι δὲ ταῦτα δοκοῦσιν οἱ Ἀθηναῖοι, οὐχ ἵνα τὴν κακίαν κολάζωσιν, ἀλλ' ἵνα τὰ φρονήματα τῶν ὑπερέχόντων ταπεινότερα γένηται διὰ τὴν φυγὴν. Ὁ μὲν οὖν Θεμιστοκλῆς τὸν προειρημένον τρόπον ἐξοστρακισθεὶς, ἔφυγεν ἐκ τῆς πατρίδος εἰς Ἀργος. Οἱ δὲ Λακεδαιμόνιοι πυθόμενοι περὶ τούτων, καὶ νομίσαντες παρὰ τῆς τύχης εἰληφέναι καιρὸν ἐπιθέσθαι τῷ Θεμιστοκλεῖ, πάλιν εἰς Ἀθήνας ἐξαπέστειλαν πρέσβεις, κατηγοροῦντας τοῦ Θεμιστοκλέους, ὅτι τῷ Πανσανίᾳ κεκοινώνηκε τῆς προδοσίας· καὶ δεῖν ἔφασαν τῶν κοινῶν τῆς Ἑλλάδος ἀδικημάτων εἶναι τὴν κρίσιν οὐκ ἰδίᾳ παρὰ τοῖς Ἀθηναίοις, ἀλλ' ἐπὶ τοῦ κοινοῦ συνεδρίου τῶν Ἑλλήνων, ὅπερ εἰώθει συνεδριῦν.

[ἐν τῇ Σπάρτῃ] καὶ ἐκείνον τὸν χρόνον. Ὁ δὲ Θεμιστοκλῆς ὄρων τοὺς Λακεδαιμονίους σπεύδοντας διαβαλεῖν τὴν πόλιν τῶν Ἀθηναίων καὶ ταπεινώσαι, τοὺς δ' Ἀθηναίους βουλομένους ἀπολογήσασθαι περὶ τῆς ἐπιφερομένης αἰτίας, ὑπέλαβεν ἑαυτὸν παρὰδοθῆσεσθαι τῷ κοινῷ συνεδρίῳ. Τοῦτο δ' ἦδε τὰς κρίσεις οὐ δικαίας, ἀλλὰ πρὸς χάριν ποιούμενον τοῖς Λακεδαιμονίοις, τεκμαιρόμενος ἔκ τε τῶν ἄλλων καὶ ὧν ἐποίησαντο τὴν κρίσιν περὶ τε τῶν Ἀθηναίων καὶ τῶν Αἰγινήτῶν ὑπὲρ τῶν ἀριστείων. Οὕτω γὰρ οἱ κύριοι τῆς ψήφου φθονεῶς διετέθησαν πρὸς τοὺς Ἀθηναίους, ὥς τε πλείους τριήρεις αὐτῶν παρεχόμενων ἢ σύμπαντες οἱ ναυμαχῆσαντες παρέσχοντο, οὐδὲν κρείττους αὐτοὺς ἐποίησαν τῶν ἄλλων Ἑλλήνων. Διὰ ταῦτα δὴ συνέβη τὸν Θεμιστοκλέα τοῖς συνεδροῖς ἀπιστῆσαι. Καὶ γὰρ ἐκ τῆς προγεγενημένης ἀπολογίας ἐν ταῖς Ἀθήναις ὑπὸ τοῦ Θεμιστοκλέους ἀφορμὰς εἶχον οἱ Λακεδαιμόνιοι πρὸς τὴν ὕστερον γενομένην κατηγορίαν. Ὁ γὰρ Θεμιστοκλῆς ἀπολογούμενος, ὡμολόγει μὲν τὸν Πανσανίαν πρὸς αὐτὸν ἐπιστολὰς ἀπεσταλκέναι, παρακαλοῦντα μετασχεῖν τῆς προδοσίας· καὶ τούτῳ μεγίστῳ χρησάμενος τεκμηρίῳ συνίστανεν, ὅτι οὐκ ἂν παρεκάλει Πανσανίας αὐτόν, εἰ μὴ πρὸς τὴν ἀξίωσιν αὐτὸς τέλεγε.

56. Διὰ δὲ ταῦτα, καθάπερ προειρήκαμεν, ἔφην γενέσθαι ἄρχους πρὸς Ἀδμητον τὸν Μολοτιτῶν βασιλέα· καταφυγὼν δὲ πρὸς τὴν ἰστίαν, ἐκείτης ἐγένετο. Ὁ δὲ βασιλεὺς τὸ μὲν πρῶτον τροσεδεξάτο αὐτόν.

τὸν φιλοφρόνως, καὶ παρεκάλει θαρσύνειν, καὶ τὸ σύν-
 ολον ἐπηγγέλλετο φροντισεῖν αὐτοῦ. τῆς ἀσφαλείας·
 ἐπεὶ δὲ οἱ Λακεδαιμόνιοι τοὺς ἐπιφανεσιτάτους Σπαρ-
 τιατῶν πρέσβεις ἀποστείλαντες πρὸς τὸν Ἀδμητον,
 ἐξήτουν αὐτὸν πρὸς τιμωρίαν, ἀποκαλοῦντες προδό-
 την καὶ λυμεῶνα τῆς ὅλης Ἑλλάδος, πρὸς δὲ τού-
 τοις, μὴ παραδιδόντος αὐτὸν, πολεμήσειν ἔφασαν
 μετὰ πάντων τῶν Ἑλλήνων, τὸ τηρικαῦθ' ὁ βασι-
 λεὺς φοβηθεὶς μὲν τὰς ἀπειλάς, ἑλεῶν δὲ τὸν ἰκέ-
 την, καὶ τὴν ἐκ τῆς παραδόσεως αἰσχύνην ἐκκλίνων,
 ἔπειθε τὸν Θεμιστοκλέα τὴν ταχίστην ἀπιέναι λά-
 θρα τῶν Λακεδαιμονίων, καὶ χρυσοῦ πλῆθος ἐδώ-
 κησατο αὐτῷ, ἐφόδιον τῆς φυγῆς. Ὁ δὲ Θεμιστοκλῆς
 πάντοθεν ἐλαυνόμενος, καὶ τὸ χρυσοῖον δεξιόμενος,
 ἔφυγε νυκτὸς ἐκ τῆς τῶν Μολοτιῶν χώρας, συμπράτ-
 τοντος αὐτῷ πάντα τὰ πρὸς φυγὴν τοῦ βασιλέως·
 εὐρὼν δὲ δύο νεανίσκους Λίγυας τὸ γένος, ἐμπορι-
 καῖς δὲ ἐργασίαις χρωμένους, καὶ διὰ τοῦτο τῶν
 ὁδῶν ἐμπείρως ἔχοντας, μετὰ τούτων ἔφυγε. Χρώ-
 μενος δὲ νυκτεριναῖς ὁδοιπορίαις ἔλαθε τοὺς Λακε-
 δαιμονίους, καὶ διὰ τῆς τῶν νεανίσκων εὐνοίας τε
 καὶ κακοπαθείας κατήντησεν εἰς τὴν Ἀσίαν· ἐνταῦθα
 δ' ἔχων ἰδιόξενον, ὄνομα μὲν Λυσιθείδην, δόξην δὲ
 καὶ πλοῦτῳ θαυμαζόμενον, πρὸς τοῦτον κατέφυγεν.
 Ὁ δὲ Λυσιθείδης ἐτύγχανε φίλος ὢν Ξέρξου τοῦ βα-
 σιλέως, καὶ κατὰ τὴν διάβασιν τοῦ Ξέρξου τὴν δύ-
 ναμιν τῶν Περσῶν ἅπασαν ἐστιακῶς. Διόπερ συν-
 ῆθειαν μὲν ἔχων πρὸς τὸν βασιλέα, τὸν δὲ Θεμιστο-
 κλέα διὰ τὸν ἔλεον σῶσαι βουλευόμενος, ἐπηγγέιλαιτο

αὐτῷ πάντα συμπράξιν. Ἀξιοῦντος δὲ τοῦ Θεμιστοκλέους ἀγαγεῖν αὐτὸν πρὸς τὸν Ξέρξην, τὸ μὲν πρῶτον ἀντίειπεν, ἀποφαινόμενος ὅτι κολασθήσεται διὰ τὰς κατὰ τῶν Περσῶν αὐτῷ γεγενημένας πράξεις· μετὰ δὲ ταῦτα μαθὼν τὸ συμφέρον, ὑπήκουσε, καὶ παραδόξως καὶ ἀσφαλῶς αὐτὸν διέσωσεν εἰς τὴν Περσίδα. Ἔθους γὰρ ὄντος παρὰ τοῖς Πέρσαις τὸν ἄγοντα παλλακὴν τῷ βασιλεῖ, κομίζειν ταύτην ἐπὶ ἀπήνης κεκρυμμένην, καὶ τῶν ἐπαντιόντων μηδὲν πολυπραγμονεῖν, μηδὲ κατ' ὄψιν ἀπαντῆσαι τῇ ἀγομένῃ, ἀφορμῇ ταύτῃ συνέβη χρήσασθαι πρὸς τὴν ἐπιβολὴν τὸν Λυσιθίδην. Παρασκευασάμενος γάρ τὴν ἀπήνην πολυτελέσι παραπειάσμασι κεκοσμημένην, εἰς ταύτην ἐνέθηκε τὸν Θεμιστοκλέα, καὶ μετὰ πάσης ἀσφαλείας διασώσας, ἐνέτεχε τῷ βασιλεῖ, καὶ πεφυλαγμένως ὁμιλήσας, ἔλαβε παρ' αὐτοῦ πίστει μηδὲν ἀδίκησεν τὸν ἄνδρα. Εἰσαγαγὼν δὲ αὐτὸν πρὸς τὸν βασιλέα, κᾷκύνου δόντος τῷ Θεμιστοκλεῖ λόγον, καὶ μαθόντος ὥς οὐδὲν ἠδίκησεν, ἀπελύθη τῆς τιμωρίας.

(C. 57.) At Mandane, Darii filia et Xerxis germana, indignissime eadem filiorum ferens, supplicium voluit de Themistocle sumi. Qui absolutus a Persarum optimatibus liberalitate regis et coniuge beatur, et multis muneribus ornatur, in his Megnesia, unde panem, Myunte, unde obsonia, et Lampasce, unde vinum auferet.

57. Δύξας δὲ παραδόξως ὑπ' ἐχθροῦ διασεσῶσθαι, πάλιν εἰς μέζοντας κινδύνους ἐνέπεσε διὰ τὴν αὐτίας αἰτίας. Μανδάνη Δαρείου μὲν ἦν θυγάτηρ τοῦ φονεύσαντος τοὺς μίγους, ἀδελφὴ δὲ γνησίᾳ τοῦ Ξέρξου, μερίτης δ' ἀποδοχῆς τυγχάνουσα παρὰ

τοῖς Πέρσαις. Αὕτη τῶν υἱῶν ἐστερημένη, καθ' ὃν
 καιρὸν Θεμιστοκλῆς περὶ Σαλαμῖνα κατεναυμάχησε
 τὸν στόλον τῶν Περσῶν, χαλεπῶς ἔφερε τὴν ἀναίρε-
 σιν τῶν τέκνων, καὶ διὰ τὸ μέγεθος τῆς συμφορᾶς
 ἤλεϊτο παρὰ τοῖς πλήθεσιν. Αὕτη πυθομένη τὴν
 παρουσίαν τοῦ Θεμιστοκλέους, ἦλθεν εἰς τὰ βασι-
 λεια, πενθίμην ἐσθῆτα λαβοῦσα, καὶ μετὰ δακρύων
 ἔκτετε τὸν ἀδελφὸν ἐπιθεῖναι τιμωρίαν τῷ Θεμι-
 στοκλεῖ. Ὡς δ' οὐ προσείχεν αὐτῇ, περιήει τοὺς ἀρί-
 στους τῶν Περσῶν ἀξιοῦσα, καὶ καθόλου τὰ πλή-
 θη παροξύνουσα πρὸς τὴν τοῦ Θεμιστοκλέους τιμω-
 ρίαν. Τοῦ δ' ὄχλου συνδραμόντος ἐπὶ τὰ βασι-
 λεια, καὶ μετὰ κραυγῆς ἐξαιτοῦντος ἐπὶ τιμωρίαν τὸν
 Θεμιστοκλέα, ὁ μὲν βασιλεὺς ἀπεκρίνατο δικαστήριον
 καταστήσειν ἐκ τῶν ἀρίστων Περσῶν, καὶ τὸ κρι-
 θὲν τεύεσθαι συντελείας. Πάντων δὲ συνευδοκησάν-
 των, καὶ δοθέντος ἱκανοῦ χρόνου εἰς τὴν παρασκευὴν
 τῆς κρίσεως, ὁ μὲν Θεμιστοκλῆς μαθὼν τὴν Περ-
 σίδα διάλεκτον, καὶ ταύτη χρησάμενος κατὰ τὴν
 ἀπολογίαν, ἀπελύθη τῶν ἐγκλημάτων. Ὁ δὲ βασι-
 λεὺς περιχαρὴς γενόμενος ἐπὶ τῇ σωτηρίᾳ τῶνδρός,
 μεγάλαις αὐτὸν δωρεαῖς ἐτίμησε. Γυναῖκα γάρ αὐ-
 τῷ πρὸς γάμου κοινωνίαν ἔξευξε Περσίδα, εὐγενεία
 τε καὶ κάλλει διαφερόουσαν, ἔτι δὲ καὶ ἀρετὴν ἐπαι-
 νουμένην· οἰκεῖται τε πλῆθος πρὸς διακονίαν, καὶ
 παντοδαπῶν ἐκπαμάτων· καὶ τὴν ἄλλην χορηγίαν
 πρὸς ἀπόλαυσιν καὶ τρυφὴν ἀρμόζουσαν. Ἐδοξή-
 σατο δ' αὐτῷ καὶ πόλεις τρεῖς πρὸς διατροφὴν καὶ
 ἀπόλαυσιν εὐθέτους· Μαγνησίαν μὲν τὴν ἐπὶ τῷ

Μαϊάνδροι, πλεῖστον τῶν κατὰ τὴν Ἀσίαν πόλεων ἔχουσιν σῖτον, εἰς ἄγρους· Μιούντια δὲ εἰς ὄψαν, ἔχουσιν θάλατταν ἐϋχθυν· Ἀήμψακον δέ, ἀμπελόφυτον ἔχουσιν χώραν πολλήν, εἰς οἶνον.

(C. 58.) Ita tuto inter hostes et iucunde degit, et Magnesiae vitam sic finit, ut et a barbaris magnos honores consequeretur, et ipse in vilae exitu pietatis in patriam illustre ederet documentum.

58. Θεμιστοκλῆς μὲν οὖν ἀπολυθεὶς τοῦ παρ' Ἑλλήνων φόβου, καὶ παραδόξως ὑπὸ μὲν τῶν τὰ μέγιστα εὐεργετηθέντων φυγαδευθεὶς, ὑπὸ δὲ τῶν τὰ δεινότατα παθόντων εὐεργετηθεὶς, ἐν ταύταις ταῖς πόλεσι κατεβίωσε, πάντων πρὸς ἀπόλαυσιν ἀγαθῶν εὐπορούμενος· καὶ τελευτήσας ἐν τῇ Μηνησίᾳ, ταφῆς ἔτυχεν ἀξιολόγου, καὶ μνημείου τοῦ ἐτι νῦν διαμένοντος. Ἕνιοι δὲ τῶν συγγραφέων φασὶ τὸν Ξέρξην, ἐπιθυμήσαντα πάλιν στρατεῦειν ἐπὶ τὴν Ἑλλάδα, παρακαλεῖν τὸν Θεμιστοκλέα στρατηγεῖν ἐπὶ τοῦ πολέμου. Τὸν δὲ συγχωρήσαντα περὶ τούτων, πίστει λαβεῖν ἐνόηκους, μὴ στρατεύσειν ἐπὶ τοὺς Ἕλληνας ἄνευ Θεμιστοκλέους. Σφραγισθέντος δὲ ταύρου, καὶ τῶν ὄρκων γενομένων, τὸν Θεμιστοκλέα κύλικα τοῦ αἵματος πληρώσαντα ἐκπιεῖν, καὶ παραχοῆμα τελευτήσαι. Καὶ τὸν μὲν Ξέρξην ἀποσιῆναι τῆς ἐπιβολῆς ταύτης, τὸν δὲ Θεμιστοκλέα διὰ τῆς ἰδίας τελευτῆς ἀπολογίαν ἀπολιπεῖν καλλίστην, ὅτι καλῶς ἐπολιτεύθη τὰ πρὸς τοὺς Ἕλληνας. Ἡμεῖς δὲ πάρεσμεν ἐπὶ τὴν τελευτὴν ἀνδρὸς μεγίστου τῶν Ἑλλήνων, περὶ οὗ πολλοὶ διαμυφισθητοῦσι, πότερον οὗτος ἀδικήσας τὴν πατρίδα καὶ τοὺς ἄλλους Ἕλληνας, ἢ ἐφυγεν εἰς Πέρσας, ἢ τούναντίον ἢ τὸ

πόλιν καὶ πάντες οἱ Ἕλληνες εὐεργετηθέντες με-
γάλα, τῆς μὲν χάριτος ἐπελάθορτο, τὸν δ' εὐεργετήν
ἤγαγον αὐτὸν ἀδίκως εἰς τοὺς ἐσχάτους κινδύνους.
Εἰ δέ τις χωρὶς φθόρου τὴν τε φύσιν τῶνδ' ἀνδρῶν καὶ
τὰς πράξεις ἐξετάζει μετὰ ἀκριβείας, εὐρήσει πάν-
των, ὧν μνημονεύομεν, ἀμφοτέροις τοῖς εἰρημέτοις
τεπωτευνότα. Διό καὶ θαυμάσειεν ἂν τις ἐκόντως,
ἐκαστηρῆσαι αὐτῶς αὐτοὺς ἀνδρῶν τοιοῦτου τὴν φύσιν
ἠθέλησαν.

(C. 59.) Adiciit scriptor elogium Themistoclis, urbisque Bu-
xenti, tunc in Italia a Micytho conditae, mentionem.

59. Τίς γάρ ἕτερος τῆς Σπάρτης πλέον ἰσχυροῦ-
σης, καὶ τοῦ ναυτικοῦ τὴν ἡγεμονίαν ἔχοντος Εὐρου-
βιάδου τοῦ Σπαρτιάτου, ταῖς ἰδίαις πράξεσιν ἀφεί-
λετο τῆς Σπάρτης ταύτην τὴν δόξαν; Τίνα δ' ἄλλον
ἱστορήκαμεν μετὰ πράξει ποιήσαντα διεπνεγκεῖν αὐτὸν
μὲν τῶν ἡγεμόνων, τὴν δὲ πόλιν τῶν Ἑλληνίδων
πόλεων, τοὺς δ' Ἕλληνας τῶν βαρβάρων; Ἐπὶ τίνας
δὲ στρατηγοῦντος ἐλάττονας ἀφορμὰς ἢ μείζονας
κινδύνους συνέβη γενέσθαι; Τίς δὲ πρὸς ἅπασαν
τὴν ἐκ τῆς Ἀσίας δύναμιν ἀναστάτην τῇ πόλει παρα-
ταχθεὶς ἐνίκησε; Τίς δὲ τοῖς ἔργοις ἐν εἰρήνῃ τὴν
πατρίδα δυνατὴν κατεσκέυασε τοιοῦτοις; Τίς δὲ
πολέμου μεγίστου κατασχόντος αὐτὴν διέσωσε;
μὴ δ' ἐπινοίᾳ τῇ περὶ τοῦ ξυγκρατοῦς γενομένη τὴν
περὶ τῶν πολεμίων δύναμιν ἐξ ἡμίσεως μέρους
ἐταπείνωσεν, ὥς εὐχέλωτον γενέσθαι τοῖς Ἕλλησι;
Διόπερ ὅταν τὸ μέγεθος τῶν ἔργων αὐτοῦ θεωρή-
σωμεν, καὶ σκοποῦντες τὰ κατὰ μέρος, εὐρωμεν

ἐκείνον μὲν ὑπὸ τῆς πόλεως ἡτιμασμένον, τὴν δὲ πόλιν διὰ τὰς ἐκείνου πράξεις ἐπαιρομένην, εὐκότως τὴν δοκοῦσαν εἶναι τῶν ἀπασῶν πόλεων σοφωτάτην καὶ ἐπιεικεστάτην, χαλεπωτάτην πρὸς ἐκείνον εὐρίσκομεν γεγεννημένην. Περὶ μὲν οὖν τῆς Θεμιστοκλέους ἀρετῆς εἰ καὶ πεπλεονάκαμεν παρεκβάντες, ἀλλ' οὐκ ἄξιον ἐκρίναμεν τὴν ἀρετὴν αὐτοῦ παραλείπειν ἀνεπισημαντον. Ἀμα δὲ τοῖσι πρᾶττομένοις, κατὰ τὴν Ἰταλίαν Μίκυθος μὲν ὁ τὴν δυναστείαν ἔχων Ῥηγίου καὶ Ζάγκλης, πόλιν ἔκτισε Πυξοῦντα.

(C. 60.) Olymp. LXXVII, 3. a. C. 468. Arch. Demotione Coss. P. Valerio Publicola et C. Naatio Rufo, Athenienses Cimorem enim exercitu in Asiam mittunt ad recuperandas sociorum urbes, Persarum praesidiis occupatas. Is, multis in Caria et Lycia urbibus expugnatis, et classem Persarum, imperatore Tithrausta forlitter pugnantem, fundit, (C. 61.) et terrestres copias, strategem male usus, caedit, alterumque barbarorum ducem, Pheredatem, trucidat.

60. Ἐπ' ἄρχοντος δ' Ἀθήνησι Δημοτίωνος Ῥωμαῖοι μὲν ὑπάτους κατέστησαν Πούπλιον Οὐαλέριον Ποπλικόλαν καὶ Γαῖον Ναύτιον Ροῦφον. Ἐπὶ δὲ τούτων Ἀθηναῖοι στρατηγὸν ἐλόμενοι Κίμωνα τὸν Μιλτιάδου, καὶ δύναμιν ἀξιόλογον παραδόντες, ἐξέπεμψαν ἐπὶ τὴν παραλίον τῆς Ἀσίας, βοηθήσοντα μὲν ταῖς συμμαχοῦσαις πόλεσιν, ἐλευθερώσοντα δὲ τὰς ταῖς Περσικαῖς φρουραῖς ἔτι κατεχομένας. Οὗτος δὲ παραλαβὼν τὸν στόλον ἐν Βυζαντίῳ, καὶ καταπλεύσας ἐπὶ πόλιν τὴν ὀνομαζομένην Πιόνα, ταύτην μὲν Περσῶν κατεχόντων ἐχειρώσατο, Σκύρον δὲ Πελασγῶν ἐνοικούντων καὶ Δολόπων, ἐξεπολιόρκησε· καὶ κτίστην Ἀθηναῖον

καταστήσας, κατεκληρούχησε τὴν χώραν. Μετὰ δὲ ταῦτα μειζόνων πράξεων ἄρξασθαι διανοούμενος, κατέπλευσεν εἰς τὸν Πειραιέα, καὶ προσλαβόμενος πλείους τριήρεις, καὶ τὴν ἄλλην χορηγίαν ἀξιόλογον παρασκευασάμενος, τότε μὲν ἐξέπλευσεν ἔχων τριήρεις διακοσίας· ὕστερον δὲ μεταπεμφόμενος παρὰ τῶν Ἰωνῶν καὶ τῶν ἄλλων ἀπάντιον τὰς ἄλλας, ἡπάσας εἶχε τριακοσίας. Πλεύσας οὖν μετὰ παντός τοῦ στόλου πρὸς τὴν Καρίαν, τῶν παραθαλασσιῶν πόλεων ὅσαι μὲν ἦσαν ἐκ τῆς Ἑλλάδος ἀπωκισμέναι, ταύτας παραχορῆμα συνέπεισεν ἀποσιῆσαι τῶν Περσῶν· ὅσαι δ' ὑπῆρχον δίγλωττοι, καὶ φρουράς ἔχουσαι Περσικὰς, βίᾳ προσάγων ἐπολιόρκει. Προσάγαγόμενος δὲ τὴς κατὰ τὴν Καρίαν πόλεις, ὁμοίως καὶ τὰς ἐν τῇ Λυκίᾳ πάσας προσελάβετο. Παρὰ δὲ τῶν αἰε προστιθεμένων συμμάχων προσλαβόμενος ναῦς, ἐπὶ πλείον ηὔξησε τὸν στόλον. Οἱ δὲ Πέρσαι τὸ μὲν πεζικὸν στράτευμα δι' ἑαυτῶν κατεσκευάσαν, τὸ δὲ ναυτικὸν ἤθροισαν ἐκ τε Φοινίκης καὶ Κιλικίας. Ἐστρατήγει δὲ τῶν Περσικῶν δυνάμειον Τιθραύστης, υἱὸς ὦν Ξέρξου νόθος. Κίμων δὲ πυρθαγόμενος τὸν στόλον τῶν Περσῶν διατρίβειν περὶ τὴν Κύπρον, πλεύσας ἐπὶ τοὺς βαρβάρους ἐνανμάχησε διακοσίαις καὶ πεντήκοντα ναυσὶ πρὸς τριακοσίας καὶ τετραράκοντα. Γετομένου δ' ἀγῶνος, ἰσχυροῦ, καὶ τῶν στόλων ἀμφοτέρωτ' λαμπρῶς ἀγωνιζομένων, τὸ τελευταῖον ἐνίκων οἱ Ἀθηναῖοι, καὶ πολλὰς μὲν τῶν ἐναντίων ναῦς διέφθειραν, πλείους δὲ τῶν ἑκατὸν σὺν αὐτοῖς τοῖς ἀνδράσιν εἶλον. Τῶν

δὲ λοιπῶν νεῶν καταφυγουσῶν εἰς τὴν Κύπρον, αἱ μὲν ἐν αὐταῖς ἀνδρες εἰς τὴν γῆν ἀνεχώρησαν· αἱ δὲ ναῦς, κεκαὶ τῶν βοηθούντων οὐσαι, τοῖς πολεμίοις ἐγενήθησαν ὑποχείριοι.

61. Μετὰ δὲ ταῦτα ὁ μὲν Κίμων οὐκ ἄρκεσθεις τηλικαύτῃ νίκῃ, παραχορῆμα παντὶ τῷ στόλῳ προσκατῆρεν ἐπὶ τὸ περὶ τὸν τῶν Περσῶν στρατόπεδον, οὕσης τῆς περιβολῆς παρὰ τὸν Εὐρυμέδοντα ποταμόν. Βουλόμενος δὲ καταστρατηγῆσαι τοὺς βαρβάρους, ἀνεβίβασεν εἰς τὰς αἰχμαλωτίδας ταῖς τῶν ἰδίων τοὺς ἀρίστους, δούς τιάρας, καὶ τὴν ἄλλαν κατασκευὴν περιθεῖς Περσικὴν. Οἱ δὲ βαρβαροὶ προσπλέοντες ἄρτι τοῦ στόλου, ταῖς Περσικαῖς ναυσὶ καὶ παρασκευαῖς ψευσθέντες, ὑπέλαβον τὰς ἰδίας τριήρεις εἶναι. Διόπερ οὗτοι μὲν προσεδέξαντο τοὺς Ἀθηναίους ὡς φίλους ὄντας· ὁ δὲ Κίμων, ἥδη νυκτὸς ἐπιγενομένης ἀποβιβάσας τοὺς στρατιώτας, καὶ προσδεχθεὶς ὡς φίλος ὑπ' αὐτῶν, εἰσέπεσεν εἰς τὴν στρατοπεδείαν τῶν βαρβάρων. Ταραχῆς δὲ μεγάλης γενομένης παρὰ τοῖς Πέρσαις, οἱ μὲν περὶ τὸν Κίμωνα πάντας τοὺς ἐντυγχάνοντας ἔκτειναν· καὶ τὸν μὲν στρατηγὸν τῶν βαρβάρων τὸν ἕτερον Φερεδάτην, ἀδελφιδοῦν τοῦ βασιλέως, ἐν τῇ σκηνῇ καταλαβόντες ἐφόνευσαν, τῶν δ' ἄλλων οὓς μὲν ἔκτεινον, οὓς δὲ κατετραυμάτιζον, πάντας δὲ διὰ τὸ παράδοξον τῆς ἐπιθέσεως φεύγειν ἠνάγκασαν. Καθόλου δ' ἐκπληξίς ἅμα καὶ ἄγνοια τοιαύτη κατεῖχε τοὺς Πέρσας, ὥςθ' οἱ πλείους τοὺς ἐπιτιθεμένους αὐτοῖς, οἵτινες ἦσαν, οὐκ ἐγίνωσκον. Τοὺς μὲν γὰρ Ἕλλη-

νας οὐχ ὑπελάμβανον ἔχειν πρὸς αὐτοὺς μετὰ δυνά-
μεως, τὸ σύνολον μὴ ἔχειν αὐτοὺς περὶ στρατιὰν
πειπαισμένοι· τοὺς δὲ Πισίδας, ὄντας ὁμοφύλους καὶ τὰ
πρὸς αὐτοὺς ἀλλοτριῶς ἔχοντας, ὑπελάμβανον ἔχειν
μετὰ δυνάμεως. Διὸ καὶ νομίσαντες ἀπὸ τῆς
ἡπείρου τὴν ἐπιφορὰν εἶναι τῶν πολεμίων, πρὸς τὰς
ναῦς ὡς πρὸς φιλίας ἔφευγον. Τῆς δὲ νυκτὸς οὐσης
ἀσελήνου καὶ σκοτεινῆς, συνέβαινε τὴν ἄγροισαν πολὺ
μᾶλλον αὖξεσθαι, καὶ μηδένα τᾶλῃθές δύνασθαι
ἰδεῖν. Διὸ καὶ πολλοῦ φόβου γενομένου διὰ τὴν
ἀταξίαν τῶν βαρβάρων, ὁ μὲν Κίμων προειρηκώς
τοῖς στρατιώταις πρὸς τὸν ἀρθητόμενον πυρσὸν
συντρέχειν, ἦρε πρὸς ταῖς ναυαὶ σύσσημον, εὐλαβοῦ-
μενος, μὴ δισπαρμένων τῶν στρατιωτῶν καὶ πρὸς
ἄρπαγὴν ὀρμησάντων, γένηται τι παράλογον. Πάν-
των δὲ πρὸς τὸν πυρσὸν ἀθροισθέντων, καὶ πανσα-
μένων τῆς ἄρπαγῆς, τότε μὲν εἰς τὰς ναῦς ἀπεχώρη-
σαν· τῇ δ' ὑστεραίᾳ τρόπαιον στήσαντες, ἀπέπλευ-
σαν εἰς τὴν Κύπρον, νενικηκότις δύο καλλίστας
νίκας, τὴν μὲν κατὰ γῆν, τὴν δὲ κατὰ θάλατταν.
Οὐδέποτε γὰρ μνημονεύονται τοιαῦται καὶ τηλι-
καῦται πράξεις γενέσθαι κατὰ τὴν αὐτὴν ἡμέραν καὶ
ναυτικῶ καὶ πεζικῶ στρατοπέδῳ.

(C. 62.) Hac tam splendida victoria Cimoni magna cum gloria
insignem praedam conciliavit. Persae, potentiae Atheniensium
timentes, triremes plures construxerunt. Athenienses, quorum resp.
ab hoc tempore ingentibus opibus crevit, decimam e spoliis Apol-
lini cum epigraphe dicant.

62. Κίμων δὲ διὰ τῆς ἰδίας στρατηγίας καὶ
ἀρετῆς μεγάλα κατορθωκώς, περιβόητον ἔσχε τὴν
δόξαν οὐ μόνον παρὰ τοῖς πολίταις, ἀλλὰ καὶ παρὰ

τοῖς ἄλλοις Ἑλλήσιν. Αἰχμαλώτους γὰρ εἰλήφει
 τριήρεις τριακοσίας καὶ τετταράκοντα ναῦς, ἄνδρας
 δὲ ὑπὲρ τοὺς δις μυρίους, χρημάτων δὲ πλήθος ἄξιό-
 λογον. Οἱ δὲ Πέρσαι τοιοῦτοις ἐλατιώμασι περι-
 πεπτοικότες ἄλλας τριήρεις πλείους κατεσκεύασαν,
 φοβούμενοι τὴν τῶν Ἀθηναίων αὔξησιν. Ἀπὸ γὰρ
 τούτων τῶν χρόνων ἡ πόλις τῶν Ἀθηναίων πολλὴν
 ἐπίδοσιν ἐλάμβανε, χρημάτων τε πλήθει κατασκευ-
 ασθεῖσα, καὶ δόξης μεγάλης ἐν ἀνδρία καὶ στρατηγίᾳ
 τυχοῦσα. Ὁ δὲ δῆμος τῶν Ἀθηναίων δεκάτην
 ἐξελόμενος ἐκ τῶν λαφύρων, ἀνέθηκε τῷ Θεῷ, καὶ
 τὴν ἐπιγραφὴν ἐπὶ τὸ κατασκευασθὲν ἀνάθημα
 ἐπέγραψε τήνδε,

Ἐξ οὗ γ' Εὐρώπην Ἀσίας δίχα πόντος ἔνειμε,
 Καὶ πολέας θνητῶν θοῦρος Ἀρης ἐπέχει,
 Οὐδὲν πω τοιοῦτον ἐπιχθονίων γένετ' ἀνδρῶν
 Ἔργον ἐν ἡπείρῳ καὶ κατὰ πόντον ἅμα.
 Οὔδε γὰρ ἐν Κύπρῳ Μήδους πολλοὺς ὀλέσαντες,
 Φοινίκων ἑκατὸν ναῦς ἔλον ἐν πελάγει
 Ἀνδρῶν πληθούσας, μέγα δ' ἔστινεν Ἀσίᾳ ὑπ'
 αὐτῶν

Πληγεῖς ἀμφοτέραις χερσί, κράτει πολέμου.

(C. 63.) Olymp. LXXVII, 4. a. C. 467. Phaeone Arch. L. Fario Medullino et M. Manlio Vulstone Coss., ingens Spartae exortus terrae motus veteres hostes, Helotas et Messenios, adversus paucos superstites in arma proripuit. Quos ut in potestatem redigeret, Archidamus rex collectis, quicumque erant Laconum ex ista calamitate servati, dux contra illos exstitit.

63. Ταῦτα μὲν οὖν ἐπράχθη κατὰ τοῦτον τὸν
 ἐνιαυτόν. Ἐπ' ἀρχοντος δ' Ἀθήνησι Φαίωνος, ἐν
 Ἑρῳμῇ τὴν ὑπατοῦ ἀρχὴν διεδέξαντο Λεύκιος Φρύ-

ριος Μεδιολανός καὶ Μάρκος Μάνλιος Ουάτων.
 Ἐπὶ δὲ τούτων μεγάλη τις καὶ παράδοξος ἐγένετο
 συμφορὰ τοῖς Λακεδαιμονίοις. Ἐν γὰρ τῇ Σπάρτῃ
 γενομένων σεισμῶν μεγάλων, συνέβη πεσεῖν τὰς
 οἰκίας ἐκ θεμελίων, καὶ τῶν Λακεδαιμονίων πλείους
 τῶν διεμυρίων φθαρῆναι. Ἐπὶ πολὺν δὲ χρόνον
 συνεχῶς τῆς πόλεως καταφερομένης, καὶ τῶν οἰκῶν
 πιπτουσῶν, πολλὰ σώματα τοῖς πτόμασι τῶν τοίχων
 ἀπολαμβάνόμενα διεφθάρη· οὐκ ὀλίγον δὲ τῶν
 κατὰ τὰς οἰκίας χρημάτων ὁ σεισμός ἐλυμήνατο.
 Καὶ τοῦτο μὲν τὸ κακόν, ὥσπερ δαιμονίου τινὸς
 νεμεσήσαντος αὐτοῖς, ἔπαθον· ἄλλους δὲ κινδύνους
 ὑπ' ἀνθρώπων αὐτοῖς συνέβη γενέσθαι, δι' αἰτίας
 τοιαύτας. Εἰλωτες καὶ Μισσηῖοι πρὸς Λακεδαί-
 μονίους ἀλλοτρίως ἔχοντες, τὸ μὲν πρόδιον ἡσυχίαν
 ἔχον, φοβούμενοι τὴν τῆς Σπάρτης ὑπεροχὴν τε καὶ
 δύναμιν· ἐπεὶ δὲ διὰ τὸν σεισμόν ἐώρων τοὺς πλείους
 αὐτῶν ἀπολωλότας, κατεφρόνησαν τῶν ἀπολελειμμέ-
 νων, ὀλίγων ὄντων. Διόπερ πρὸς ἀλλήλους συνθέ-
 μενοι, κοινῇ τὸν πόλεμον ἐξηνέγκαντο πρὸς τοὺς
 Λακεδαιμονίους. Ὁ δὲ βασιλεὺς τῶν Λακεδαιμο-
 νίων Ἀρχίδαμος διὰ τῆς ἰδίας προνοίας καὶ κατὰ τὸν
 σεισμόν ἔσωξε τοὺς πολίτας, καὶ κατὰ τὸν πόλεμον
 γενναίως τοῖς ἐπιτιθεμένοις ἀντετάξατο. Τῆς μὲν
 γὰρ πόλεως συνεχομένης ὑπὸ τῆς τοῦ σειμοῦ δεινό-
 τητος, πρῶτος Σπαρτιατῶν ἐκ τῆς πόλεως, ἀρπιάσας
 τὴν πανοπλίαν, ἐπὶ τὴν χώραν ἐξεπήδησε, καὶ τοῖς
 ἄλλοις πολίταις τὸ αὐτὸ πράττειν παρήγγειλεν.
 Ἐπακουσάντων δὲ τῶν Σπαρτιατῶν, τοῦτον τὸν

τρόπον οἱ περιλειφθέντες ἐσώθησαν, οὓς συντάξας
ὁ βασιλεὺς Ἀρχίδαμος, παρεσκευάζετο πολεμεῖν τοῖς
ἁφροσθηκόσιν.

(C. 64.) Quod ab incepto deterruit hostes, Ithomen in Messenia obsidentes: unde per novem annos assiduis Laconiam incursionibus infestarunt. Lacedaemonii primo socios advocarunt Athenienses; mox, suspitione percussi, dimiserunt. Quae causa fuit gravissimarum inimicitiarum, universas postea civitates ad extrema pericula rapientium.

64. Οἱ δὲ Μεσσηνιοὶ μετὰ τῶν Εἰλώτων συνταθέντες, τὸ μὲν πρῶτον ὥρμησαν ἐπὶ τὴν Σπάρτην, ὑπολαμβάνοντες αὐτὴν αἰρῆσιν διὰ τὴν ἐρημίαν τῶν βοηθησόντων· ὥς δ' ἤκουσαν τοὺς ὑπολειμμένους, μετὰ Ἀρχιδάμου τοῦ βασιλέως συντεταγμένους, ἐτοιμοὺς εἶναι πρὸς τὸν ὑπὲρ τῆς πατρίδος ἀγῶνα, ταύτης μὲν τῆς ἐπιβολῆς ἀπέστησαν· καταλαμβάνοντες δὲ τῆς Μεσσηνίας χωρίον ὀχυρόν, ἐκ τούτου τὴν ὁρμὴν ποιοῦμενοι, κατέτρεχον τὴν Λακωνικὴν. Οἱ δὲ Σπαρτιάται καταφυγόντες ἐπὶ τὴν παρὰ τῶν Ἀθηναίων βοήθειαν, προσελάβοντο παρ' αὐτῶν δύναμιν· οὐδὲν δ' ἦτιον καὶ παρὰ τῶν ἄλλων συμμάχων ἀθροίσαντες δυνάμεις, ἀξιόμαχοι τοῖς πολεμίοις ἐγενήθησαν. Καὶ τὸ μὲν πρῶτον πολὺ προεῖχον τῶν πολεμίων, ὕστερον δὲ ὑποφίας γενομένης ὥς τῶν Ἀθηναίων μελλόντων ἀποκλίνειν πρὸς τοὺς Μεσσηνίους, ἀπέλυσαν αὐτῶν τὴν συμμαχίαν, φήσαντες ἱκανοὺς ἔχειν πρὸς τὸν ἐφεισώτα κίνδυνον τοὺς ἄλλους συμμάχους. Οἱ δὲ Ἀθηναῖοι δόξαντες ἑαυτοὺς ἡμιμάσθαι, οὗτοι μὲν ἀπηλλάγησαν· μετὰ δὲ ταῦτα ἑλλοτρίως ἔχοντες τὰ πρὸς τοὺς Λακεδαιμονίους, αἰεὶ μᾶλλον τὴν ἔχθραν ἐπέδρυσον. Διό

καὶ ταύτην τὴν ἀρχὴν ἐξέλαβον τῆς ἀλλοτριότητος ὕστερον δὲ αἱ πόλεις διηνέχθησαν, καὶ μεγάλους ἐπανερόμεναι πολέμους, ἔπλησαν ὅλῃ τὴν Ἑλλάδα μεγάλων ἀτυχημάτων. Ἀλλὰ γὰρ περὶ τούτων τὰ κατὰ μέρος ἐν τοῖς οἰκείοις χρόνοις ἀναγράφομεν. Τότε δὲ οἱ Λακεδαιμόνιοι στρατηγήσαντες ἐπὶ τὴν Ἰθάμην μετὰ τῶν συμμάχων, ἐπολιόρκουν αὐτήν. Οἱ δ' Εἰλωτες πανδημεὶ τῶν Λακεδαιμονίων ἀφεστώτες, συνεμάχουν τοῖς Μεσσηνίοις, καὶ ποτὲ μὲν ἐνίκον, ποτὲ δὲ ἡττῶντο. Ἐπὶ δὲ ἔτη δέκα τοῦ πολέμου μὴ δυναμένου διακριθῆναι, διετίλουν τοῦτον τὸν χρόνον ἀλλήλους κακοποιοῦντες.

§. 65.) Olymp. LXXVIII, i. a. C. 466. Arch. Theagenide, Coss. L. Aemilio Mamercio et L. Vopisco Iulio, Argivi Mycenaeis, quos immorigeros sibi suspectosque habuissent, bellum intulere, eosque, Lacedaemoniorum auxilio destitutos, ipsi victores in servitute redegerunt, et urbem olim florentissimam destruxerunt.

65. Μετὰ δὲ ταῦτα Ἀθήνησι μὲν ἦν ἀρχὼν Θεαγνίδης, ἐν Ῥώμῃ δ' ὕπατοι καθεισθηκέσαν Λεύκιος Αἰμίλιος Μάμερκος καὶ Λεύκιος Στούδιος Ἰούλιος. Ὀλυμπιάς δ' ἦρχθη ἐβδομηκοστὴ καὶ ὀγδόη, καὶ ἦ ἐνέκα στάδιον Παρμενίδης Ποσειδωνιάτης. Ἐπὶ δὲ τούτων Ἀργείοις καὶ Μυκηναίοις ἐνέστη πόλεμος διὰ τοιαύτας αἰτίας. Μυκηναῖοι, διὰ τὸ παλαιὸν ζῆλον τῆς ἰδίας πατρίδος, οὐχ ὑπήκουον τοῖς Ἀργείοις. ὥς περ αἱ λοιπαὶ πόλεις αἱ κατὰ τὴν Ἀργεῖαν, ἀλλὰ καὶ ἰδίαν ταυτόμενοι, τοῖς Ἀργείοις οὐ προσέειπον. Ἡμφισβήτησαν δὲ καὶ περὶ τῶν ἱερῶν τῆς Ἥρας καὶ τὸν ἀγῶνα τὸν Νημαῖον ἤξιον ἑαυτοὺς διοικῖν. πρὸς δὲ τούτοις, ὅτι τῶν Ἀργείων

ψηφισαμένων μὴ συμμαχεῖν εἰς Θέρμοπύλας τοῖς Λακεδαιμονίοις, εἰν μὴ μέρος τῆς ἡγεμονίας αὐτοῖς παραδῶσι, μόνοι τῶν τὴν Ἀργεῖαν κατοικοῦντων συνεμάχησαν οἱ Μυκηναῖοι τοῖς Λακεδαιμονίοις. Τὸ δὲ σύνολον ὑπώπιευν αὐτοὺς, μὴ ποτε ὑχύναντες ἐπὶ πλεόν, τῆς ἡγεμονίας ἀμφισβητήσωσι τοῖς Ἀργείοις, διὰ τὸ παλαιὸν φρόνημα τῆς πόλεως. Αὐτὰ δὲ ταύτας τὰς αἰτίας ἀλλοτρίως διακείμενοι, πάλαι μὲν ἔσπευδον ἄραι τὴν πόλιν, τότε δὲ καθὼν εὐθετον ἔχειν ἐνδομίζον, ὀρῶντες τοὺς Λακεδαιμονίους τεταπεινωμένους, καὶ μὴ δυναμένους τοῖς Μυκηναίοις βοηθεῖν. Ἀθροίσαντες οὖν ἀξιόλογον δύναμιν ἐκ τῶν Ἀργεῶν καὶ ἐκ τῶν συμμαχίδων πόλεων, ἐστράτευσαν ἐπ' αὐτούς. Νικήσαντες δὲ μάχῃ τοὺς Μυκηναίους, καὶ συγκλείσαντες ἐντὸς τειχῶν, ἐπολιορκουν τὴν πόλιν. Οἱ δὲ Μυκηναῖοι χρόνον μὲν τινα τοὺς πολιορκοῦντας εὐτόνως ἡμύνοντο· μετὰ δὲ ταῦτα λειπόμενοι τῷ πολέμῳ, καὶ τῶν Λακεδαιμονίων μὴ δυναμένων βοηθῆσαι, διὰ τοὺς ἰδίους πολέμους, καὶ τὴν ἐκ τῶν σεισμῶν γενομένην αὐτοῖς συμφορὰν, ἄλλων δ' οὐκ ὄντων συμμαχῶν, ἐρημίᾳ τῶν ἐπικουρῶντων κατὰ κράτος ἤλωσαν. Οἱ δὲ Ἀργεῖοι τοὺς Μυκηναίου ἀνδραποδισίμενοι, καὶ δεκάτην ἐξ αὐτῶν τῷ θεῷ καθίσρῶσαντες, τὰς Μυκήνας κατέσκαψαν. Ἰύτη μὲν οὖν ἡ πόλις εὐδαίμων ἐν τοῖς ἀρχαίοις χρόις γενομένη, καὶ μεγάλους ἀνδρας ἔχουσα, καὶ πρᾶξις ἀξιολόγους ἐπιτελεσμένη, τοιαύτην ἔσχατὴν καταστροφὴν, καὶ διέμειναν ἀοίκητος μέχριστῶν καθ'

ἡμᾶς χρόνον. Ταῦτα μὲν οὖν ἐπράχθη κατὰ τοῦ-
τον τὸν ἐνιαυτόν.

(C. 66.) Olymp. LXXVIII. 2. a. C. 465. Arch. Lysistrato, Coss. L. Pinario Mamercino et L. Furio Fusio, Hiero Anaxilai filios ad rationes a Micyltho, ipsorum tutore, exigendas impellit. Qui quum summam omnibus fidem et iustitiam approbasset, invitis reddit regnum paternum, profectusque in Graeciam, Tegene in Arcadia vitam cum laude traduxit. Moritur Hiero, imperio per annos 11 gesto: sequitur Thrasybulus frater, qui annum unum Syracusios rexit.

66. Ἐπ' ἄρχοντος δ' Ἀθηνησι Λυσιστράτου Ῥω-
μαῖοι κατέστησαν ὑπάτους Λεύκιον Πινάριον Μυ-
μερίτινον καὶ Πούπλιον Φούριον Φίλωνα. Ἐπὶ
δὲ τούτων Ἰέρων ὁ τῶν Συρακουσίων βασιλεὺς τοὺς
Ἀναξίλα παῖδας, τοῦ γενομένου τυράννου Ζάγκλης,
εἰς Συρακούσας μεταπεμφάμενος μεγάλαις δωρεαῖς,
ἀνεμίμνησκε τῆς Γέλωνος γενομένης πρὸς τὸν πατέρα
αὐτῶν εὐεργεσίας, καὶ συνεβούλευεν αὐτοῖς, ἥδη τὴν
ἡλικίαν ἡνδρωμένοις, ἀπαιτῆσαι λόγον παρὰ Μίκυ-
θου τοῦ ἐπιτροπεύοντος, καὶ τὴν δυναστείαν αὐτοὺς
παραλαβεῖν. Τούτων δ' ἐπαρελθόντων εἰς τὸ Ῥή-
γιον, καὶ τὸν ἐπίτροπον λόγον ἀπαιτούντων τῶν
διωκημένων, ὁ Μίκυθος, ἀνὴρ ὢν ἀγαθός, συνήγαγε
τοὺς πατρικοὺς φίλους τῶν παίδων, καὶ τὸν λόγον
οὕτω καθαρῶς ἀπέδωκεν, ὥστε ἅπαντας τοὺς πα-
ρόντας θαυμάζειν τὴν τε δικαιοσύνην καὶ τὴν πίστιν,
τοὺς δὲ παῖδας μεταμεληθέντας ἐπὶ τοῖςπραχθεῖσιν,
ἀξιοῦν τὸν Μίκυθον πάλιν τὴν ἀρχὴν παραλαβεῖν,
καὶ πατρὸς ἔξουσίαν ἔχοντα καὶ τάξιν, διοικεῖν τὰ
κατὰ τὴν δυναστείαν. Οὐ μὲν ὁ Μίκυθος γε
συνεχώρησεν, ἀλλὰ πάντα παραδοὺς ἀκριβῶς, καὶ
τὴν ἰδίαν οὐσίαν ἐνθήμερος εἰς πλοῦτον, ἐξέπλευσεν

ἐκ τοῦ Πηγίου, προπεμπόμενος ὑπὸ τῆς τῶν ὀχλων εὐνοίας. Οὗτος μὲν οὖν εἰς τὴν Ἑλλάδα κατάρσας, ἐν Τεγέαις τῆς Ἀρχαδίας κατεβίωσεν ἐπαινούμενος. Τέρων δὲ ὁ τῶν Συρακουσίων βασιλεὺς ἐτελεύτησεν ἐν τῇ Κατάρῃ, καὶ τιμῶν ἡρωϊκῶν ἔτιχεν, ὥς ἂν κτίστης γεγονὸς τῆς πόλεως. Οὗτος μὲν οὖν ἄρχας ἔτη ἑνδεκα, κατέλιπε τὴν βασιλείαν Θρασυβούλῳ τῷ ἀδελφῷ, ὃς ἦρξε Συρακουσίων ἐνιαυτὸν ἓνα.

(C. 67.) Olymp. LXXVIII. 3. a. C. 464. Nam Arch. Lysania, Coss. App. Claudio et T. Quintio Capitolino, Thrasybulus, quod superbia et crudelitate germanum ante se regem excederet, iniuriarum tandem impatientes a se deficere coëgit. Frustra conatus seditionem verbis reprimere, Calanacos aliosque socios et mercenarios adsciscit, ex eaque urbis parte, quae Achradina dicitur, in-
sulaque munitionibus tuta, crebris hostem eruptionibus laceravit.

67. Ἐπ' ἀρχοντος δ' Ἀθήνησι Λυσανίου Ῥωμαῖοι κατέστησαν ὑπάτους Ἀππιον Κλαύδιον καὶ Τίτον Κούτιον Καπιτώλιον. Ἐπὶ δὲ τούτων Θρασυβούλος ὁ τῶν Συρακουσίων βασιλεὺς ἐξέπεσεν ἐκ τῆς ἀρχῆς· περὶ οὗ κατὰ μέρος ἀναγράφοντας ἡμᾶς ἀναγκαῖόν ἐστι, βραχὺ τοῖς χρόνοις ἀναδραμόντας, ἀπ' ἀρχῆς ἅπαντα καθαρῶς ἐκθεῖναι. Τέλων ὁ δεινόμενος, ἀρετῇ καὶ στρατηγίᾳ πολὺ τοὺς ἄλλους διενέγκας, καὶ Καρχηδονίους καταστρατηγήσας, ἐνίκησε παρατάξει μεγάλῃ τοὺς βαρβάρους, καθότι προεΐρηται· χρησάμενος δὲ ἐπιεικῶς τοῖς καταπολεμηθεῖσι, καὶ καθόλου τοῖς πλησιοχώροις πᾶσι προσενηχθεὶς φιλανθρωπῶς, μεγάλης ἔτιχεν ἀποδοχῆς παρὰ τοῖς Σικελιώταις. Οὗτος μὲν οὖν ὑπὸ παντὸς ἀγαπώμενος διὰ τὴν πραότητα, διετέλεσε τὸν βίον εἰρηρικῶς μέχρι τῆς τελευτῆς. Τὴν δὲ βασιλείαν διαδεξάμενος Τέρων, ὁ πρὶςβύτατος τῶν

ἀδελφῶν, οὐχ ὁμοίως ἤρχε τῶν ὑποτεταγμένων.
 Ἦν γάρ καὶ φιλάργυρος καὶ βίαιος, καὶ καθόλου
 τῆς ἀπλότητος καὶ καλοκαγαθίας τὰδελφοῦ ἄλλο-
 τριώτατος. Διὸ καὶ πλείονες τινες ἀφίστασθαι
 βουλόμενοι, παρακατέσχον τὰς ἰδίας ὁρμὰς διὰ τὴν
 Ἰέλωρος δόξαν, καὶ τὴν εἰς τοὺς ἅπαντας Σικελιώτας
 εὖνοιαν. Μετὰ δὲ τὴν Ἰέλωρος τελευτὴν παραλα-
 βὼν τὴν ἀρχὴν Θρασύβουλος ὁ ἀδελφός, ὑπερέβαλε
 τῇ κακίᾳ τὸν πρὸ αὐτοῦ βασιλεύσαντα. Βίαιος
 γάρ ὢν καὶ φονικός, πολλοὺς μὲν τῶν πολιτῶν ἀνῆ-
 ρει παρὰ τὸ δίκαιον, οὐκ ὀλίγους δὲ φυγαδεύων
 ἐπὶ ψευδέσι διαβολαῖς, τὰς οὐσίας εἰς τὸ βασιλικὸν
 ἀνελάμβανεν. Καθόλου δὲ μισῶν καὶ μισοῦμενος
 ὑπὸ τῶν ἀδικουμένων, μισθοφόρων πλῆθος ἐξενο-
 λόγησεν, ἀντίταγμα κατασκευάζων ταῖς πολιτικαῖς
 δυνάμεσιν. Αἰεὶ δὲ μᾶλλον τοῖς πολίταις ἀπεχθα-
 τόμενος, καὶ πολλοὺς μὲν ὑβρίζων, τοὺς δὲ ἀναιρῶν,
 ἠνάγκασε τοὺς ἀδικουμένους ἀποστῆναι. Διόπερ
 οἱ Συρακούσιοι προστησάμενοι τοὺς ἡγησομένους,
 ὤρμησαν ἐπὶ τὴν κατάλυσιν τῆς τυραννίδος πανδη-
 μί, καὶ συνταχθέντες ὑπὸ τῶν ἡγεμόνων, ἀντεῖχοντο
 τῆς ἐλευθερίας. Θρασύβουλος δὲ ὄρων τὴν πόλιν
 ὅλην ἐπ' αὐτὸν στρατευομένην, τὸ μὲν πρῶτον ἐπε-
 χεῖρει λόγῳ καταπαύειν τὴν στάσιν· ὥς δ' ἐώρα
 τὴν ὁρμὴν τῶν Συρακουσίων ἀκατάπαυστον οὔσαν,
 συνήγαγεν ἔκ τε τῆς Κατάνης τοὺς κατοικισθέντας
 ὑφ' Ἰέλωρος, καὶ τοὺς ἄλλους συμμάχους, ἔτι δὲ καὶ
 μισθοφόρων πλῆθος· ὥστε τοὺς ἅπαντας γενέσθαι
 σχεδὸν περὶ τοὺς μυριάς πεντακισχιλίους. Οὗτος

μὲν οὖν τῆς πόλεως κατελιγφῶς τὴν ὀνομαζομένην Ἀχραδινὴν καὶ Νῆσον, ὀχυράν οὖσαν, καὶ ἐκ τούτων ὀρμώμενος, διεπολέμει πρὸς τοὺς ἄφροστιῶτας.

(C. 68.) Syracusani, reliquam urbis partem insidentes, multis auxilii copiis, mari terraque superiores discedunt, Thrasybulum regno eiciunt (qui exsul apud Locros privatam deinde vitam egit), ac libertatem usque ad Dionysii dominatum tuentur. Romae tum primum quatuor Tribuni plebis creati.

68. Οἱ δὲ Συρακούσιοι τὸ μὲν πρῶτον μέρος τῆς πόλεως κατελάβοντο τὴν ὀνομαζομένην Τύχην· ἐκ ταύτης δὲ ὀρμώμενοι, πρεσβευτὰς ἀπέστειλαν εἰς Γέλαν καὶ Ἀκράγαντα καὶ Σελινούντα, πρὸς δὲ τούτοις εἰς Ἱμέραν, καὶ πρὸς τὰς τῶν Σικελῶν πόλεις τὰς ἐν τῇ μεσογαίᾳ κειμένας, ἀξιοῦντες κατὰ τάχος συνελθεῖν καὶ συνελευθεῖν τὰς Συρακούσας. Πάντων δὲ προθύμως ὑπακουόντων, καὶ συντόμως ἀποστελλάντων, τῶν μὲν πεζοὺς καὶ ἵππεῖς στρατιώτας, τῶν δὲ ναῦς μακρὰς κεκοσμημένας εἰς ναυμαχίαν, ταχὺ συνήχθη δύναμις ἀξιοχρεῶς τοῖς Συρακούσιοις. Διὸ καὶ τὰς ναῦς καταστήσαντες οἱ Συρακούσιοι, καὶ τὴν πεζὴν δύναμιν ἐκτάξαντες, ἐτοίμους ἑαυτοὺς ἀπέδειξαν καὶ πεζῇ καὶ κατὰ θάλατταν βουλομένους διαγωνίζεσθαι. Ὁ δὲ Θρασύβουλος ἐγκαταλειπόμενος ὑπὸ τῶν συμμάχων, καὶ τὰς ἐλπίδας ἐν αὐτοῖς ἔχων τοῖς μισθοφόροις, τῆς μὲν Ἀχραδινῆς καὶ τῆς Νήσου κύριος ἦν, τὸ δὲ λοιπὸν μέρος τῆς πόλεως κατεῖχον οἱ Συρακούσιοι. Μετὰ δὲ ταῦτα ὁ μὲν Θρασύβουλος ταῖς ναυσὶν ἐπιπλεύσας ἐπὶ τοὺς πολεμίους, καὶ λειφθεὶς τῇ ναυμαχίᾳ, συχνὰς μὲν τριήρεις ἀπέβηλε, ταῖς δ'

ἄλλαις κατέφυγεν εἰς τὴν Νῆσον. Ὅμοίως δὲ καὶ
τὴν πεξὴν δύναμιν προαγαγὼν ἐκ τῆς Ἀχραδινῆς,
καὶ παραταξιόμενος ἐν τοῖς προαστείοις, ἡττήθη,
καὶ πολλοὺς ἀποβαλὼν, ἠναγκάσθη πάλιν εἰς τὴν
Ἀχραδινὴν ἀποχωρῆσαι. Τέλος δὲ ἀπογνοὺς τὴν
τυραννίδα, διεπρεσβεύσατο πρὸς τοὺς Συρακουσίους,
καὶ συνθέμενος τὰ πρὸς αὐτοὺς, ὑπόσπονδος ἀπῆλ-
θεν εἰς Λοκροὺς. Οἱ δὲ Συρακούσιοι τοῦτον
τὸν τρόπον ἐλευθερώσαντες τὴν πατρίδα, τοῖς
μὲν μισθοφόροις συνεχώρησαν ἀπελθεῖν ἐκ τῶν
Συρακουσῶν, τὰς δὲ ἄλλας πολιτείας τυραννουμένας
ἢ φρουράς ἐχούσας ἐλευθερώσαντες, ἀπεκατέστησαν
ταῖς πόλεσι τὰς δημοκρατίας. Ἀπὸ δὲ τούτων τῶν
χρόνων εἰρήνην ἔχουσα, πολλὴν ἐπίδοσιν ἔλαβε πρὸς
εὐδαιμονίαν, καὶ διεφύλαξε τὴν δημοκρατίαν ἔτη
σχεδὸν ἑξήκοντα, μέχρι τῆς Διονυσίου τυραννίδος.
Θρασύβουλος δὲ καλῶς θεμελιωθεῖσαν βασιλείαν
παραλαβὼν, διὰ τὴν ἰδίαν κακίαν αἰσχροῶς ἀπέβαλε
τὴν ἀρχὴν, καὶ φυχὸν εἰς Λοκροὺς, ἐνταῦθα τὸν
λοιπὸν χρόνον ἰδιωτεύων κατεβίωσεν. Ἀμα δὲ
τούτοις πραττομένοις, ἐν τῇ Ῥώμῃ τότε πρώτως
κατεστάθησαν δῆμαρχοι τέτταρες, Γαῖος Σικίνιος
καὶ Λεύκιος Νεμετώριος, πρὸς δὲ τούτοις Μάρκος
Δουῖλλιος, καὶ Σπόριος Ἀκίλιος.

(C. 69.) Olymp. LXXVIII, 4. a. C. 463. Arch. Lysitico. Cons.
L. Valerio Publicola et T. Aemilio Mamercus, Artabanus, satellitum
princeps, adiutus ab Mithridate, regis cubiculario, per insidias
Xerxem cum prole occidere, regnumque occupare conatur. At
superates patri fratrique Artaxerxes, necato patricida, imperio po-
tatur. Regnavit Xerxes ultra 20, Artaxerxes per 40 annos.

69. Τοῦ δ' ἐνιαυσιαίου χρόνου διεληλυθότος,

Ἀθήνησι μὲν ἦρχε Λυσίθεος, ἐν Ῥώμῃ δ' ὕπατοι
 κατεστάθησαν Λεύκιος Οὐαλέριος Ποπλικόλας καὶ
 Τίτος Λίμιλιος Μάμερκος. Ἐπὶ δὲ τούτων, κατὰ
 τὴν Ἀσίαν Ἀρτάβανος, τὸ μὲν γένος Ἑρκάνιος, δυνά-
 μενος δὲ πλεῖστον παρὰ τῷ βασιλεῖ Ξέρξῃ, καὶ τῶν
 δορυφόρων ἀφηγούμενος, ἔκρινεν ἀνελεῖν τὸν Ξέρξην,
 καὶ τὴν βασιλείαν εἰς ἑαυτὸν μεταστῆσαι. Ἀνακοι-
 τωσάμενος δὲ τὴν ἐπιβουλὴν πρὸς Μιθριδάτην τὸν
 εὐνούχον, ὃς ἦν κατακοιμιστὴς τοῦ βασιλέως, καὶ
 τὴν κυριωτάτην ἔχων πίστιν, ἅμα δὲ καὶ συγγενὴς
 ὢν Ἀρταβάνου καὶ φίλος, ὑπήκουσε πρὸς τὴν ἐπι-
 βουλὴν. Ἐπὶ τούτου δὲ νυκτὸς εἰσαχθεὶς ὁ Ἀρτά-
 βανος εἰς τὸν κοιτῶνα, καὶ τὸν Ξέρξην ἀνελών,
 ὤρμησεν ἐπὶ τοὺς υἱοὺς τοῦ βασιλέως. Ἦσαν δὲ
 οὗτοι τρεῖς τὸν ἀριθμόν, Δαρεῖος μὲν ὁ πρεσβύτα-
 τος, καὶ Ἀρταξέρξης, ἐν τοῖς βασιλείοις διατρέφοντες·
 ὁ δὲ τρίτος Ῥατάσπης, ἀπόδημος ὢν κατ' ἐκείνον
 τὸν καιρὸν· εἶχε γὰρ τὴν ἐν Βάκτροις σαιραπειάν.
 Ὁ δ' οὖν Ἀρτάβανος παραγενόμενος ἔτι νυκτὸς
 οὔσης πρὸς τὸν Ἀρταξέρξην ἔφησε, Δαρεῖον τὸν
 ἀδελφὸν αὐτοῦ φονεῖα γενέσθαι τοῦ πατρὸς, καὶ
 τὴν βασιλείαν εἰς ἑαυτὸν περισπᾶν. Συνεβούλευεν
 οὖν αὐτῷ, πρὸ τοῦ κατασχεῖν ἐκείνον τὴν ἀρχήν,
 σκοπεῖν ὅπως μὴ δουλεύσῃ διὰ ῥαθυρίαν, ἀλλὰ
 βασιλεύσῃ, τὸν φονεῖα τοῦ πατρὸς τιμωρησάμενος.
 ἐπηγγείλατο δ' αὐτῷ συνεργοὺς παρῆξεσθαι τοὺς
 δορυφόρους τοῦ βασιλέως. Πεισθέντος δὲ τοῦ
 Ἀρταξέρξου, καὶ παραχρῆμα μετὰ τῶν δορυφόρων
 ἀνελόντος τὸν ἀδελφὸν Δαρεῖον, ὄρων αὐτῷ τὴν

ἐπιβουλὴν εὐροοῦσαν, καὶ παραλαβὸν τοὺς ἰδίους
 υἱούς, καὶ φήσας καιρὸν ἔχειν τὴν βασιλείαν κατα-
 κτήσασθαι, παίει τῷ Ξέρει τὸν Ἀρταξέρην. Ὁ δέ,
 τρωθεὶς καὶ οὐδὲν παθὼν ὑπὸ τῆς πληγῆς, ἡμύνατο
 τὸν Ἀρτιάβανόν, καὶ κατενέγκας αὐτοῦ πληγὴν και-
 ρίαν, ἀπέκτεινε. Παραδόξως δὲ σωθεὶς ὁ Ἀρτα-
 ξέρξης, καὶ τὸν φονέα τοῦ πατρὸς τιτιμωρημένος,
 παρέλαβε τὴν τῶν Περσῶν βασιλείαν. Ξέρξης μὲν
 οὖν τὸν εἰρημὸν τρόπον ἐτελεύτησε, βασιλεύσας
 τῶν Περσῶν ἔτη πλείω τῶν εἴκοσι· τὴν δὲ ἀρχὴν
 διαδεξάμενος ὁ Ἀρταξέρξης, ἐβασίλευσεν ἔτη τετρα-
 ράκοντα.

(C. 70.) Olymp. LXXIX, 1. a. C. 461. Archedemide Arch., A. Verginio et T. Numicio Coss., Thasios, ob controversiam de metallis delicere ausos, et Aeginetas, feroces rebelles, ad obsequium cogunt Athenienses. Sed plures tum socii aspero et superbo imperio Atheniensium ad defectionem adacti. Ab his colonia Amphipolin missa, mox quum ulterius in Thraciam progredetur, ab Edonis exstincta est.

70. Ἐπ' ἄρχοντος δ' Ἀθήνησιν Ἀρχεδημίδου,
 Ῥωμαῖοι μὲν κατέστησαν ὑπάτους Ἀὔλον Οὐεργίνιον
 καὶ Τίτον Μινούκιον· Ὀλυμπιάς δ' ἦχθη ἐβδομη-
 κοστὴ καὶ ἑννάτη, καθ' ἣν ἐνίκαι σιὰδιον Ξενοφῶν
 Κορίνθιος. Ἐπὶ δὲ τούτων ἀποστάντες Θάσιοι
 ἀπὸ Ἀθηναίων, μετὰλλων ἀμφισβητοῦντες, ἐκπο-
 λιορκηθέντες ὑπὸ τῶν Ἀθηναίων, ἠναγκάσθησαν
 πάλιν ὑπ' ἐκείνους τάττεσθαι. Ὁμοίως δὲ καὶ
 Αἰγινήτας ἀποστάντας Ἀθηναῖοι χειρωσάμενοι, τὴν
 Αἰγιναν πολιορκεῖν ἐπεχείρησαν. Αὕτη γὰρ ἡ πόλις
 τοῖς κατὰ θάλατταν ἀγῶσι πολλάκις εὐημεροῦσα,
 φρονήματός τε πλήρης ἦν, καὶ χρημάτων καὶ τριη-

ρῶν εὐπορεῖτο, καὶ τὸ σύνολον ἄλλοτρίως αἰεὶ διέκειτο
 πρὸς τοὺς Ἀθηναίους. Διόπερ στρατεύσαντες ἐπ'
 αὐτὴν, τὴν χώραν ἐδήλωσαν, καὶ τὴν Ἀγριναν πολιορ-
 κοῦντες, ἔσπευδον ἀνελεῖν κατὰ κράτος. Καθόλου
 γὰρ ἐπὶ πολὺ τῇ δυνάμει προκόπτοντες, οὐκέτι τοῖς
 συμμάχοις ὥσπερ πρότερον ἐπιεικῶς ἐχρῶντο, ἀλλὰ
 βιαίως καὶ ὑπερηφάνως ἤρχον. Διόπερ οἱ πολλοὶ
 τῶν συμμάχων τὴν βαρὺτητα φέρειν ἀδυνατοῦντες,
 ἀλλήλοις διελέγοντο περὶ ἀποστάσεως· καὶ τινες τοῦ
 κοινοῦ συνεδρίου καταφρονήσαντες, κατ' ἰδίαν ἐτά-
 τοντο. Ἀμα δὲ τούτοις πραττομένοις Ἀθηναῖοι
 θαλαττοκρατοῦντες εἰς Ἀμφίπολιν ἐξεπέμψαν οἰκή-
 τορας μυρίους, οὓς μὲν ἐκ τῶν πολιτῶν, οὓς δ' ἐκ
 τῶν συμμάχων καταλέξαντες, καὶ τὴν χώραν κατα-
 κληρουχήσαντες. Οἱ μέχρι μὲν τινος ἐκράτουν
 τῶν Θρακῶν· ὕστερον δὲ αὐτῶν ἀναβάντων εἰς
 Θράκην, συνέβη πάντας τοὺς εἰσβαλόντας εἰς τὴν
 χώραν τῶν Θρακῶν, ὑπὸ τῶν Ἰδωνῶν καλουμένων
 διαφθαρῆναι,

(C. 71.) Olymp. LXXIX, 2. a. C. 461. Tlepolemo Arch., T.
 Quintio et Q. Servilio Suetio Coss., Artaxerxis cura in puniendis
 paternae caedis reis ordinandaque republ. laudabiliter occupata.
 Interea Aegyptii, audita et morte Xerxis et perturbatione rerum,
 aeditionem in Persas movent, iisque expulsis, Inarum regem e suis
 creant, facta cum Atheniensibus societate. Quapropter Artaxerxes
 bellum in ipsos parat.

71. Ἐπ' ἄρχοντος δ' Ἀθήνησι Τληπολέμου,
 Ῥωμαῖοι κατέστησαν ὑπάτους Τίτον Κοῦντιον καὶ
 Κόιντον Σερούλλιον Σερούχτον. Ἐπὶ δὲ τούτων
 Ἀρταξέρξης ὁ βασιλεὺς τῶν Περσῶν, ἄρτι τὴν
 βασιλείαν ἀνακτησάμενος, τὸ μὲν πρῶτον κολάσας

τοὺς μετεσχηκότας τῆς τοῦ πατρὸς ἀναιρέσεως,
 διέταξε τὰ κατὰ τὴν βασιλείαν συμφερόντως αὐτῶ.
 Τῶν μὲν γὰρ ὑπαρχόντων σατραπῶν τοὺς ἄλλοτριῶς
 ἔχοντας πρὸς αὐτόν, ἀπέστησε· τῶν δὲ αὐτοῦ φίλων
 ἐπιλέξας τοὺς εὐθέτους, παρέδωκε τὰς σατραπείας.
 Ἐπεμελήθη δὲ καὶ τῶν προσόδων καὶ τῶν δυνάμεων
 καὶ σκευῆς· καὶ καθόλου τὴν βασιλείαν ὅλην ἐπιει-
 κῶς διοικῶν, μεγάλης ἀποδοχῆς ἐτύγχανε παρὰ τοῖς
 Πέρσαις. Οἱ δὲ τὴν Αἴγυπτον κατοικοῦντες,
 πυθόμενοι τὴν Ξέρξου τελευτήν, καὶ τὴν ὅλην ἐπί-
 θεσιν καὶ ταραχὴν ἐν τῇ βασιλείᾳ τῶν Περσῶν,
 ἔκριναν ἀντέχεσθαι τῆς ἐλευθερίας. Εὐθὺς οὖν
 ἀθροίσαντες δύναμιν, ἀπέστησαν τῶν Περσῶν, καὶ
 τοὺς φορολογοῦντας τὴν Αἴγυπτον τῶν Περσῶν
 ἐκβαλόντες, κατέστησαν βασιλεῖα τὸν ὀνομαζόμενον
 Ἰναρώ. Οὗτος δὲ τὸ μὲν πρῶτον ἐκ τῶν ἐγχωρίων
 κατέλεγε στρατιώτας· μετὰ δὲ ταῦτα καὶ μισθο-
 φόρους ἐκ τῶν ἄλλοεθνῶν ἀθροίζων, κατεσκευάζε
 δύναμιν ἀξιόχρεων. Ἐπεμψε δὲ καὶ πρὸς Ἀθηναίους
 ἱκέτεις περὶ συμμαχίας, ὑποσχοόμενος αὐτοῖς,
 εἰν ἐλευθερώσῃ τοὺς Αἰγυπτίους, κοινὴν αὐτοῖς
 παρέξασθαι τὴν βασιλείαν, καὶ πολλαπλασίους τῆς
 εὐεργεσίας ἀποδώσειν χάριτας. Οἱ δὲ Ἀθηναῖοι
 κρίναντες συμφέρον αὐτοῖς, τοὺς μὲν Πέρσας εἰς τὸ
 δυνατόν ταπεινοῦν, τοὺς δὲ Αἰγυπτίους ἰδίους
 εἰαυτοῖς παρασκευάσαι πρὸς τὰ παράλογα τῆς τύχης,
 ἐψηφίσαντο τριακοσίαις τριήρεσι βοηθεῖν τοῖς
 Αἰγυπτίοις. Οἱ μὲν οὖν Ἀθηναῖοι μετὰ πολλῆς
 παρασκευῆς περὶ τὴν τοῦ στόλου προθυμίαν ἐγί-

νοντο. Ἀταξέροξης δὲ πυθόμενος τὴν ἀπόστασιν τῶν Αἰγυπτίων καὶ τὰς εἰς τὸν πόλεμον παρασκευάς, ἔκρινε δεῖν τῷ μεγέθει τῶν δυνάμεων ὑπερᾶραι τοὺς Αἰγυπτίους. Εὐθύς οὖν ἐξ ἀπασῶν τῶν σατραπειῶν κατέλεγε στρατιώτας, καὶ ναῦς κατεσκευάζει, καὶ τῆς ἄλλης ἀπάσης παρασκευῆς ἐπιμέλειαν ἐποιεῖτο. Καὶ τὰ μὲν κατὰ τὴν Ἀσίαν καὶ τὴν Αἴγυπτον ἐν τούτοις ἦν.

(C. 72.) Sicilia quum post exactos reges lactior in dies floreret, in comitiisq[ue] Iovi Liberatori statuam et sacra Eleutheria decrevisset: peregrini, a Gelone recepti in civitatem, quod a magistratibus essent exclusi,

72. Κατὰ δὲ τὴν Σικελίαν ἄρτι καταλελυμένης τῆς ἐν ταῖς Συρακούσαις τυραννίδος, καὶ πασῶν τῶν κατὰ τὴν νῆσον πόλεων ἡλευθερωμένων, πολλὴν ἐπίδοσιν ἐλάμβανεν ἡ σύμπασα Σικελία πρὸς εὐδαιμονίαν. Εἰρήνην γὰρ ἔχοντες οἱ Σικελιώται, καὶ χώραν ἀγαθὴν νεμόμενοι, διὰ τὸ πλῆθος τῶν καρπῶν ταχὺ ταῖς οὐσίαις ἀνέτρεχον, καὶ τὴν χώραν ἐπλήρωσαν οἰκετῶν καὶ κτηνῶν, καὶ τῆς ἄλλης εὐδαιμονίας, μεγάλας μὲν λαμβάνοντες προσόδους, οὐδὲν δὲ εἰς τοὺς εἰωθότας πολέμους ἀναλίσκοντες. Μετὰ δὲ ταῦτα πάλιν εἰς πολέμους καὶ στάσεις ἐνέπεσον, διὰ τοιαύτας τινὰς αἰτίας. Καταλύσαντες τὴν Θρασυβούλου τυραννίδα, συνήγαγον ἐκκλησίαν, καὶ περὶ τῆς ἰδίας δημοκρατίας βουλευσάμενοι, πάντες ὁμογνημόνως ἐψηφίσαντο, Διὸς μὲν ἑλευθερίου κολοσσιαῖον ἀνδριάντα κατασκευάσαι, καὶ ἐνικυτὸν δὲ θύειν Ἐλευθέρια καὶ ἀγῶνας ἐπιφανεῖς ποιεῖν κατὰ τὴν αὐτὴν ἡμέραν, ἐν ᾗ τὸν τύραννον

καταλύσαντες, ἤλευθέρωσαν τὴν πατρίδα· θύειν δ' ἐν τοῖς ἁγῶσι τοῖς θεοῖς ταύρους τετρακοσίους καὶ πεντήκοντα, καὶ τοὺτους δαπανᾶν εἰς τὴν τῶν πολιτῶν εὐωχίαν. Τὰς δὲ ἀρχάς ἀπάσας τοῖς ἀρχαίοις πολίταις ἀπένεμον· τοὺς δὲ ξένους τοὺς ἐπὶ Γέλωνος πολιτευθέντας οὐκ ᾔξιον μετέχειν ταύτης τῆς τιμῆς, εἴτε οὐκ ἄξιους κρίναντες, εἴτε καὶ ἀπιστοῦντες, μὴ ποτε συντεθραμμένοι τυραννίδι καὶ μονάρχῳ συνεστρατευμένοι, νεωτερίζειν ἐπιχειρήσωσι· ὅπερ καὶ συνέβη γενέσθαι. Τοῦ γὰρ Γέλωνος πλείονας τῶν μυρίων πολιτογραφήσαντος ξένους μισθοφόρους, ἐκ τούτων περιλείποντο πλείους τῶν ἑπτακισχιλίων κατὰ τοὺς ὑποκειμένους καίρους.

(C. 73.) Achradinam et insulam hostiliter occuparunt, novisque rempubl. tumultibus turbabant. At exitu prohibitos difficultas victus oppressit.

73. Οὗτοι τῆς ἐκ τῶν ἀρχαιρεσιῶν τιμῆς ἀπελαυνόμενοι, χαλεπῶς ἔφερον, καὶ συμφρονήσαντες, ἀπέστησαν τῶν Συρακουσίων, καὶ τῆς πόλεως κατέλαβον τὴν τε Ἀχραδινὴν καὶ τὴν Ἰνῆσον· ἀμφοτέρων τῶν τόπων τούτων ἔχοντων ἴδιον τεῖχος, καλῶς κατεσκευασμένον. Οἱ δὲ Συρακούσιοι πάλιν ἐμπεσόντες εἰς ταραχὴν, τὸ λοιπὸν τῆς πόλεως κατείχον, καὶ τὸ πρὸς τὰς Ἐπιπολάς τετραμμένον αὐτῆς ἐπέτειχισαν, καὶ πολλὴν ἀσφάλειαν ἑαυτοῖς κατεσκεύασαν. Εὐθύ γὰρ τῆς ἐπὶ τὴν χώραν ἐξόδου τοὺς ἀφροσθηκότας εὐχερῶς εἶργον, καὶ ταχὺ τῶν ἐπιτηδείων ἐποίησαν ἀπορεῖν. Οἱ δὲ ξένοι τοῖς μὲν πλήθεσιν ἐλείποντο τῶν Συρακουσίων, ταῖς δὲ ἐμπειρίαις ταῖς κατὰ πόλεμον πολὺ προεῖχον. Διὸ καὶ γινομένων

κατὰ τὴν πόλιν ἐπιθέσεων καὶ κατὰ μέρος συνπλο-
κῶν, ταῖς μὲν μάχαις οἱ ξένοι ἐπροτέρουν, εἰργόμε-
νοι δὲ τῆς χώρας, ἐλείποντο ταῖς παρασκευαῖς, καὶ
τροφῆς ἐσπάνιζον. Καὶ τὰ μὲν κατὰ τὴν Σικελίαν
ἐν τοῦτοις ἦν.

(C. 74.) Olymp. LXXIX, 3. a. C. 460. Conone Arch., Q. Fabio
Vibulano et T. Arnilio Mamercio Coss., bellum ab Ariaxerxe Ae-
gyptiis illatum, duce Achaemene, Athenienses, illorum socii, Per-
sas proelio superant, fugientesque insequuntur usque ad Album
Munus (Memphim, c. 77.), eosque obsidione clausos tenent. Renou-
vat bellum rex, quamquam Lacedaemoniis, pecunia pellecti, in At-
ticam incursionem facere recusant.

74. Ἐπ' ἀρχοντος δ' Ἀθηνησὶ Κόνωνος, ἐν
Ῥώμῃ τὴν ὑπάτον ἀρχὴν εἶχον Κόϊντιος Φάβιος
Οὐΐβουλανδὸς καὶ Τιβέριος Αἰμίλιος Μάμερκος. Ἐπὶ
δὲ τούτων Ἀρταξέρξης μὲν ὁ βασιλεὺς τῶν Περσῶν
κατέστησε στρατηγὸν ἐπὶ τὸν πρὸς Αἰγυπτίους πό-
λεμον Ἀχαιμένην τὸν Δαρείου μὲν υἱόν, ἑαυτοῦ δὲ
θείου· τούτῳ δὲ παραδοὺς στρατιωτῶν, ἱππέων τε
καὶ πεζῶν, ὑπὲρ τὰς τριᾶκοντα μυριάδας, προσέταξε
καταπολεμῆσαι τοὺς Αἰγυπτίους. Οὗτος μὲν οὖν
ἐπειδὴ κατήντησεν εἰς Αἴγυπτον, κατεστρατοπέδευσε
πλησίον τοῦ Νέλλου, καὶ τὴν δύναμιν ἐκ τῆς ὁδοι-
πορίας ἀναλαβὼν, παρεσκευάζετο τὰ πρὸς τὴν μά-
χην. Οἱ δὲ Αἰγύπτιοι συνηθροικότες ἐκ τῆς Λιβύης
καὶ τῆς Αἰγύπτου τὴν δύναμιν, ἀνέμενον τὴν παρὰ
τῶν Ἀθηναίων συμμαχίαν. Καταπλευσάντων δὲ τῶν
Ἀθηναίων εἰς τὴν Αἴγυπτον μετὰ διακοσίων νεῶν,
καὶ μετὰ τῶν Αἰγυπτίων παρταξαμένων πρὸς τοὺς
Πέρσας, ἐγένετο μάχη καρτερά. Καὶ μέχρι μὲν τι-
τος οἱ Πέρσαι τοῖς πλήθει προέχοντες ἐπλεονέ-

κτον· μετὰ δὲ ταῦτα τῶν Ἀθηναίων βιασασμένων,
καὶ τοὺς καθ' ἑαυτοὺς τεταγμένους τρεψαμένων, καὶ
πολλοὺς ἀναιρῶντων, τὸ λοιπὸν πλῆθος τῶν βαρ-
βάρων πρὸς φυγὴν ὤρμησε. Πολλοῦ δὲ κατὰ τὴν
φυγὴν γενομένου φόρου, τὸ τελευταῖον οἱ μὲν Πέρσαι
τὸ πλεῖον μέρος τῆς δυνάμεως ἀποβαλόντες, κατέ-
φυγον ἐπὶ τὸ καλούμενον Λευκὸν Τεῖχος· οἱ δ'
Ἀθηναῖοι ταῖς ἰδίαις ἀνδραγαθίαις νίκημα περιπε-
ποιημένοι, συνεδίωξαν τοὺς βαρβάρους εἰς τὸ προ-
κείμενον χωρίον, καὶ οὐκ ἀφίσταντο τῆς πολιορκίας.
Ἀρταξέρξης δὲ πυθόμενος τὴν τῶν ἰδίων ἥτιαν, τὸ
μὲν πρῶτον ἀπέστειλέ τινας τῶν φίλων μετὰ πολλῶν
χρημάτων εἰς τὴν Λακεδαιμόνα, καὶ τοὺς Λακεδαι-
μονίους ἡξίου πόλεμον ἐξεγκεῖν τοῖς Ἀθηναίοις,
νομίζων οὕτω τοὺς ἐν Αἰγύπτῳ νικῶντας Ἀθηναίους
ἀποπλεύσειν εἰς τὰς Ἀθήνας, βοηθήσοντάς τῇ πα-
τρίδι· τῶν δὲ Λακεδαιμονίων οὔτε χρήματα δεξα-
μένων, οὔτε ἄλλως προσεχόντων τοῖς ὑπὸ Περσῶν
ἀξιουμένοις, ἀπογνοὺς τὴν ἀπὸ τῶν Λακεδαιμονίων
βοήθειαν ὁ Ἀρταξέρξης, ἄλλας δυνάμεις παρεσκευά-
ξετο· ἐπιστήσας δὲ αὐτοῖς ἡγεμόνας Ἀρτάβαζον καὶ
Μεγάβυζον, ἄνδρας ἀρετῇ διαφέροντας, ἐξέπεμψε
πολεμήσοντας τοῖς Αἰγυπτίοις.

(C. 75.) Olymp. LXXIX, 4. a. C. 459. Arch. enim Euippo, Coss.
Q. Servilio et Sp. Postumio Albo, novis copiis Aegyptum adeunt
Artabazus et Megabyzus; sed itineris molestia et exercendo milite
annum consumunt, urgentibus interea obsidionem Atheniensibus.

75. Ἐπ' ἀρχοντος δ' Ἀθήνησιν Εὐῖππου, Ρω-
μαῖοι κατέστησαν ὑπάτους Κοῖντον Σερονύλιον καὶ
Σπούριον Ποστούμιον Ἀλβῖνον. Ἐπὶ δὲ τούτων

κατὰ τὴν Ἀσίαν Ἀρτάβαζος καὶ Μεγάβυζος ἐκπεμφθέντες ἐπὶ τὸν πρὸς Αἰγυπτίους πόλεμον, ἀνέβησαν ἐκ τῆς Περσίδος, ἔχοντες στρατιώτας, ἵππεις καὶ πεζοὺς, πλείους τῶν τριάκοντα μυριάδων. Ὡς δ' ἤλθον εἰς τὴν Κιλικίαν καὶ Φοινίκην, τὰς μὲν πεζικὰς δυνάμεις ἀνελάμβανον ἐκ τῆς ὁδοιπορίας, ναῦς δὲ προσέταξαν κατασκευάζειν τοῖς τε Κυπρίοις καὶ Φοίνιξι, καὶ τοῖς τὴν Κιλικίαν οἰκοῦσι. Καταρτισθεῖσιν δὲ τριηρῶν τριακοσίων, ταύτας ἐκόσμησαν ἐπιβάταις τε τοῖς κρατίστοις, καὶ ὅπλοις καὶ βέλεσι, καὶ τοῖς ἄλλοις τοῖς πρὸς ναυμαχίαν χρησίμοις. Οὗτοι μὲν οὖν περὶ τὰς παρασκευὰς ἐγίνοντο, καὶ γυμνασίας τῶν στρατιωτῶν ἐποιοῦντο, καὶ συνείθιζον ἅπαντας ταῖς πολεμικαῖς ἐμπειρίαις, καὶ περὶ ταῦτα διέτριψαν σχεδόν τι τὸν ὑποκείμενον ἐνιαυτόν. Οἱ δὲ κατὰ τὴν Αἰγύπτion Ἀθηναῖοι τοὺς περὶ τὴν Μέμφιν καταφεύγοντας εἰς τὸ Λευκὸν Τεῖχος ἐπολιόρουν· ἀμυνομένων δὲ τῶν Περσῶν εὐρώστας, οὐ δυνάμενοι τὸ χωρίον εἰλεῖν, ἔμειναν ἐπὶ τῆς πολιορκίας τὸν ἐνιαυτόν.

(C. 76.) Continuati tumultus per Siciliae urbes, ac tandem, victis peregrinis, et quicumque Hieronis tempore ex urbibus suis pulsati exsulaverant, in pristinas sedes restitutis, sedati. Peregrini transferuntur Messanam: instaurata pristinae reip. forma, recuperati agri civibus viritim dividuntur.

76. Κατὰ δὲ τὴν Σικελίαν Συρακούσιοι μὲν πολεμοῦντες τοῖς ἀφεστηκόσι ξένοις, συνεχεῖς προσβολὰς ἐποιοῦντο τῇ τε Ἀχραδινῇ καὶ τῇ Νήσῳ· καὶ ναυμαχία μὲν ἐνίκησαν τοὺς ἀποστάντας, περὶ δ' οὐκ ἰσχυρὸν ἐκβαλεῖν τῆς πόλεως διὰ τὴν ὀχυρότητα

τῶν τόπων. Μετὰ δὲ ταῦτα παρατάξεως γενομένης
 ἐπὶ τῆς χώρας, καὶ τῶν ἀγωνιζομένων παρ' ἀμφοτέ-
 ροις ἐκθύμως κινδυνεύοντων, πεσεῖν συνέβη οὐκ ὀλί-
 γους παρ' ἀμφοτέροις, νικῆσαι δὲ τοὺς Συρακου-
 σίους. Μετὰ δὲ τὴν μάχην οἱ Συρακούσιοι τοὺς μὲν
 ἐπιλέκτους, ὄντας ἑξακοσίους, αἰτίους γενομένους
 τῆς νίκης, ἐστεφάνωσαν, ἀριστεῖα δόντες ἀργυρίου
 μνᾶν ἑκάστω. Ἀμα δὲ τούτοις πραττομένοις, Δου-
 κέτιος μὲν ὁ τῶν Σικελῶν ἡγεμὼν χαλεπῶς ἔχων τοῖς
 τὴν Κατάνην οἰκοῦσι, διὰ τὴν ἀφαίρεσιν τῆς τῶν
 Σικελῶν χώρας, ἐστράτευσεν ἐπ' αὐτοὺς. Ὁμοίως δὲ
 καὶ τῶν Συρακουσίων στρατευσάντων ἐπὶ τὴν Κατά-
 νην, οὗτοι μὲν κοινῇ κατεκληροῦχησαν τὴν χώραν,
 καὶ κατοικισθέντες ὑφ' Ἰέρωνος τοῦ δυνάστου, ἐπο-
 λέμουν· ἀντιταχθέντων δὲ τῶν ἐν τῇ Κατάνῃ, καὶ
 λειφθέντων πλείοσι μάχαις, οὗτοι μὲν ἐξέπεσον ἐκ
 τῆς Κατάνης, καὶ τὴν νῦν οὖσαν Αἴτην ἐκτήσαντο,
 πρὸ τούτου καλουμένην Ἑρνησίαν· οἱ δ' ἐξ ἀρχῆς
 ἐκ τῆς Κατάνης ὄντες ἐκομίσαντο πολλῷ χρόνῳ τὴν
 πατρίδα. Τούτων δὲ πραχθέντων, οἱ κατὰ τὴν
 Ἰέρωνος δυναστείαν ἐκπεπτωκότες ἐκ τῶν ἰδίων πό-
 λεων, ἔχοντες τοὺς συναγωνιζομένους, κατήλθον εἰς
 τὰς πατρίδας, καὶ τοὺς ἀδίκως τὰς ἀλλοτρίας πόλεις
 ἀφηρεμένους ἐξέβαλον ἐκ τῶν πόλεων. Τούτων δ'
 ἦσαν Γελῶοι καὶ Ἀκραγαντῖνοι καὶ Ἱμεραῖοι. Πυ-
 ραπλησίως δὲ τούτοις καὶ Ρηγῖνοι μετὰ Ζαγκλαίων
 τοὺς Ἀναξίλου παῖδας δυναστεύοντας ἐκβαλόντες,
 ἡλευθέρωσαν τὰς πατρίδας. Μετὰ δὲ ταῦτα Καμα-
 ρίαν μὲν Γελῶοι κατοικίσαντες ἐξ ἀρχῆς κατεκλη-

ρούχησαν· αἱ δὲ πόλεις σχεδὸν ἅπασαι πρὸς τὴν κα-
τάλυσιν τῶν πολέμων δρμήσασαι, καὶ κοινὸν δόγμα
ποιησάμεναι, πρὸς τοὺς κατοικοῦντας ξένους διελύ-
θησαν, καὶ τοὺς φυγάδας καταδεξάμεναι, τοῖς ἄρ-
χαίοις πολίταις τὰς πόλεις ἀπέδωκαν· τοῖς δὲ ξένοις
τοῖς διὰ τὰς δυναστείας ἀλλοτριᾶς τὰς πόλεις ἔχουσι,
κατοικεῖν ἅπαντας ἐν τῇ Μεσσηνίᾳ. Αἱ μὲν οὖν
κατὰ τὴν Σικελίαν ἐν ταῖς πόλεσι στάσεις καὶ ταρα-
χαὶ τοῦτον τὸν τρόπον κατελύθησαν· αἱ δὲ πόλεις
τὰς ἀπαλλοτριῶν πολιτείας ἀπολαβοῦσαι σχεδὸν
ἅπασαι, τὰς ἰδίας χώρας κατεκληρούχησαν τοῖς πο-
λίταις πᾶσιν.

(C. 77.) Olymp. LXXX, 1. a. C. 458. Phrasielide Arch., Q. Fa-
bio et T. Quintio Capitolino Coss., Aegyptii, adventu novi exer-
citus Persarum territi, ultro se pristino imperio subiciunt, socios-
que Athenienses derelinquant. Hi ab Albi Muri obsidione iam
ante desistere coacti, quum naves suas, cursu fluminis fossis inter-
cepto, in sicco haerere vident, eas ipsi comburant, nihil de virtute
remittentes. Sed Persae saluum in patriam reditum iis concedunt.
In Graecia tum Ephialtes seditionem populi in Areopagum concit-
avit ipsi auctori funes'tam.

77. Ἐπ' ἄρχοντος δ' Ἀθήνησι Φρασικλείδου
Ολυμπιάς μὲν ἔχθη ὀγδοηκοστή, καθ' ἣν ἐνῆκα στά-
διον Τογύλλας Θετταλός· Ῥωμαῖοι δὲ ὑπάτους κα-
τέστησαν Κόϊντον Φάβιον καὶ Τίτον Κόϊντον Κα-
πιτωλῆνον. Ἐπὶ δὲ τούτων κατὰ μὲν τὴν Ἀσίαν οἱ
τῶν Περσῶν στρατηγοὶ διαβάντες περὶ τὴν Κιλικίαν,
ναῦς μὲν κατεσκευάσαν τριακοσίας, κεκοσμημένας κα-
λῶς πρὸς τὴν πολεμικὴν χρείαν· τὸ δὲ πεζὸν στρα-
τόπεδον λαβόντες, προῆγον πεζῇ διὰ Συρίας καὶ
Φοινίκης· συμπαραπλέοντος δὲ καὶ τοῦ στόλου τῇ
πεζῇ στρατιᾷ, κατήντησαν εἰς Μέμφιν τῆς Αἰγύπτου.

Καὶ τὸ μὲν πρῶτον τὴν πολιορκίαν τοῦ Λευκοῦ Τεί-
 ζους ἔλυσαν, καταπληξάμενοι τοὺς Αἰγυπτίους καὶ
 τοὺς Ἀθηναίους· μετὰ δὲ ταῦτα ἐμφρόνως βουλευ-
 σάμενοι, κατὰ στόμα μὲν παραιτιάτεσθαι διεκκλινον,
 στρατηγήμασι δὲ ἐφιλοτιμοῦντο καταλῦσαι τὸν πό-
 λεμον. Διόπερ καὶ τῶν Ἀττικῶν νεῶν δρομουσῶν ἐν
 τῇ Προσωπίτιδι λεγομένη νήσῳ, τὸν περιόρῳοντα
 ποταμὸν διώρουξι διαλαβόντες, ἤπειρον ἐποίησαν τὴν
 νῆσον. Τῶν δὲ νεῶν ἄφρω καθίζουσῶν ἐπὶ ξηρὰν
 τὴν γῆν, οἱ μὲν Αἰγύπτιοι καταπλαγέντες, ἐγκατέλι-
 πον τοὺς Ἀθηναίους, καὶ πρὸς τοὺς Πέρσας διελύ-
 σαντο· οἱ δὲ Ἀθηναῖοι, συμμαχῶν ὄντες ἔρημοι, καὶ
 τὰς ναῦς ὀρῶντες ἀχρήστους γεγενημένας, ταύτας
 μὲν ἐνέπρησαν, ὅπως μὴ τοῖς πολεμίοις υποχείριοι
 γενηθῶσιν· αὐτοὶ δὲ οὐ καταπλαγέντες τὴν δεινό-
 τητα τῆς περιστάσεως, παρεκάλουν ἀλλήλους μηδὲν
 ἀνάξιον πρᾶξαι τῶν προκατειργασμένων ἀγώνων.
 Διόπερ ταῖς ἀρεταῖς ὑπερβαλόμενοι τοὺς ἐν Θερμο-
 πύλαις ὑπὲρ τῆς Ἑλλάδος ἀποθανόντας, ἐτοίμως εἴ-
 χον διαγωνίζεσθαι πρὸς τοὺς πολεμίους. Οἱ δὲ στρα-
 τηγοὶ τῶν Περσῶν Ἀρτιάβαζος καὶ Μεγάβυζος, ὁρῶν-
 τες τὴν ὑπερβολὴν τῆς εὐτολμίας τῶν πολεμίων, καὶ
 λογιζάμενοι τοῦ πολλὰς μυριάδας ἀποβαλεῖν τῶν
 ἰδίων, σπονδὰς ἔθεντο πρὸς τοὺς Ἀθηναίους, καθ'
 ἃς ἔδει χωρὶς κινδύνων ἀνελθεῖν αὐτοὺς ἐκ τῆς Αἰγύ-
 πτου. Οἱ μὲν οὖν Ἀθηναῖοι διὰ τὴν ἰδίαν ἀρετὴν
 τυγχόντες τῆς σωτηρίας, ἀπῆλθον ἐκ τῆς Αἰγύπτου,
 καὶ διὰ τῆς Λιβύης εἰς Κυρήνην ἀπελθόντες, ἐσώ-
 θησαν παραδόξως εἰς τὴν πατρίδα. Ἀμὰ δὲ τούτοις

πραττομένοις, ἐν μὲν ταῖς Ἀθήναις Ἐφιάλτης ὁ Σιμωνίδου, δημαγωγὸς ὢν καὶ τὸ πλῆθος παροξύνων κατὰ τῶν Ἀρεοπαγιτῶν, ἔπεισε τὸν δῆμον ψηφίσματα μειῶσαι τὴν ἐξ Ἀρείου πάγου βουλήν, καὶ τὰ πάτρια καὶ περιβόητα νόμιμα καταλῦσαι. Οὐ μὲν ἀθρόως γε διέφυγε τηλικούτοις ἀνομήμασιν ἐπιβαλλόμενος, ἀλλὰ τῆς νυκτὸς ἀναιρεθεὶς, ἄδελον ἔσχε τὴν τοῦ βίου τελευτήν.

(C. 78.) Olymp. LXXX, 2. a. C. 457. Arch. Philocle, Coss. A. Postumio Regillensi et Sp. Furio Medullino, bellum in Graecia Atheniensium cum Corinthiis, Epidauriis et Aeginetis. Victores Athenienses. Eo tempore Deucetius, Siculorum rex, condita urbe Menaeno et expugnata Morgantina, gloriam adeptus est.

78. Τοῦ δ' ἐνιαυσίου χρόνου διεληλυθότος, Ἀθήνησι μὲν ἦν ἄρχων Φιλοκλῆς, ἐν Ρώμῃ δὲ τῇ ὑπαίον ἄρχὴν διεδέξαντο Αὐλὸς Προστῶμιος Ῥηγοῦλος, καὶ Σπύριος Φούριος Μεδιολανός. Ἐπὶ δὲ τούτων Κορινθίοις καὶ Ἐπιδανυρίοις ἐνστάντος πολέμου πρὸς Ἀθηναίους, ἐστράτευσαν ἐπ' αὐτοὺς Ἀθηναῖοι. Γενομένης δὲ μάχης ἰσχυρᾶς, ἐνίκησαν Ἀθηναῖοι. Μεγάλῳ στόλῳ καταπλεύσαντες πρὸς τοὺς ὀνομαζομένους Ἀλιεῖς, ἀνέβησαν εἰς τὴν Πελοπόννησον, καὶ τῶν πολεμίων ἀνείλον οὐκ ὀλίγους. Συστραφέντων δὲ τῶν Πελοποννησίων, καὶ δύναμιν ἀξιόλογον ἀθροισάντων, συνέβη μάχη πρὸς τοὺς Ἀθηναίους περὶ τὴν ὀνομαζομένην Κεχροφαλίαν, καθ' ἣν πάλιν ἐνίκησαν Ἀθηναῖοι. Τοιούτων δὲ εὐήμερημάτων αὐτοῖς γενομένων, τοὺς Αἰγινήτας ὄρῶντες πεφρονηματισμένους μὲν ἐν ταῖς προγεγενημέναις πράξεσιν, ἀλλοτρίως δὲ ἔχοντας πρὸς αὐτοὺς, ἔγνωσαν κατα-

πολεμῆσαι. Διὸ καὶ στόλον ἐπ' αὐτοὺς ἀξιόλογον ἀποστείλάντων τῶν Ἀθηναίων, οἱ τὴν Αἰγίναν κατοικοῦντες, μεγάλην ἐμπειρίαν ἔχοντες καὶ δόξαν τῶν κατὰ θάλατταν ἀγώνων, οὐ κατεπλάγησαν τὴν ὑπεροχὴν τῶν Ἀθηναίων. Ἐχοντες δὲ τριήρεις ἱκανάς, καὶ προσκατασκευάσαντες ἑτέρας, ἐναυμάχησαν, καὶ λειψθέντες ἀπέβαλον τριήρεις ἑβδομήκοντα· σύντριβέντες δὲ τοῖς φρονήμασι διὰ τὸ μέγεθος τῆς συμφορᾶς ἠναγκάσθησαν εἰς τὴν τῶν Ἀθηναίων συντέλειαν καταταχθῆναι. Ταῦτα μὲν οὖν Λεωκράτης ὁ στρατηγὸς κατεπράξατο τοῖς Ἀθηναίοις, τοὺς πάντας διαπολεμήσας μῆνας ἑννέα πρὸς τοὺς Αἰγινήτας. Ἄμα δὲ τοῦτοις πραττομένοις, κατὰ τὴν Σικελίαν Δευκέτιος ὁ τῶν Σικελῶν βασιλεὺς ὢν, ὠνομασμένος τὸ γένος, ἰσχύων δὲ κατ' ἐκείνους τοὺς χρόνους, Μεναιον μὲν πόλιν ἔκτισε, καὶ τὴν σύνεγγυς χώραν τοῖς κατοικοισθεῖσι διμερίσει· στρατευσάμενος δ' ἐπὶ πόλιν ἀξιόλογον Μοργαντίαν, καὶ χειρωσάμενος αὐτὴν, δόξαν ἀπηνέγκατο παρὰ τοῖς ὁμοεθνεῖσι.

(C. 79.) Olymp. LXXX, 3. a. C. 456. Arch. Bione, Coss P. Servilio Structo et L. Aebutio Elva, contentiones Corinthiorum et Megarensium de finibus in populationes et bellum erumpunt. Athenienses, Megarensium socii, duce Myronide, superiores. Mox novum oritur bellum Phocensium in Doris, quibus Lacedaemonii Nicomeden ad auxilia ferenda mittunt. Vincunt Doris, auctoribusque Lacedaemoniis pax inter utramque gentem restituitur.

79. Τοῦ δ' ἐνιαυσίου χρόνου διελλυθότος Ἀθήνησι μὲν ἤρχε Βίων, ἐν Ῥώμῃ δὲ τὴν ὕπατον ἀρχὴν διεδεξαντο Πούπλιος Σερονίλιος Στροῦκτος καὶ Λένκιος Αἰβούτιος Ἀλβας. Ἐπὶ δὲ τούτων Κορινθίοις καὶ Μεγαρεῦσι περὶ χώρας ὁμόρου γενομέ-

νης ἀμφισβητήσεως, εἰς πόλεμον αἱ πόλεις ἐνέπεσον. Τὸ μὲν οὖν πρῶτον ἀλλήλων τὴν χώραν διετέλουν λεηλατοῦντες, καὶ κατ' ὀλίγους συμπλοκάς καὶ μάχας ποιοῦμενοι μικράς. Αὐξομένης δὲ τῆς διαφορᾶς οἱ Μεγαρεῖς αἰὲ μᾶλλον ἐλαττοῦμενοι, καὶ τοὺς Κορινθίους φοβούμεροι, συμμαχοὺς ἐποίησαντο τοὺς Ἀθηναίους. Διὸ καὶ πάλιν τῶν πολέμιων ἐφαμύλων ταῖς δυνάμεσι γενομένων, καὶ τῶν Κορινθίων μετὰ Πελοποννησίων ἀξιολόγῳ δυνάμει στρατευσάντων εἰς τὴν Μεγαρικὴν, Ἀθηναῖοι συμμαχίαν ἔπεμψαν τοῖς Μεγαρεῦσιν, ἧς ἡγεῖτο Μυρωνίδης, ἀνὴρ ἐπ' ἀρετῇ θαυμαζόμενος· γενομένης δὲ παρατάξεως ἰσχυρᾶς ἐπὶ πολὺν χρόνον, καὶ ταῖς ἀνδραγαθίαις ἑκατέρων ἐξισουμένων, τὸ τελευταῖον ἐνίκησαν, καὶ πολλοὺς ἀνείλον τῶν πολέμιων. Μετὰ δ' ὀλίγας ἡμέρας πάλιν γενομένης ἰσχυρᾶς μάχης ἐν τῇ λεγομένῃ Κιμωλίᾳ, πάλιν ἐνίκησαν Ἀθηναῖοι, καὶ πολλοὺς ἀνείλον τῶν πολέμιων. Μετὰ δ' ὀλίγας ἡμέρας οἱ Φωκεῖς ἐνεστήσαντο πόλεμον πρὸς Λωριεῖς, τοὺς προγόνους μὲν Λακεδαιμονίων, οἰκοῦντας δὲ πόλεις τρεῖς, Κυτίνιον καὶ ἔτι Βοῖον καὶ Ἐρινεόν, κειμένας ὑπὸ τὸν λόφον τὸν ὀνομαζόμενον Παρνασσόν. Τὸ μὲν οὖν πρῶτον βία χειρωσάμενοι τοὺς Λωριεῖς, κατέσχον αὐτῶν τὰς πόλεις. Μετὰ δὲ ταῦτα Λακεδαιμόνιοι μὲν Νικομήδην τὸν Κλεομένους ἐξέπεμψαν βοηθήσοντα τοῖς Λωριεῦσι, διὰ τὴν συγγένειαν· εἶχε δ' οὗτος Λακεδαιμονίους μὲν χιλίους πεντακοσίους, παρὰ δὲ τῶν ἄλλων Πελοποννησίων μυρίους.

Οὗτος μὲν οὖν ἐπίτροπος ὢν Πλειστόνακτος τοῦ βασιλέως, παίδος ὄντος, μετὰ τῇ αὐτῆς δυνάμει εἰβοήθησε τοῖς Λοκροῦσι· νικήσας δὲ τοὺς Φωκεῖς, καὶ τὰς πόλεις ἀνακτησάμενος, τοὺς τε Λοκροὺς καὶ Φωκεῖς διήλλαξεν.

(C. 80.) Hinc constatum bellum inter Athenienses, qui et Argivos Thessalosque adseverant, atque Lacedaemonios. Ad hos in ipsa acie transeunt Thessali, qui commeatu quoque Athenienses doiose privant. Post acrem pugnam quum in ambiguo esset victoria, quatuor mensium induciae pactae sunt.

80. Ἀθηναῖοι δὲ πυθόμενοι τοὺς Λακεδαιμονίους τὸν μὲν πρὸς Φωκεῖς πόλεμον καταλελυμέναι, αὐτοὺς δὲ μέλλειν τὴν εἰς οἶκον ἐπάνοδον ποιεῖσθαι, ἔγνωσαν ἐπιθέσθαι κατὰ τὴν ὁδοιπορίαν τοῖς Λακεδαιμονίοις. Ἐστράτευσαν οὖν ἐπ' αὐτούς, παραλαβόντες τοὺς Ἀργεῖους καὶ Θετταλοὺς· καὶ πεντήκοντα μὲν ναυσί, στρατιώταις δὲ μυρίοις καὶ τετρακισχίλοις ἐπιβαλόντες αὐτοῖς, κατέλαβον τὰς περὶ τὴν Γεράνειαν παρόδους. Λακεδαιμόνιοι δὲ πυθόμενοι τὰ κατὰ τοὺς Ἀθηναίους, παρήλθον τῆς Βοιωτίας εἰς Τάναγραν. Τῶν δὲ Ἀθηναίων παραγενομένων εἰς τὴν Βοιωτίαν, καὶ παρατάξεως γενομένης ἰσχυρᾶς, συνέστη μάχη· καὶ τῶν μὲν Θετταλῶν μεταβαλομένων ἐν τῇ μάχῃ πρὸς τοὺς Λακεδαιμονίους, τῶν δὲ Ἀθηναίων καὶ τῶν Ἀργείων οὐδὲν ἥτιον διαγωνιζομένων, ἔπεσον μὲν οὐκ ὀλίγοι παρ' ἄμφοτεροῖς· νυκτὸς δ' ἐπιλαβούσης διελύθησαν. Μετὰ δὲ ταῦτα τοῖς Ἀθηναίοις κομιζομένης ἀγορᾶς πολλῆς ἐκ τῆς Ἀττικῆς, οἱ Θετταλοὶ κρίναντες ἐπιθεῖσθαι ταύτης τῆς ὥρας, δειπνοποιησάμενοι, νυκτὸς

ἀπὴντων τοῖς κομίζουσι τὰς ἀγοράς. Τῶν δὲ παρα-
 φ' ὑλατιόντων Ἀθηναίων ἀγνοούντων, καὶ προσδεξα-
 μένων τοὺς Θετταλοὺς ὥς φίλους, συνέβη καὶ πολ-
 λούς καὶ ποικίλους ἀγῶνας γενέσθαι περὶ τῆς ἀγο-
 ρᾶς. Τὸ μὲν γὰρ πρῶτον οἱ Θετταλοί, προσδεχθέν-
 τες ὑπὸ τῶν πολεμίων διὰ τὴν ἄγνοιαν, ἔκτεινον τοὺς
 ἐντυγχάνοντας, καὶ συντεταγμένοι τοῖς τεθορυβημέ-
 τοις συμπλεκόμενοι πολλοὺς ἀνῆρουν. Οἱ δὲ κατὰ
 τὴν στρατοπεδείαν ὅκτες Ἀθηναῖοι, πυθόμενοι τὴν
 τῶν Θετταλῶν ἐπίθεσιν, ἤκον κατὰ σπουδὴν καὶ
 τοὺς Θετταλοὺς ἐξ ἐφόδου τριψάμενοι, πολὺν ἐποίουν
 φόνον. Ἐπιβοηθησάντων δὲ τῶν Λακεδαιμονίων
 τοῖς Θετταλοῖς, συντεταγμένη τῇ δυνάμει καὶ τοῖς
 στρατοπέδοις ὅλοις γενομένης παρατάξεως, συνέβη
 διὰ τὴν γενομένην φιλοτιμίαν πολλοὺς παρ' ἀμφο-
 τέροισι ἀναιρεθῆναι· τέλος δὲ τῆς μάχης ἀμφίδοξον
 λαβούσης τὸ τέλος, συνέβη τοὺς τε Λακεδαιμονίους
 ἀμφισβητῆσαι περὶ τῆς νίκης καὶ τοὺς Ἀθηναίους.
 Τότε μὲν οὖν ἐπιλαβούσης νυκτός, καὶ τῆς νίκης
 ἀμφιδόξου γενομένης, διεπρεςβεύοντο πρὸς ἀλλήλους,
 καὶ τετραμηνιαίους ὑπονδὰς ἐποίησαντο.

(C. 81.) Olymp. I. XXX, 4. a. C. 455. Arch. Mnesitheide, Coss.
 T. Lucretio et T. Veturio Cieurino, Thebani socia arma iungunt
 Lacedaemoniis, quorum auctoritate amissam Persico bello dignita-
 tem recuperare, et Boeotos in ditionem suam redigere cupiunt.
 Atheniensium dux, Myronides, parva manu collecta, (C. 82.) glo-
 riosam de Boeotis victoriam adeptus, Tanagram vi capit, univer-
 sam Boeotiam populationibus vastat, multaque milites praeda ornat.

81. Τοῦ δ' ἐνιαυσιαίου χρόνου διεληλυθότος,
 Ἀθήνησιν μὲν ἤρχε Μνησιθείδης, ἐν Ῥώμῃ δ' ὕπατοι
 κατεστάθησαν Λούκιος Λουκράτιος καὶ Τίτος Οὐέ-

τούριος Κιχωρίτος. Ἐπὶ δὲ τούτων Θηβαῖοι μὲν τε-
 ταπεινωμένοι διὰ τὴν πρὸς Ξέρξην αὐτοῖς γενομένην
 συμμαχίαν, ἀνεξήτουν δι' οὗ τρόπον δύναιντο ἀνα-
 λαβεῖν τὴν πατριὸν ἰσχύν τε καὶ δόξαν. Αὐτὸ καὶ
 τῶν Βοιωτῶν ἀπάντων καταφρονούντων, καὶ μηκέτι
 προσεχόντων τοῖς Θηβαίοις, ἤξιουν τοὺς Λακεδαιμο-
 νίους τῇ πόλει συμπεριποιῆσαι τὴν ὅλην τῆς Βοιω-
 τίας ἡγεμονίαν· ἐπηγγέλλοντο δ' αὐτοῖς, ἀντὶ ταύ-
 της τῆς χάριτος, ἰδίᾳ πολεμήσειν τοῖς Ἀθηναίοις,
 ὥστε μηδεμίαν ἀνάγκην εἶναι τοῖς Σπαρτιάταις ἐκτὸς
 τῆς Πελοποννήσου δύναμιν ἐξαγαγεῖν περὶ τὴν. Οἱ δὲ
 Λακεδαιμόνιοι κρίναντες συμφέροντα λέγειν αὐτοῖς,
 καὶ νομίζοντες τὰς Θήβας, εἰν ἀνξήσωσιν, ἔσσεσθαι
 τῇ τῶν Ἀθηναίων ὥσπερ ἀντίπολιν τινα· διόπερ
 ἔχοντες τότε περὶ Τάναγραν ἔτοιμον καὶ μέγα στρα-
 τόπεδον, τῆς μὲν τῶν Θηβαίων πόλεως μέγιστα τὸν
 περίβολον κατεσκεύασαν, τὰς δ' ἐν Βοιωτίᾳ πόλεις
 ἡνάγκασαν ὑποτάττεσθαι τοῖς Θηβαίοις. Οἱ δὲ Ἀθη-
 ναῖοι τὴν ἐπιβολὴν τῶν Λακεδαιμονίων διακόψαι
 σπεύδοντες, δύναμιν ἀξιόλογον συνεστήσαντο, καὶ
 στρατηγὸν εἴλοντο Μυρωνίδην τὸν Καλλίου. Οὗτος
 δὲ καταλέξας τῶν πολιτῶν τοὺς ἱκανοὺς, παρήγγει-
 λεν αὐτοῖς, ἐκθήμερος ἡμέραν, ἐν ᾗ τὴν ἐκ τῆς πό-
 λεως ἀνάξεν ἡμέλλε ποιεῖσθαι. Ἐπεὶ δ' ὁ συντε-
 ταγμένος καιρὸς ἦκε, καὶ τῶν στρατιωτῶν τινὲς οὐκ
 ἀπήντησαν πρὸς τὴν ὠρισμένην ἡμέραν, ἀναλαβὼν
 τοὺς προσελλυθότας, προῆγεν εἰς τὴν Βοιωτίαν.
 Τῶν δὲ ἡγεμόνων τιτὲς καὶ τῶν φίλων ἔφασαν δεῖν
 ἀγαμέμεν τοὺς καθυστεροῦντας· ὁ δὲ Μυρωνίδης,

συνετός ὢν ἅμα καὶ δραστικός, στρατηγὸν οὐκ ἔφη-
σεν ἀναμένειν· ἀπεφαίνετο γὰρ τοὺς μὲν ἐκουσίως
καθυστεροῦντας τῆς ἐξόδου, καὶ κατὰ τὴν μάχην
ἀγεννῶς καὶ δειλῶς ἔξειν, καὶ διὰ τοῦτο τοὺς ὑπὲρ
τῆς πατρίδος κινδύνους οὐχ ὑποστήσεσθαι· τοὺς
δ' ἐτοιμοὺς κατὰ τὴν συντεταγμένην ἡμέραν παρα-
γεννηθέντας, φανεροὺς εἶναι διότι καὶ τὴν ἐν τῷ πο-
λέμῳ τάξιν οὐ καταλείψουσι· ὅπερ καὶ συνέβη γενέ-
σθαι. Ὀλίγους γὰρ προάγων στρατιώτας, καὶ τού-
τους ἀρίστους ταῖς ἀνδραγαθίαις, παρετάξατο κατὰ
τὴν Βοιωτίαν πρὸς πολλαπλασίους, καὶ κατὰ κράτος
περιεγένετο τῶν ἀντιταχθέντων.

82. Δοκεῖ δ' ἡ πρῶξις αὕτη μηδεμιᾶς ἀπολεί-
πεσθαι τῶν ἐν τοῖς ἔμπροσθεν χρόνοις γεγενημένων
παρατάξεων τοῖς Ἀθηναίοις. Ἡ τε γὰρ ἐν Μαρα-
θῶνι γενομένη νίκη, καὶ τὸ περὶ Ἡλταιῆς κατὰ
Περσῶν προτέρημα, καὶ τᾶλλα τὰ περιβόητα τῶν
Ἀθηναίων ἔργα, δοκεῖ μηδὲν προσέχειν τῆς μάχης, ἥς
ἐνίκησε Μυρωνίδης τοὺς Βοιωτοὺς. Ἐκείνων γὰρ αἱ
μὲν ἐγένοντο πρὸς βαρβάρους, αἱ δὲ συνετελέσθησαν
μετ' ἄλλων συμμάχων· ταύτην δὲ τὴν παρατάξιν
Ἀθηναῖοι μόνοι διακινδυνεύσαντες ἐνίκησαν, καὶ
πρὸς Ἑλλήνων τοὺς ἀρίστους διηγωνίσαντο· δοκοῦσι
γὰρ οἱ Βοιωτοὶ κατὰ τὰς τῶν δεινῶν ὑπομονὰς καὶ
τοὺς πολεμικοὺς ἀγῶνας μηδενὸς λείπεσθαι τῶν ἁλ-
λων. Ὡς τερον οὖν αὐτοὶ Θηβαῖοι, περὶ Λεύκτρα
καὶ Μαρτίνειαν μόνοι πρὸς Λακεδαιμονίους ἅπαν-
τας καὶ τοὺς συμμάχους παρατάξιμενοι, μεγίστην
μὲν δόξαν ἐπ' ἀνδρείᾳ κατεκτήσαντο, τῆς δὲ Ἑλλάδος

ἐπάσης ἡγεμόνες ἀνελπίστως ἐγενήθησαν. Τῶν δὲ συγγραφῶν, καίπερ τῆς μάχης ταύτης ἐπιφανοῦς γεγενημένης, οὐδεὶς οὐδὲ τὸν τόπον αὐτῆς οὐδὲ τὴν διάταξιν ἀνέγραψε. Μυρωνίδης μὲν οὖν ἐπιφανεῖ μάχῃ νικήσας τοὺς Βοιωτοὺς, ἐνάμιλλος ἐγενήθη τοῖς πρὸ αὐτοῦ γενομένοις ἡγεμόσιν ἐπιφανεστάτοις, Θερμιοτοκλεῖ καὶ Μιλτιάδῃ καὶ Κίμωνι. Ὁ δὲ Μυρωνίδης μετὰ τὴν γενομένην νίκην, Τάνακρον μὲν ἐκπολιορκήσας, περιεῖλεν αὐτῆς τὰ τεῖχη· τὴν δὲ Βοιωτίαν ἅπασαν ἐπιών, ἔτεμνε καὶ κατέφθειρε· τοῖς στρατιώταις δὲ διελὼν τὰ λάφυρα, πάντα ὥφελείαις ἀδραῖς ἐκόσμησεν.

C. 83.) Obfirmati ad resistendum Boeoti, ad Oenophyta fugantur; omnes Boeoticae urbes, Thebis exceptis, Atheniensibus cedunt. Mox Locri Opuntii domantur; Phocenses subiguntur; Pharsalia obsidione cingitur. Quam nimis diu ac fortiter perferentibus Pharsaliis, Myronides, de occupatione Thessaliae desperans, Athinas redit.

83. Οἱ δὲ Βοιωτοὶ παροξυνθέντες ἐπὶ τῇ διαφθορᾷ τῆς χώρας, συνεστράφησαν πανδημεῖ, καὶ στρατεύσαντες ἡθροισαν μεγάλην δύναμιν. Γενομένης δὲ μάχης ἐν Οἰνοφύτοις τῆς Βοιωτίας, καὶ τῷ δεινὸν ἀμφοτέρων ταῖς ψυχαῖς ἐρρώμένως ὑπομερόντων, διημέρευσαν ἐν τῇ μάχῃ· μόγις δὲ τῶν Ἀθηναίων τρεψαμένων τοὺς Βοιωτοὺς, ὁ Μυρωνίδης πασῶν τῶν κατὰ τὴν Βοιωτίαν πόλεων ἐγκρατὴς ἐγένετο, πλην Θηβῶν. Μετὰ δὲ ταῦτα ἐκ τῆς Βοιωτίας ἀναξείδης, ἐστράτευσεν ἐπὶ Λοκροὺς τοὺς ὀνομαζομένους Ὀπουντίους. Τούτους δὲ ἐξ ἐφόδου χειρώσάμενος, καὶ λαβὼν ὁμήρους, ἐπέβαλεν εἰς τὴν Φαρσάλιαν. Παραπλησίως δὲ τοῖς Λοκροῖς καὶ τοῖς

Φωκεῖς καταπολεμήσας, καὶ λαβὼν δμηήρους, ἀνέ-
 ζευξεν εἰς τὴν Θετταλίαν· ἐγκαλῶν μὲν τῆς γενομέ-
 νης προδοσίας, προστάττων δὲ καταδέχεσθαι τοὺς
 φυγάδας· τῶν δὲ Φαρσαλίων οὐ προσδεχομένων, ἐπο-
 λιόρκει τὴν πόλιν. Ἐπεὶ δὲ τὴν μὲν πόλιν οὐκ ἠδύ-
 νατο βίᾳ χειρώσασθαι, τὴν δὲ πολιορκίαν πολὺν
 χρόνον ὑπέμενον οἱ Φαρσάλιοι, τὸ τηρικαῦτα ἀπο-
 γνοὺς τὰ κατὰ τὴν Θετταλίαν, ἐπανῆλθεν εἰς τὰς
 Ἀθήνας. Μυρωνίδης μὲν οὖν ἐν ὀλίγῳ χρόνῳ μεγά-
 λας πράξεις ἐπιτελεσάμενος, περιβόητον ἔσχε τὴν δό-
 ξαν παρὰ τοῖς πολίταις. Ταῦτα μὲν οὖν ἐπράχθη
 κατὰ τοῦτον τὸν ἐνιαυτόν.

(C. 84.) Olymp. LXXXI, -1. a. C. 454. Arch. Callia, Coss. S. Sulpicio et P. Volumnio Amintino, praefectus classi Atheniensium, Tolmides, Myronidae gloria inflammatus, cum magna copia militum, qui nomina ultro erant professi, aliisque delectis, ipsam Laconiam adit, antea nemini tentatam, eamque depopulatur.

84. Ἐπ' ἀρχοντος δ' Ἀθήνησι Καλλίου, παρὰ
 μὲν Ἠλείοις Ὀλυμπιάς ἦχθη μία πρὸς ταῖς ὀγδοή-
 κοντα, καθ' ἣν ἐνίκα στάδιον Πολύμναστος Κυρη-
 ναῖος· ἐν Ῥώμῃ δ' ὑπῆρχον ὕπατοι Σερούϊος Σουλ-
 πίκιος καὶ Πούπλιος Οὐολούμνιος Ἀμιντῖνος. Ἐπὶ
 δὲ τούτων Τολμίδης ὁ τεταγμένος ἐπὶ τῆς ναυτικῆς
 δυνάμεως, ἀμιλλῶμενος πρὸς τὴν Μυρωνίδου ἀρε-
 τὴν τε καὶ δόξαν, ἀξιόλογόν τι κατεργάσασθαι. Διὸ
 καὶ κατ' ἐκείνους τοὺς καιροὺς μηδεὶς πρότερον πε-
 πορθηκότος τὴν Λακωνικὴν, παρεκάλεσε τὸν δῆμον
 δηῶσαι τὴν τῶν Σπαρτιατῶν χώραν· ἐπηγγέλλετο δὲ
 χιλίους ὀπλίτας παραλαβὼν εἰς τὰς τριήρεις, μετὰ
 τούτων πορθήσειν μὲν τὴν Λακωνικὴν, ταπεινώσειν

δὲ τὴν τῶν Σπαρτιατῶν δόξαν. Συγχωρησάντων δὲ
 τῶν Ἀθηναίων, βουλόμενος λαθραίως πλείονας πο-
 λίτας ἐξαγαγεῖν, τεχνάζεται τι τοιοῦτον. Οἱ μὲν πο-
 λῖται διελαμβάνον αὐτὸν καταλέξιν εἰς τὴν στρα-
 τείαν τῶν νέων τοὺς ἀκμάζοντας ταῖς ἡλικίαις, καὶ
 τοῖς σώμασιν εὐρωστοτάτους· ὁ δὲ Τολμίδης σπεύ-
 δων μὴ μόνον τοὺς τεταγμένους χιλίους ἐξαγειν εἰς
 τὴν στρατείαν, προσίων ἐκάστῳ τῶν νέων καὶ τῇ
 ῥόμῃ διαφερόντων, ἔλεγεν ὥς μέλλει καταλέγειν αὐ-
 τόν· κρεῖττον οὖν ἔφησεν ἐθελοντὴν στρατεῦειν μᾶλ-
 λον ἢ διὰ τὸν κατὰλογον ἀναγκασθῆναι δοκεῖν· ἐπεὶ
 δὲ πλείους τῶν τριςχιλίων τοῦτω τῷ λόγῳ συνέπεισεν
 ἐθελοντὶ ἀπογράφεσθαι, τοὺς δὲ λοιποὺς οὐκέτι
 σπεύδοντας ἑώρα, τότε τοὺς ὁμολογημένους χιλίους
 κατέλεξεν ἐκ τῶν ἄλλων. Ὡς δ' αὐτῷ καὶ ἄλλα τὰ
 πρὸς τὴν στρατείαν ἡτοίμαστο, πεντήκοντα μὲν τριή-
 ρεσιν ἀνήχθη καὶ τετρακισχιλίοις ὀπλίταις· κατα-
 πλεύσας δὲ τῆς Λακωνικῆς εἰς Μεθώνην, τοῦτο μὲν
 τὸ χωρίον εἶλε, τῶν δὲ Λακεδαιμονίων βοηθησάν-
 των, ἀνέξενξε, καὶ παραπλεύσας εἰς τὸ Γύθειον, ἐπί-
 ρειον τῶν Λακεδαιμονίων, χειρωσάμενος δὲ καὶ ταύ-
 τὴν τὴν πόλιν, καὶ τὰ νεώρια τῶν Λακεδαιμονίων
 ἐμπρήσας, τὴν χώραν ἐδῆώσεν. Ἐκεῖθεν δὲ ἀνα-
 χθεῖς, ἔπλευσε τῆς Κεφαλληνίας εἰς Ζάκυνθον· ταύ-
 τὴν δὲ χειρωσάμενος, καὶ πάσας τὰς ἐν Κεφαλληνίᾳ
 πόλεις προσαγαγόμενος, εἰς τὸ πέραν διέπλευσε, καὶ
 κατήρην εἰς Ναύπακτον. Ὅμοίως δὲ καὶ ταύτην ἐξ
 ἐφόδου λαβὼν, κατόκισεν εἰς ταύτην Μεσσηνίων
 τοὺς ἐπισήμους, ὑποσπόνδους ὑπὸ Λακεδαιμονίων

ἀφεθέντας. Κατὰ γὰρ τὸν αὐτὸν χρόνον οἱ Λακε-
δαιμόνιοι πρὸς τοὺς Εἰλωτας καὶ Μεσσηνίους πε-
πολεμηκότες ἐπὶ πλείον, τότε κρατήσαντες ἀμφοτέ-
ρων, τοὺς μὲν ἐξ Ἰθώμης ὑποσπόνδους ἀφῆκαν, κα-
θότι προείρηται· τῶν δ' Εἰλώτων τοὺς αἰτίους τῆς
ἀποστάσεως κολάσαντες, τοὺς ἄλλους κατεδουλώσαντο.

(C. 85.) Olymp. LXXXI, 2. a. C. 453. Arch. Sosistrato, Coss.
P. Valerio Publicola et C. Clodio Rhegillano, dum Tolmides in
Boeotia versatur, Pericles cum classe Peloponnesum invadit, omnes-
que sibi urbes subiicit. Tantum uno anno creverunt Athenien-
sium opes

85. Ἐπ' ἄρχοντος δ' Ἀθήνησι Σωσιστράτου Ῥω-
μαῖοι μὲν ὑπάρχοντες κατέστησαν Πούπλιον Οὐαλέριον
Πουπλικόλαν καὶ Γαῖον Κλώδιον Ῥήγιλλον. Ἐπὶ δὲ
τούτων Τολμίδης μὲν περὶ τὴν Βοιωτίαν διέτριβεν,
Ἀθηναῖοι δὲ Περικλέα τὸν Ξανθίππου, τῶν ἀγαθῶν
ἀνδρῶν, στρατηγὸν κατέστησαν, καὶ δόντες αὐτῷ
τριήρεις πεντήκοντα καὶ χιλίους ὀπλίτας, ἐξέπεμψαν
ἐπὶ τὴν Πελοπόννησον. Οὗτος δὲ τῆς Πελοποννή-
σου πολλὴν ἐπόρθησεν· εἰς δὲ τὴν Ἀχαρνανίαν δια-
βὰς πλησίον Οἰνιάδων, ἀπάσας τὰς πόλεις προσηγά-
γετο. Οἱ μὲν οὖν Ἀθηναῖοι κατὰ τοῦτον τὸν ἔνιαυ-
τὸν πλείστων πόλεων ἤρξαν, ἐπ' ἀνδρία δὲ καὶ στρα-
τηγία μεγάλην δόξαν κατεκτήσαντο.

(C. 86.) Olymp. LXXXI, 3. a. C. 452. Arch. Aristone Coss. Q.
Fabio Vibulano et L. Cornelio Curetino, auctore Cimone quinquen-
nales induciæ inter Athenienses et Lacedæmonios factæ. In Si-
cilia multi motus: primo inter Egestanos ac Lilybaeos de agro; dein
omnino inter sectatores aut libertatis aut tyrannidis. Tyndaride
ob affectatum regnū capitis damnato, Syracusani, ad opprimen-
dam regnandi libidinem, (C. 87.) ostracismi Attici speciem, petu-
lismum instituant: qui propter desidiam ac luxum plurimorum
civium exortasque novas factiones, brevi abrogatus est.

86. Ἐπ' ἄρχοντος δ' Ἀθήνησιν Ἀρίστωνος Ῥω-

μαῖοι μὲν κατέστησαν ὑπάτους Κόϊντον Φάβιον Οὐί-
 βουλανὸν καὶ Λεύκιον Κορνήλιον Κουριτίων. Ἐπὶ
 δὲ τούτων Ἀθηναίοις καὶ Πελοποννησίοις πενταετιεῖς
 ἐγένοντο σπονδαί, Κίμωνος τοῦ Ἀθηναίου συνθε-
 μένου ταύτας. Κατὰ δὲ τὴν Σικελίαν Ἑγεσταιοῖς
 καὶ Αἰλυβαίοις ἐνέστη πόλεμος περὶ χώρας τῆς πρὸς
 τῷ Μαζάρῳ ποταμῷ. Γενομένης δὲ μάχης ἰσχυρᾶς,
 συνέβη πολλοὺς παρ' ἀμφοτέροις ἀναιρεθῆναι, καὶ
 τῆς φιλοτιμίας μὴ λῆξαι τὰς πόλεις. Μετὰ δὲ τὴν
 πολιτογραφίαν τὴν ἐν ταῖς πόλεσι γενομένην, καὶ
 τὸν ἀναδασμὸν τῆς χώρας, πολλῶν εἰκῇ καὶ ὥς ἔτυχε
 πεπολιτογραφημένων, ἐνόσουν αἱ πόλεις, καὶ πάλιν
 εἰς πολιτικὰς στάσεις καὶ ταραχὰς ἐνέπιπτον· μά-
 λιστα δὲ τὸ κακὸν ἐπεπόλασεν ἐν ταῖς Συρακούσαις.
 Τυνδαρίδης γάρ τις τοῦνομα, Θράσους καὶ τόλμης
 γέμων ἄνθρωπος, τὸ μὲν πρῶτον πολλοὺς τῶν πε-
 νήτων ἀνελάμβανε, καὶ σωματοποιῶν τούτους, ἐαν-
 τῷ πρὸς τυραννίδα ἐτοίμους ἐποίει δορυφόρους· μετὰ
 δὲ ταῦτα ἤδη φανερός ὢν ὅτι δυναστείας ὀρεγεται,
 θανάτου κρίσιν ὑποσχών, κατεδικάσθη. Ἀπαγομέ-
 νου δὲ εἰς τὸ δεσποτήριον, οἱ πολυωρηθέντες ὑπ'
 αὐτοῦ συνεστράφησαν, καὶ τοῖς ἀπάγουσι τὰς χεῖρας
 ἐπέφερον. Ταραχῆς δὲ γενομένης κατὰ τὴν πόλιν,
 συνεστράφησαν οἱ χαριέστατοι τῶν πολιτῶν, καὶ
 τοὺς νεωτερίσαντας συναρπάσαντες, ἅμα τῷ Τυνδα-
 ρίῳ ἀνέκλον. Πλεονάκης δὲ τούτου γενομένου, καὶ
 τῶν ἀνδρῶν τυραννίδος ἐπιθυμούντων, ὁ δῆμος ἐπη-
 νέχθη μιμῆσασθαι τοὺς Ἀθηναίους, καὶ νόμον θεῖ-

ναι παραπλήσιον τῷ παρ' ἐκείνοις γεγραμμένῳ περὶ ὄστρακισμοῦ.

87. Παρὰ γὰρ Ἀθηναίοις ἕκαστον τῶν πολιτῶν ἔδει γράφειν εἰς ὄστρακον τοῦνομα τοῦ δοκοῦντος μάλιστα δύνασθαι τυραννεῖν τῶν πολιτῶν· παρὰ δὲ τοῖς Συρακουσίοις εἰς πέταλον ἐλαίας γράφεσθαι τὸν δυνατώτατον τῶν πολιτῶν· διαριθμηθέντων δὲ τῶν πετάλων, τὸν πλεῖστα πέταλα λαβόντα φεῦγειν πενταετῇ χρόνον. Τούτῳ γὰρ τῷ τρόπῳ διελάμβανον ταπεινῶσειν τὰ φρονήματα τῶν πλεῖστον ἰσχυόντων ἐν ταῖς πατρίσι. Καθόλου γὰρ οὐ πονηρίας κόλασιν ἐλάμβανον παρὰ τῶν πασανομοούντων, ἀλλὰ δυνάμεως καὶ αὐξήσεως τῶν ἀνδρῶν ἐποιοῦν ταπεινῶσιν. Οἱ μὲν οὖν Ἀθηναῖοι τοῦτο τὸ γένος τῆς νομοθεσίας ὠνόμασαν ἀπὸ τοῦ συμβεβηκότος ὄστρακισμὸν, οἱ δὲ Συρακοῦσιοι πεταλισμὸν. Οὗτος δὲ ὁ νόμος διέμεινε παρὰ μὲν τοῖς Ἀθηναίοις ἐπὶ πολὺν χρόνον, παρὰ δὲ τοῖς Συρακουσίοις κατελύθη ταχὺ, διὰ τοιαύτας τινὰς αἰτίας. Τῶν μεγίστων ἀνδρῶν φυγαδευομένων, οἱ χαριέστατοι τῶν πολιτῶν, καὶ δυνάμενοι διὰ τῆς ἰδίας ἀρετῆς πολλὰ τῶν κοινῶν ἐπανορθοῦν, ἀφίσταντο τῶν δημοσίων πράξεων, καὶ διὰ τὸν ἀπὸ τοῦ νόμου φόβον ἰδιωτεύοντες διετέλουν· ἐπιμελούμενοι δὲ τῆς ἰδίας οὐσίας, εἰς τρυφὴν ἀπέκλινον· οἱ δὲ πονηρότατοι τῶν πολιτῶν, καὶ τόλμῃ διαφέροντες, ἐφρόντιζον τῶν δημοσίων, καὶ τὰ πλεῖστα πρὸς νεωτερισμὸν καὶ ταραχὴν προετρέποντο. Διόπερ στάσεων γενομένων πάλιν, καὶ τῶν πολλῶν εἰς διαφορὰς ἐκτριπομένων, πάλιν

ἡ πόλις εἰς συνεχεῖς καὶ μεγάλας ἐνέπιπτε ταραχάς. Ἐπεπόλαζε γὰρ δημαγωγῶν πλῆθος καὶ συκοφαντῶν, καὶ λόγου δεινότης ὑπὸ τῶν νεωτέρων ἡσκέετο, καὶ καθόλου πολλοὶ τὰ φαῦλὰ τῶν ἐπιτηδευμάτων ἀντὶ τῆς παλαιᾶς καὶ σπουδαίας ἀγωγῆς ἡλλάττοντο· καὶ ταῖς μὲν οὐσίαις διὰ τὴν εἰρήνην προέκοπτον, τῆς δ' ὁμονοίας καὶ τοῦ δικαιοπραγεῖν ὀλίγη τις ἐγίνετο φροντίς. Διόπερ οἱ Συρακοῦσιοι μεταγρόντες, τὸν περὶ τοῦ πεταλισμοῦ νόμον κατέλυσαν, ὀλίγον χρόνον αὐτῷ χρησάμενοι. Καὶ τὰ μὲν κατὰ τὴν Σικελίαν ἐν τούτοις ἦν.

(C. 88.) Repitita alieno loco narratio de Pericli: incursione in Peloponnesum. (v. Cap. 85.) Pericles Chersonesi agros, Tolmides in Euboeam profectus, Naxiorum terram suis distribuit. — Olymp. LXXXI, 4. a. C. 451. Arch. Lysistrate, Coss. C. Nautio Rutilo et L. Minutio Augurino, Sicilia Tyrrenorum latrocinis vexata, Syracusani Phayllum, dein, hoc ob prodicionem in exsilium misso, Apellen Tyrreniae bellum inferre iubent. Is Corsicam, Aethaliam et alia loca vastat. Post haec Ducetius de Siculis bene meruit. Nam et omnes eorum civitates in unam remp. iunxit, et novam extruxit urbem Palicen, prope fanum Palicorum.

88. Ἐπ' ἀρχοντος δ' Ἀθήνησι Λυσικράτους, ἐν Ῥώμῃ κατεσιάθησαν ὑπάτοι Γαῖος Ναύτιος Πουτίλιος καὶ Λεύκιος Μινούκιος Καρουτιανός. Ἐπὶ δὲ τούτων Περικλῆς ὁ τῶν Ἀθηναίων στρατηγός, ἀποβὰς εἰς Πελοπόννησον, ἐδύωσε τὴν τῶν Σικυωνίων χώραν. Ἐπεξελθόντων δ' ἐπ' αὐτὸν τῶν Σικυωνίων πανδημεῖ, καὶ μάχης γενομένης, ὁ Περικλῆς νικήσας, καὶ πολλοὺς κατὰ τὴν φυγὴν ἀνελών, κατέκλεισεν αὐτοὺς εἰς πολιορκίαν. Προςβολὴς δὲ ποιούμενος τοῖς τεύχεσι, καὶ μὴ δυνάμενος ἐλεῖν τὴν πόλιν, ἔτι δὲ τῶν Λακεδαιμονίων ἀποστειλάντων

βοήθειαν τοῖς πολιορκουμένοις, ἀνέβηξεν ἐκ τῆς Σικυῶνος· εἰς δὲ τὴν Ἀκαρνανίαν πλεύσας καὶ τὴν τῶν Οἰνιάδων χώραν καταδραμών, καὶ λαφύρων πλῆθος ἀθροίσας, ἀπέπλευσεν ἐκ τῆς Ἀκαρνανίας. Μετὰ δὲ ταῦτα ἐλθὼν εἰς Χερσόνησον, χιλίοις τῶν πολιτῶν κατεκληρούχησε τὴν χώραν. Ἀμα δὲ τούτοις πραττομένοις, Τολμίδης ὁ ἕτερος στρατηγός, εἰς τὴν Εὐβοίαν παρελθὼν, ἄλλοις χιλίοις πολίταις τὴν τῶν Ναξίων γῆν διένειμε.

Κατὰ δὲ τὴν Σικελίαν, Τυρρόνηων ληΐζομένων τὴν θάλατταν, οἱ Συρακούσιοι ναύαρχον ἐλόμενοι Φάϋλλον, ἔπεμψαν εἰς τὴν Τυρρόνηϊαν. Οὗτος δ' ἐκπλεύσας, τὸ μὲν πρῶτον νῆσον τὴν ὀνομαζομένην Αἰθαλίαν ἐπόρθησε, παρὰ δὲ τῶν Τυρρόνηων λάθρα χρήματα λαβὼν, ἀπέπλευσεν εἰς τὴν Σικελίαν, οὐδὲν ἄξιον μνήμης διαπραξάμενος. Οἱ δὲ Συρακούσιοι τοῦτον μὲν ὡς προδύτην καταδικάσαντες ἐφυγάδυσαν· ἕτερον δὲ στρατηγὸν καταστήσαντες Ἀπελλῆν, ἔξαπέστειλαν ἐπὶ Τυρρόνηους, ἔχοντα τριήρεις ἐξήκοντα. Οὗτος δὲ τὴν παραθαλάσσιον Τυρρόνηϊαν καταδραμών, ἀπῆρεν εἰς Κύρνον κατεχομένην ὑπὸ Τυρρόνηων κατ' ἐκείνους τοὺς χρόνους· πορθέσας δὲ πλεῖστα τῆς νήσου, καὶ τὴν Αἰθαλίαν χειρωσάμενος, ἐπανῆλθεν εἰς τὰς Συρακούσας, αἰχμαλώτων τε πλῆθος κομίζων, καὶ τὴν ἄλλην ὠφέλειαν ἄγων οὐκ ὀλίγην. Μετὰ δὲ ταῦτα Δουκέτιος ὁ τῶν Σικελιωτῶν ἀφηγούμενος, τὰς πόλεις ἀπάσας τὰς δημοθυεῖς, πλὴν τῆς Τρίβλας, εἰς μίαν καὶ κοινὴν ἤγαγε συντέ-

λειαν· δραστικός δὲ ὢν, νεωτέρων ωρέγεται πραγμά-
των, καὶ παρὰ τοῦ κοινοῦ τῶν Σικελῶν ἀθροίσας
δύναμιν ἀξιόλογον, τὰς Μένας, ἣτις ἦν αὐτοῦ
πατρίς, μετώκισεν εἰς τὸ πεδίον, καὶ πλησίον τοῦ
τεμένους τῶν ὀνομαζομένων Παλίκων ἔκτισε πόλιν
ἀξιόλογον, ἣν ἀπὸ τῶν προειρημένων θεῶν ὠνόμαζε
Παλίκην.

(C. 89.) Quod sanum, antiquitate sua angustum, crateres habet
ignibus et aquis calidis exaestuantibus: sanctissima illic iuramenta
praestantur; habeturque asyllum inviolatissimum.

89. Ἐπεὶ δὲ περὶ τῶν θεῶν τούτων ἐμνήσθη-
μεν, οὐκ ἀξιόν ἐστι παραλιπεῖν τὴν περὶ τὸ ἱερὸν
ἀρχαιότητά τε καὶ τὴν ἀπιστίαν, καὶ τὸ σύνολον τὸ
περὶ τοὺς ὀνομαζομένους κρατῆρας ἰδίωμα. Μυθο-
λογοῦσι γὰρ τὸ τέμενος τοῦτο διαφέρειν τῶν ἄλλων
ἀρχαιότητι καὶ σεβασμῷ, πολλῶν ἐν αὐτοῖς παρα-
δόξων γεγεννημένων. Πρῶτον μὲν γὰρ κρατῆρες
εἰσι, τῷ μεγέθει μὲν οὐ κατὰ πᾶν μεγάλοι, σπινθή-
ρας δ' ἐξαισίους ἀναβάλλοντες, ἐξ ἀμυθήτου δὲ
βυθοῦ, καὶ παραπλήσιον ἔχοντες τὴν φύσιν τοῖς
λέβησι τοῖς ὑπὸ πυρὸς πολλοῦ καιομένοις, καὶ τὸ
ὔδωρ διάπυρον ἀναβάλλουσιν. Ἐμφασιν μὲν οὖν
ἔχει τὸ ἀναβαλλόμενον ὔδωρ ὡς ὑπάρχει διάπυρον,
οὐ μὴν ἀκριβῆ τὴν ἐπίγνωσιν ἔχει, διὰ τὸ μηδένα
τολμᾶν ὑφασθαι τούτου. Τηλικαύτην γὰρ ἔχει
κατάπληξιν ἢ τῶν ὑγρῶν ἀναβολή, ὥστε δοκεῖν ὑπὸ
θείας τινὸς ἀνάγκης γίνεσθαι τὸ συμβαῖνον. Τὸ
μὲν οὖν ὔδωρ θείου κατάκορον τὴν ὄσφρησιν ἔχει,
τὸ δὲ χάσμα βρόμον πολὺν καὶ φοβερὸν ἐξίησι· τὸ

δὲ δὴ τούτων παραδοξύτερον, οὔτε ὑπερεκχεῖται τὸ ὑγρὸν, οὔτε ἀπολείπει, κίνησιν δὲ καὶ βίαν βρέμα-
τος εἰς ὕψος ἐξαιρομένην ἔχει θαυμάσιον. Τοιαύ-
της δὲ θεοπρεπείας οὔσης περὶ τὸ τέμενος, οἱ μέγ-
στοι τῶν ὄρκων ἐνταῦθα συντελοῦνται, καὶ τοῖς
ἐπιорκήσασιν σύντομος ἢ τοῦ δαιμονίου κόλασις
ἀκολουθεῖ. τινὲς γὰρ τῆς ὁράσεως στερηθέντες τὴν
ἐκ τοῦ τεμένους ἄφοδον ποιοῦνται. Μεγάλῃς δ'
οὔσης δεισιδαιμονίας, οἱ τὰς ἀμφισβητήσεις ἔχοντες,
ὅταν ὑπὸ τινος ὑπεροχῆς κατισχύωνται, τῇ διὰ τῶν
ὄρκων τούτων ἀναιρέσει κρίνονται. Ἔστι δὲ τοῦτο
τὸ τέμενος ἐκ τινων χρόνων ἄστυλον τετηρημένον,
καὶ τοῖς ἀνυχοῦσιν οἰκέταις, καὶ κυρίοις ἀγνώμοσι
περιπεπτωκόσι, πολλὴν παρέχεται βοήθειαν. Τοὺς
γὰρ εἰς τοῦτο καταφυγόντας οὐκ ἔχουσι ἐξουσίαν
οἱ δεσπότες βιαίως ἀπάγειν, καὶ μέχρι τούτου
διαμένουσιν ἄσινεῖς, μέχρις ἂν ἐπὶ διωρισμένοις
φιλανθρώποις πείσαντες οἱ κύριοι, καὶ δόντες διὰ
τῶν ὄρκων τὰς περὶ τῶν ὁμολογιῶν πίστεις, ἀπαλ-
λαγῶσι. Καὶ οὐδεὶς ἱστορεῖται τῶν δεδωκότων
τοῖς οἰκέταις πίστιν ταύτην παραβάς. οὕτω γὰρ ἢ
τῶν θεῶν δεισιδαιμονία τοὺς ὁμόσαντας πρὸς τοὺς
δούλους πιστοὺς ποιεῖ. Ἔστι δὲ καὶ τὸ τέμενος
ἐν πεδίῳ θεοπρεπεῖ κείμενον, καὶ στοαῖς καὶ
ταῖς ἄλλαις καταλύσεσιν ἱκανῶς κεκοσμημένον.
Περὶ μὲν οὖν τούτων ἱκανῶς ἡμῖν εἰρησθῶ. πρὸς
δὲ τὴν συνεχῇ τοῖς προῖστορημένοις διήγησιν
ἐπάνομεν,

(C. 90.) Conditā Palice, Ducetius agros circumiacentes divisit, urbemque brevi amplificavit. Nec diuturna tamen fuit illa felicitas. In Italia Sybaris, post excidium Crotoniatarum, instaurata et per sexennium habitata est. (Deſt Ol. LXXXII, 1. a. C. 450.)

90. Ὁ γὰρ Δουκέτιος τὴν Παλίην κτίσας, καὶ περιλαβὼν αὐτὴν ἀξιολόγῳ τείχει, κατεκληρούχησε τὴν ὁμορον χώραν. Συνέβη δὲ τὴν πόλιν ταύτην, διὰ τὴν τῆς χώρας ἀρετὴν, καὶ διὰ τὸ πλῆθος τῶν οἰκητόρων, ταχέϊαν λαβεῖν αὐξήσιν. Οὐ πολὺν δὲ χρόνον εὐδαιμονήσασα, κατεσκάφη καὶ διέμεινεν ἀοίκητος μέχρι τῶν καθ' ἡμᾶς χρόνων· περὶ ὧν τὰ κατὰ μέρος ἀναγράφομεν ἐν τοῖς οἰκείοις χρόνοις. Καὶ τὰ μὲν κατὰ τὴν Σικελίαν ἐν τοῦτοις ἔν. Κατὰ δὲ τὴν Ἰταλίαν, μετὰ τὴν κατασκαφὴν τῆς Συβάρεως ὑπὸ τῶν Κροτωνιατῶν ἕστερον ἔτισιν ὀκτὼ πρὸς τοῖς πενήκοντα, Θεετγλὸς συναγαγὼν τοὺς ὑπολοίπους τῶν Συβαριτῶν, ἐξ ἀρχῆς ὥκισε τὴν Σύβαριν, κειμένην ἀνὰ μέσον ποταμῶν δυοῖν, τοῦ τε Συβάριος καὶ Κράθιος. Ἀγαθὴν δ' ἔχοντες χώραν, ταχὺ ταῖς οὐδαίαις ἐπηύξησαν. Κατασχόντες δὲ τὴν πόλιν ἔτη ἔξ, ἐξέπτυσον ἐκ τῆς Συβάρεως· περὶ ὧν τὰ κατὰ μέρος ἀναγράφαι πειρασόμεθα κατὰ τὴν ἐχομένην βίβλον.

* * * * *

(C. 91.) Olymp. LXXXII, 2. a. C. 449. Antidoto Arch., I. Postumio et M. Horatio Coss., Ducetius Actnam urbem et Motyum castellum occupat, proelio fuis Agrigentinis. Sed mox pugna victus a Syracusanis, quibus suas Agrigentini copias iungebant, a suisque desertus, (C. 92.) supplex ad Syracusanos confugit, qui misericordia moti, suppeditatis ad victum necessariis, eum Corinthum relagarunt.

91. Ἐπ' ἄρχοντος δ' Ἀθήνησιν Ἀντιδότου Ῥωμαῖοι κατέστησαν ὑπάτους Λεύκιον Ποστούμιον καὶ Μάρκον Ρωράτιον. Ἐπὶ δὲ τούτων Λουκίτιος μὲν ὁ τῶν Σικελῶν ἔχων τὴν ἡγεμονίαν, Αἴτην μὲν κατελάβετο, τὸν ἡγοῦμενον αὐτῆς δολοφονήσας· εἰς δὲ τὴν Ἀκραγαντίνων χώραν ἀναξεύξας μετὰ δυνάμεως, Μότιον φρουρούμενον ὑπὸ τῶν Ἀκραγαντίνων ἐπολιόρηκας· τῶν δὲ Συρακουσίων ἐπιβοηθησάντων, συνάψας μάχην καὶ προτερήσας, ἐξήλασεν ἀμφοτέρους ἐκ τῶν στρατοπέδων. Καὶ τότε μὲν τοῦ χειμῶνος ἐνισταμένου, διεχωρίσθησαν εἰς τὴν οἰκίαν· οἱ δὲ Συρακούσιοι τὸν στρατηγὸν Βόλκωνα τῆς ἥτις αἴτιον ὄντα, καὶ δόξαντα λάθρα συμπράττειν τῷ Λουκετίῳ, καταδικάσαντες ὥς προδότην ἀπέκτειναν· τοῦ θέρους δὲ ἀρχομένου, στρατηγὸν ἕτερον κατέστησαν, ᾧ δύνανιν ἀξιόλογον δόντες, προσέταξαν καταπολεμῆσαι Λουκίτιον. Οὗτος δὲ πορευθεὶς μετὰ τῆς δυνάμεως, κατέλαβε τὸν Λουκίτιον στρατοπεδεύοντα περὶ τὰς Νομάς. Γενομένης δὲ παρατάξεως μεγάλης, καὶ πολλῶν παρ' ἀμφοτέροις πιπτόντων, μόλις Συρακούσιοι βιασάμενοι τοὺς Σικελούς ἐτρέψαντο, καὶ κατὰ φυγὴν πολλοὺς ἀνείλον. Τῶν δὲ διαφυγόντων οἱ πλείους μὲν εἰς τὰ φρούρια τῶν Σικελῶν διεσώθησαν, ὀλίγοι δὲ μετὰ Λουκετίου τῶν αὐτῶν ἐλπίδων μετέχειν προείλοντο. Ἀμὰ δὲ τούτοις πραττομένοις Ἀκραγαντῖνοι τὸ Μότιον φρούριον κατεχόμενον ὑπὸ τῶν μετὰ Λουκετίου Σικελῶν ἐξεπολιόρηκσαν, καὶ

τὴν δύναμιν ἀπαγαγόντες πρὸς τοὺς Συρακουσίους·
 νεικηκότας ἤδη, κοινῇ κατεστρατοπέδευσαν. Δου-
 κέτιος δὲ διὰ τὴν ἥτιαν τοῖς ἔλοις συντριβείς,
 καὶ τῶν στρατιωτῶν αὐτὸν τῶν μὲν καταλειπόντων,
 τῶν δ' ἐπιβουλεύοντων, εἰς τὴν ἐσχάτην ἦλθεν
 ἀπόγνωσιν.

92. Τέλος δὲ θεωρῶν τοὺς ὑπολοίπους φίλους
 μέλλοντας αὐτῷ τὰς χεῖρας προσφέρειν, φθάσας
 αὐτοὺς καὶ νυκτὸς διαδράς, ἀφίππευσεν εἰς τὰς
 Συρακούσας· ἔτι δὲ νυκτὸς οὔσης, παρῆλθεν εἰς
 τὴν ἀγορὰν τῶν Συρακουσίων, καὶ καθίσας ἐπὶ τῶν
 βωμῶν, ἐκέτης ἐγένετο τῆς πόλεως, καὶ ἑαυτὸν τε
 καὶ τὴν χώραν, ἧς ἦν κύριος, παρέδωκε τοῖς Συρα-
 κουσίοις. Τοῦ δὲ πλῆθους διὰ τὸ παρὰδοξον
 συζέοντος εἰς τὴν ἀγορὰν, οἱ μὲν ἄρχοντες συνή-
 γαγον ἐκκλησίαν, καὶ προέθηκαν βουλὴν περὶ τοῦ
 Δουκετίου, τί χρὴ πράττειν. Ἐριοὶ μὲν οὖν τῶν
 δημηγορεῖν εἰωθότων συνεβούλευον κολάζειν ὥς
 πολέμιον, καὶ περὶ τῶν ἡμαρτημάτων τὴν προσή-
 κουσαν ἐπιθεῖναι τιμωρίαν· οἱ δὲ χαριέστατοι τῶν
 πρεσβυτέρων παρόντες, ἀπεφαίνοντο σῶζειν τὸν
 ἐκέτην, καὶ τὴν τύχην καὶ τὴν Νέμεσιν τῶν θεῶν
 ἐντρέπεσθαι· δεῖν γάρ σκοπεῖν, οὐ τί παθεῖν ἄξιός
 ἐστὶ Δουκέτιος, ἀλλὰ τί πρέπει προῦξαι Συρακου-
 σίοις· ἀποκτεῖναι γάρ τὸν πεπτωκότα τῇ τύχῃ, μὴ
 προσῆκον, σῶζειν δ' ἅμα τὴν πρὸς τοὺς θεοὺς
 εὐσέβειαν καὶ τὸν ἐκέτην, ἄξιον εἶναι τῆς τοῦ δήμου
 μεγαλοφυχίας. Ὁ δὲ δῆμος ὥσπερ τιμὴ μῖτ' φωνῇ

σώζειν ἅπαντες ἐβόων τὸν ἱκέτην. Συρακούσαιοι
μὲν ἀπολύσαντες τῆς τιμωρίας τὸν Δουκέτιον ἱκέ-
την, ἐξέπεμψαν εἰς τὴν Κόρινθον, καὶ ἐνταῦθα
προστάζαντες καταβιοῦν, τὴν ἱκανὴν αὐτῷ χορηγίαν
συναπέστειλαν. Ἡμεῖς δὲ παρόντες ἐπὶ τὸν προη-
γούμενον ἐνιαυτὸν τῆς Ἀθηναίων στρατείας ἐπὶ
Κύπρον, Κίμωνος ἡγουμένου, κατὰ τὴν ἐν ἀρχῇ
πρόθεσιν αὐτοῦ περιγράφομεν τήνδε τὴν βίβλον.

ὁσίοι
ἐκεί-
νῳ θᾶ-
λασσαν
γον-
ἐνι
ἀρχῇ
r.

